

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Tek alternatif sosyalizm, tek çözüm devrimdir!

İÇİNDEKİLER

Kızıl Bayrak'tan.....	2
Kapak.....	3
Düzen Cephesi.....	4-5
Devlet Terörü.....	6-7
Kürt Ulusal Sorunu.....	8-9
Sınıf Hareketi.....	10-12
Kamu Çalışanları Hareketi.....	13
Program sorunları üzerine konferanslar:	
Anti-emperyalizm/bağımsızlık sorunu-2.....	14-19
Uluslararası Politika.....	20-23
Sivas Katliamı.....	24
Kültür / Sanat.....	25
Ekim'den.....	26
Mücadele Postası.....	27

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı:46 • 28 Haziran 1997

Fiyatı:80 000 TL. (KDV. dahil)

Sahibi ve Sorumlu Y. İŞl. Md.: Gonca Balyemez
EKSEN Basım Yayın Ltd.Şti.

Yönetim Adresi:

Eksen Yayıncılık Laleli Cad. 52/5 İstanbul,
Tel: 0 (212) 638 28 83 Fax: 0 (212) 517 39 49
E-mail : kb@arti.net.tr

Baskı:

SERLER Matbaacılık
İSTANBUL
Tel: (212) 880 40 75

Genel Dağıtım:

BİRYAY

EKSEN Yayıncılık Büroları:

Hacı Halil Mah. 1219. Sok. Göçeoğlu İşhanı Kat:4 No:33
Gebze/KOCAELİ Tel: 0 (262) 642 41 90853. Sok. Bilen İşhanı No:27/604, Konak/İZMİR
Tel-Fax: 0 (232) 445 21 50İlkiz Sk. Ekmen İşhanı 22/14 Kat: 5 Sıhhiye/ANKARA
Tel-Fax 0 (312) 229 40 19Cemal Gürsel Cd. Shell Karşısı, Vakıf İşhanı Kat:3 No:306
ADANA, Tel: 0 (322) 351 36 84Alemdar Cd. Erdoğanlar İşhanı. No: 4 Kat: 6
ZONGULDAK, Tel: 0 (372) 252 25 92Ünlü Cd. Sarı Sk. Mavi Köşe İşhanı. No: 8
BURSA, Tel: 0 (224) 223 65 39

Kızıl Bayrak'tan

Bombalanan sesindir...
Katliam girişimlerine sessiz kalma!

Kontr-gerilla rejiminin devrimci-sosyalist basın üzerinde tezgahladığı provokasyonlar, geçtiğimiz günlerde yeni bir biçim aldı. Önce Kurtuluş gazetesinin Ankara bürosu bombalandı, ardından büro sivil polislerce mühürlenerek, Kurtuluş çalışanları gözaltına alındı.

Sözkonusu saldırı açık bir katliam girişimidir ve arkasında sermaye devleti adına silah sıkan, bomba atan kontra-çeteleri bulunmaktadır. Kuşkusuz bu saldırı ne iltir, ne de son olacaktır. Aksine, son dönemde devrimci basına dönük yoğunlaşan faşist tehditler ve tacizler bundan sonra oyunun yeni sahnelerinin perdeye konulacağını göstermektedir.

Bu provokasyonların arkasından "sağ-sol" çatışmaları, "terör olayları" karşı-devrimci propagandalarının geleceği ise açıktır. Devrimci basın çalışanlarına uyguladığı her türlü baskı ve işkenceye rağmen, tüm faşist anti-terör ve sansür yasalarına inat sesimizi boğamayacağını anlayan sermaye iktidarı, kirli ve kanlı provokasyonlarıyla bizi kitlelerden yalıtıma, yalnızlaştırmaya çalışıyor.

Nasıl ki Özgür Ülke'nin yakılması MGK toplantısının ardına denk geldiyse, Kurtuluş'un bombalanması da son MGK toplantılarının ve genelkurmay brifinglerinin arkasına denk gelmektedir. Bu asla bir tesadüf değildir. Öyle ki, Özgür Ülke'nin bombalanması emrini bizzat Çiller'in verdiği artık belgeleriyle kanıtlanmış bir gerçekliktir.

Bugün sözkonusu karşı-devrimci ve faşist saldırılara kitlesel bir tarzda karşı koymak kadar, arkasındaki devleti görmek de son derece

önemlidir. Tüm devrimci basın okurları, bağımsız, özgür sesine sahip çıkan tüm işçi ve emekçiler ve tüm duyarlı kamuoyu bu saldırıları sessiz izlememeli, aktif protestolarını yükseltmelidirler. Bununla birlikte faşist sermaye devletine ve onun çelik çekirdeği MGK'ya verilecek en iyi cevap sosyalist-devrimci yayınlarımızın daha fazla okunmasını ve dağıtılmasını sağlamaktır.

Burjuva medyanın topluma kendi gündemini dayattığı, onu bombarduman altına tutup zehirlediği, ezilen emekçi kitlelere durmadan sahte tercihler ve ikilemler dayattığı, içinde bulunduğumuz dönemde devrimci-sosyalist basının önemi daha da artmıştır. İşçi ve emekçilerin, ezilen halkların gerçek çıkarlarını savunan, onun mücadelesine ışık tutan ve bağımsız kurtuluş yolunu gösteren illegal ve legal çıkan devrimci basındır. Devrimci-sosyalist basın aynı zamanda ezilen emekçi kitlelerin, işçi sınıfının sesi soluğudur. Burjuva medyaya neredeyse hiç, ya da tümüyle çarpıtılmış olarak yansıyan sınıf mücadelesinin aynasıdır o. Bir tek burada ezilen kesimler kendi sorunlarını bulmakta, yaşadığı sömürü ve zulümde yalnız olmadığını kavramaktadır. Dahası mücadele yolunun da bir ve aynı olduğu, devrimin ve sosyalizmin kızıl bayrağını kaldırmaktan geçtiğini

görmektedir. İşçi sınıfının bağımsız çıkarlarını savunan, onun bilinçli temsilcisi ve politik, devrimci öncüsü olmak iddiasını taşıyan Kızıl Bayrak, proletaryanın yalnızca Türkiye çapındaki değil tüm dünyadaki mücadelesini sayfalarına yansıtmak doğrultusunda özel bir politika izlemektedir. Yurtdışı sayfalarımızın bir çoğu sınıf mücadelesine ayrılmıştır.

Ülkemizde ise sınıf mücadeleleri alanındaki gelişmeleri, yaşanan sorunları, patlak veren direniş ve eylemleri olabildiğince sayfalarımıza yansıtmaya çalışıyoruz. Gazetemizin bu alanda daha da güçlenmesine, giderek daha çok sınıf bilinçli öncü işçinin sesini sesimize katmasına bağlıdır.

Eksikliğini duyduğumuz bir diğer şey, yayınıma dönük eleştirel değerlendirmeler ve önerilerdir. Bize okurlarımızdan gelen mektupların her biri çok güzel, kavgamıza güç ve coşku katıyor. Çoğu devrimci dayanışma duygularını ifade eden bu mektupların daha da çoğaltılmasını, gazetemizi okuyan dostlarımızın eleştiri, öneri ve katkılarını bize iletmelerini arzu ediyoruz. Zira mektuplar, mesajlar, katkılar devrimci-basının sahiplenmesinin bir başka biçimidir.

Bu arada bize gelen mektupların içerisinde şiirlerin ezici bir ağırlık oluşturduğunu söyleyelim. Maalesef bütün bu üretimlere sayfalarımızda yer veremiyoruz. Ancak buradan kavgayı şiir gibi yaşayan tüm okur ve dostlarımızın sesinin bize ulaştığını, omuzlarını omuzlarımızın yanbaşımda hissettiğimizi bir kez daha belirtelim.

**İşçi Sınıfı Savaşacak,
Sosyalizm Kazanacak!**

Gazetene sahip çık!
Abone Ol! Abone Bul!

Adı :
Soyadı :
Adresi :
Tel :

6 Aylık Yurt içi 2 000 000 TL. 1 Yıllık Yurt içi 4 000 000 TL.
Yurt Dışı 130 DM. Yurt Dışı 260 DM.

Fatma ÜNSAL adına, Y. Kredi Bankası İSTANBUL/Aksaray Şb.

TL için : 0079219-2

DM için : 3002991-8 No'lu hesaba yatırdım.

Makbuzun fotokopisi ektedir.

Abone
Formu

Kızıl Bayrak

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://kizilbayrak.org>

GENİŞLETİLMİŞ
İKİNCİ BASKISI
HAZIRLANIYOR!

Kürt Ulusal Sorunu

Programatik

Parsel

Siyaset

Değerlendirmeler

Tek alternatif sosyalizm; tek çözüm devrimdir!

Sermaye düzeni derin bir bunalım yaşıyor. Ağır iktisadi sorunlar ile siyasal istikrarsızlık birbirini tamamlıyor. Devlet bir yandan, işçi ve emekçi yığınlar için birbirinden yıkıcı sonuçları olan saldırıları hayata geçirmek, diğer yandan ise sınıf ve kitle mücadelesini denetim altında tutmak zorundadır. Ve tam da bu yüzden faşist rejim ezilen çalışan sınıfların en ufak bir çıkışı şiddetle eziyor.

İçte devlet terörü silahına sarılan, yanıbaşımızdaki Kürdistan'da kardeş Kürt halkının ulusal kurtuluş mücadelesini kirli bir savaşa bastırmaya çalışan sömürgeci sermaye devleti, en son Güney Kürdistan işgali ile birlikte saldırgan yüzünü bir kez daha sergilemiştir. Dahası genelde emperyalizme, özelde ABD'ye kölece bağımlılığını da ortaya koymuştur.

Giderek artan dış borç yükü, enflasyon gibi ekonomik sorunları, sermaye iktidarının siyasal istikrarsızlığını tamamlıyor. Susurluk yalnızca çeteleşen devletin iliklerine dek çürümüşlüğüne açığa çıkarmakla kalmadı, burjuva saflarda derin çatlakların meydana geldiğini de daha açık hale getirdi. Bugün hem çeteler, hem de sermaye grupları arası kıyasıya bir rekabet ve iktidardan pay alma yarışı yaşanmaktadır. Boylu boyunca mafyalaşmış, kontr-gerillalaşmış, çeteleşmiş sermaye devleti kendi içinde öylesine parçalanmış ve çözülmüştür ki, ancak ordunun siyasal yaşama dolaysız olarak hükmetmesiyle bazı adımları atabilmektedir. Amerikancı generallerin giderek daha fazla perde arkasından sahneye çıkması, kuşkusuz önümüzdeki dönemde siyasal istikrara ihtiyaç duyan sermayenin bilinçli bir tercihidir. Ve yönü esas olarak ezilen emekçi kitlelere dönüktür. Ancak öte yandan, sermaye rejiminin tüm iç iktidar organları öylesine kokuşmuş ve çürümüştür ki, Susurluk'tan büyük ölçüde yıpranmadan ve hatta güçlenerek çıkan ordunun dizginleri giderek daha sıkı tutması dışında çok da fazla bir alternatifi yoktur. Oysa bir özel savaş aygıtı olarak kurumsallaşmış ordu, Susurluk'un odağında yer almaktadır. Kamuoyunda, Susurluk gerçeğinin dışında tutulmayı başaran ordu bugün çağdaş, laik-kemalist düzenin savunusu üzerinden güç kazanmış olsa da, gerçekte kitleler nezdinde büyük ölçüde yıpranmıştır. O hala 12 Mart ve 12 Eylül'lün mimarı, kanlı faşist cunta rejimlerinin sorumlusu olarak anılmaktadır. Dahası, son dönemde ezilen emekçi kitleler içerisinde kirli savaşa karşı biriken tepkilerin Güney Kürdistan işgaliyle birlikte kendisini daha açıktan hissettirmesi, artık "vatanı kahramanca savunan", "bölücü terörle vatanperver bir tarzda mücadele eden" ordu imajının da giderek geride kaldığını ortaya koymaktadır.

Sermaye iktidarı buna rağmen bugün kitlelere darbe-şeriat ikilemini dayatıyor, toplumsal muhalefeti laik-kemalist düzenin savunusu üzerinden tutmaya çalışıyor ve herbiri birbirinden daha rezil, birbirinden daha fazla kire bulanana, kaşarlanmış parti liderleriyle milli mutabakat arayışına gidiyorsa bu herşeyden önce onun çözümsüzlüğünü

tanımlamaktadır.

Gerçekte alternatifsiz olan, çaresiz olan işçi ve emekçiler değil, sermaye sınıfının kendisidir. Sermaye iktidarının bugün en büyük avantajı başta işçi sınıfı olmak üzere, ezilen emekçi yığınları kendi bağımsız tercihleri doğrultusunda harekete geçirecek bir devrimci önderliğin bulunmayışdır. Ve tam da bu yüzden "durumdan vazife çıkarmayı", "çözümsüzlük içerisinde dahi çare üretmeyi" tekrar ve tekrar başarmaktadır.

Oysa, ne azgın bir faşizm ve daha ağır ekonomik saldırıların yolunun düzenlenmesi dışında bir anlamı olmayan bir darbe sorunlarımıza çözüm olabilir. Ne emek-düşmanı yüzleri bilinen, boylu boyunca pislik ve kan batağına saplanmış düzen partilerinin, sermayenin ve emperyalizmin çıkarları etrafında oluşturacakları "milli mutabakat" hükümetleri en sıradan taleplerimizi karşılayabilir. Ne de, koltuk kapma yarışı ve milletvekili pazarları ile hız alan, geline aşamada ezilen emekçi kitlelere sunacak hiç bir vaadi kalmamış bir erken seçim sefil yaşamımızda bir rahatlama sağlayabilir. Ortaçağ gericiliğinin bize vereceği birşey olmadığı gibi, bugüne dek yaşamımıza onulmaz bir sümürü, sefalet ve zulümden başka "katkısı" olmamış çağdaş-laik kemalist cumhuriyetin de sunacağı herhangi birşeyi kalmamıştır.

Burjuvazinin bütün bunlar üzerinden yükselttiği propaganda herşeyden önce ücretli kölelik düzeninin sümürü çarklarını gizlemek, bizi ehveni şer olarak kendi köhnemiş düzenlerine bağlamak içindir.

Gerçekte ise tek alternatif sosyalizm, tek çözüm devrimdir! Sermayenin iktidarına dayanan bu düzen ve onun egemenlik aracı olan devlet yıkılmadan, emperyalist boyunduruk zincirleri kırılmadan işçi ve emekçilerin, ezilen halkların kurtuluşu söz konusu olmayacaktır! Devrim ve sosyalizm ise, Büyük Ekim devriminin de kanıtlandığı gibi, işçi sınıfının ve ezilen yığınların tüm yaşamsal sorunlarını çözeceği gibi, sınıfsız, sömürsüz, eşit ve özgür bir dünyaya doğru atılacak muazzam bir adım olacaktır.

Bugün bu iğrenç kapitalist sistem bize kırıntı dahi verememektedir. Oysa biz kırıntı değil, dünyayı istiyoruz! Yazılışının 126. yılında sözlerimizi, tüm canlılığını ve yakıcılığını koruyan Enternasyonal'le tamamlıyoruz:

"Tanrı, paşa, bey, ağa, sultan/Bizleri nasıl kurtarır/Bizleri kurtaracak olan/Kendi kollarımızdır/İsyan ateşini körükle/Zulmü rüzgarlara savur/Kollarının bütün gücüyle/Tavı gelen demire vur/Bu kavga en sonuncu/Kavgamızdır artık/Enternasyonalle/Kurtulur insanlık/Hem fabrikalar hem de toprak/Herşey emekçinin malı/Tufeyliye tanımayız hak/Dünya emeğin olmalı/Cellatların döktükleri kan/Kendilerini boğacak/Bu kan denizinin ufkundan/Kızıl bir güneş doğsun"

Düzenin çözümsüzlüğü ve sol hareketinin açmazları

Geleceğin toplum bilimcileri, bugünün Türkiye'sine dönüp baktıklarında, sermaye iktidarının içinde bulunduğu çürüme ve kokuşmanın boyutlarını görerek, egemenliğini nasıl sürdürdüğünü hayretle değerlendireceklerdir.

Emperyalist-kapitalist sistemin '70'lerden bu yana derinleşerek süren büyük bunalımının girdabında debelenmekte olan bir ülke düşünün. İktisatçıların, ancak '30'lu yıllardaki kapitalizmin büyük buhranı ile kıyaslayabildikleri bu kriz, bağımlı ülkeleri daha derinden etkilemekte ve buralarda ilk sonuçları itibarıyla daha yıkıcı bir seyrir izlemektedir.

Türkiye sermaye iktidarı; '70'lerden bugüne kadar geçen yirmi yılı aşkın süreye sığdırdığı iki faşist darbeye, işçi sınıfına dönük sayısız ekonomik-iktisadi saldırı paketine, baskı ve tahakküm yasalarına, pervasız zulüm ve terör uygulamalarına rağmen bu yıkımın dolaysız sonuçlarını engelleyebilmiş değildir. Krizin faturasını işçi ve emekçi kitlelere ödetmekteki kararlılığına ve bu yöndeki pervasız çabalarına rağmen, kapitalist sistemin yapısal krizinin ekonomik ve siyasal açmazları, sermaye iktidarını kısıp almış durumdadır.

Dahası; içinden geçtiğimiz son bir kaç yıllık süreci değerlendirdiğimizde, sermaye devletinin, kapitalist krizin hızlandırıcı etkisi altında, her yanından pislikler akan kokuşmuş bir enkaza dönüştüğü de görülecektir. Susurluk skandalının ortaya döktüğü gerçekler bu kokuşmanın boyutları konusunda yeterince fikir vermektedir.

Sermaye iktidarının saldırı politikalarının en ağır faturasını ödemekte olan işçi ve emekçi kitleler ise, büyük ölçüde bu düzenden umutlarını kesmiş durumdadırlar. Yokluk ve sefalet içerisinde, faşist tahakküm altında yaşayan milyonlarca işçi ve emekçi, içten içe kaynamakta, öfke ve huzursuzluk içerisinde beklemektedirler.

Bir yanda çürümüş ve kokuşmuş sermaye iktidarı ve onun sürdürücüsü burjuva sınıf, diğer yanda sermaye egemenliği altında ezilen, her geçen gün daha da pervasızlaşan saldırılar karşısında öfkesi büyüyen işçi ve emekçi kitleler. Emek ve sermaye karşıtlığının bu güncel görünümü, sınıf savaşımaları tarihinin bu keskin kampalaşması, bugün ne yazık ki, kendisini işçi sınıfının iktidar hedefi ile yükselttiği militan bir mücadele hattı ile ifade edemiyor. Sermaye egemenliğinin, tüm açmazlarına ve çürümüşlüğüne rağmen varlığını sürdürebilmesinin temel dayanağı işte bu zayıflıkta yatmaktadır.

Sadece Türkiye'de değil, emperyalist-kapitalist sistemin işçi sınıfına dünya ölçeğinde yönelttiği pervasız saldırıların ardındaki güç de, dünya proletaryasının aynı zayıflığıdır. Sermaye sınıfının bu gücü, ya da tersinden işçi sınıfının bu zayıflığı aslolarak ideolojik bir içerik taşımaktadır.

'80'li yılların sonlarında, Doğu Bloku ülkelerinin dağılışı ile dünya ölçeğinde kapitalizmin ideolojik hegemonya dönemi başlamış oldu. Burjuva ideologları, sosyalizmin bu "tarihsel yenilgisi"nden aldıkları güçle bir karşı devrimci kampanya başlattılar. "Yeni dünya düzeni", "globalleşme", "tek kutupluluk" demagogileri ile atışı giden bu ideolojik saldırı, işçi "kapitalizmin nihai zaferini" ilan etmeye kadar vardırı. Enternasyonal işçi hareketinin ideolojik dayanaklarını yok etmeye, bu yolla sosyalizmin bir kaç yüzyıl geriye itmeye

dönük bu karşı devrimci saldırının sonuçları bugün güncel görünümeleri ile karşımızdadır.

Emperyalist-kapitalist sistem, son on yıldır sınıfa dönük tüm saldırı programıyla, bir yandan krizin faturasını işçi ve emekçilere yüklerken, diğer yandan da ideolojik hegemonyasını kalıcılaştırmaya dönük adımlar atmaktadır. Özelleştirme politikaları, esnek üretim biçimleri, kalite çemberi, eşel mobil vb. uygulamaların tamamı bu amaca dönük evrensel saldırılardır. Tüm bunlar bir yandan sermayenin mali krizinin , kaynak arayışının güncel çözümleri olmakta, öte yandan ideolojik saldırının bütünüyle ayaklarını oluşturmaktadır. Özünde işçi sınıfının örgütlülüklerinin, var olan bir takım mevzilerinin dağıtılması ilk hedefi ile şekillenen bu politikalar, orta vadede enternasyonal işçi hareketinin iç dinamiklerini baltalayıcı, sınıf bilincini ve kimliğini köreltici bir içerik taşımaktadır.

Sözkonusu olan Türkiye'de sınıf mücadelesi ise; sosyalizmin Doğu Bloku ülkeleri şahsında aldığı bu tarihsel yenilgiye bir de Türkiye devrimci hareketinin 12 Eylül yenilgisini eklemek gerekir. Bu iki yenilgi işçi ve emekçi kitlelerin bilincinde ciddi kırılmalar yaratmıştır. Bu kırılma ve tahribat, Türkiye işçi sınıfını ideolojik kimliğinden, bağımsız politik yönelimlerinden uzaklaştırmış, deyim yerinde ise kapitalist sistem karşısında alternatifsiz bırakmış durumdadır.

Sözünü ettiğimiz bu zayıflık ne işçi sınıfının geri bilinci ile açıklanabilir, ne de burjuva ideolojisinin güçlülüğü ile. Zayıflığın ve tıkanıklığın asıl muhattabı dünya ve Türkiye sol hareketidir. Geline yerde sorun dünya ölçeğinde sosyalist hareketin yaşadığı ideolojik/politik açmazlarda düğümlenmektedir.

Türkiye devrimci hareketi ele alındığında, bu tıkanıklığın somut ifadesinin, hareketin sınıfsal kimliğinde ve ideolojik yönelimlerinde yattığını söylemek mümkündür. Geleneksel devrimci hareket, bunca tarihsel deneyime, sosyalist birikime ve mirasa rağmen küçük burjuva sosyalizminin popülist dargörürlüğü içerisinde hapsolmuş durumdadır. Sınıfa güvensizlik ve sınıf dışı konumlanışta pratik ifadesini bulan bu darlık, geline yerde artık anlaşılabilir sınırlarını zorlamaktadır.

Devrimci hareketin bu tıkanıklığı, ciddi bir ideolojik netleşme ve ayrışma sürecinin konusudur. Bugün için ise, partileşmenin arifesinde olan komünist hareketin bu alandaki açıklıkları ve üstünlükleri, sınıf yönelimindeki ısrarı yol gösterici olmaktadır.

Görev bütün açıklığı ile önümüzde durmaktadır. İşçi ve emekçi kitleler içerisinde devrim ve sosyalizmin güncelliğini tekrar yaratmak, yeni bir sosyalist değerler sistemini yükseltmek zorundayız. Burjuva ideolojisinin karşı devrimci saldırısını boşa çıkarmanın, sınıf ve kitle mücadelesinin önünü açmanın ana eksen "Sınıfa karşı sınıf! Düzene Karşı Devrim! Kapitalizme Karşı Sosyalizm!" şiarında yatmaktadır. Bu ne işçi sınıfının güncel iktisadi/ekonomik taleplerinin ve bu uğurdaki mücadelesinin yadsınması anlamına gelecektir, ne de kitle hareketinin demokratik taleplerine sırt çevirmeyi gerektirecektir. Tersine, yapılması gereken bu güncel talepleri sahiplenmek, ancak onları devrim ve sosyalizm perspektifiyle birleştirebilmektir. Öte yandan bunu güçlü bir devrim ve sosyalizm propagandası ile birleştirebilmek bugün özel bir önem taşımaktadır. Tüm bunlar işçi sınıfı içerisinde ısrarlı, sürekli devrimci siyasal bir çalışma ile anlam kazanacaktır.

Burjuva kamplaşmasına, darbe-şeriat ikilemine taraf olma...

Devrim ve sosyalizm için mücadeleye!

Türkiye'deki rejim çürümüş, kokuşmuştur. Düzen zulüm ve sömürü üzerinde ayakta durmakta, pislikten başka birşey üretmemektedir.

Bu gerçekliği en çarpıcı, en çıplak bir tarzda Susurluk ortaya çıkarmıştır. Ezilen yığınlar ve çalışan sınıflar ilk defa bu denli açık olarak, sermaye devletinin gerçek yüzünü görmüştür. Kısacası Susurluk, katliamdan

yargısız infaza, gözaltında kaybetmeden işkenceye, uyuşturucu ticaretinden silah kaçakçılığına, yolsuzluktan çek-senet mafyasına... düşünülebilecek en iğrenç, en aşağılık suçların failinin bizzat devlet olduğunun somut kanıtı olmuştur.

Ancak bugün aradan yalnızca 7 ay geçmiştir. Sermaye devleti sadece Susurluk dosyalarını kapatmakla kalmamıştır. Toplumsal muhalefetin yönünü de çevirmeyi başardı. Susurluk gündemden düşerken, artık tartışılan da bu iğrenç rejimin çürümüşlüğü ve kokuşmuşluğu değil, şeriat ve darbe ikilemidir.

Oysa dün olduğu gibi bugün de ordu ve dinsel gericilik düzenin kitle ve sınıf hareketine karşı kullandığı dalgakıranlar olarak iş görmektedir. 12 Eylül sonrası Türk-İslam sentezini resmi ideoloji olarak kutsayanlar, sefalet içerisinde kıvranan ezilen emekçi yığınları din afyonuyla uyutmaya çalışanlar, bugün şeriat umacasına sarılarak iğrenç düzenlerini meşrulaştırmakta, darbeye zemin hazırlamaktadırlar.

Ne milli mutabakat, ne şeriat, ne darbe!

Kitleler "ya şeriat, ya darbe" dayatması ile bunaltırırken, toplumsal muhalefet bu ikilem içerisinde boğulmaya çalışılırken, genelkurmay, MGK ve TUSİAD'ın isteği doğrultusunda ulusal uzlaşma hükümeti için çalışmalara hız verilmiş bulunmaktadır.

Erken seçim hazırlıkları gibi milli mutabakat hükümeti çabaları da düzenin siyasal krizine çözüm olmak bir yana, bir kez daha düzen partilerinin ve siyasetçilerin düşkünlüklerini sergilemekten öteye gidemiyor. Dün birbirlerini çetebaşları olmakla suçlayan, Susurluk'un ortaya çıkardığı gerçekler üzerine gideceğini vaat eden parti liderleri bugün elbirliği ile pisliklerinin üstünü örtüyor. Geline aşamada Susurluk'un sözünü dahi eden çıkmıyor. Tersine, DSP'den CHP'ye, ANAP'tan DYP'ye herkes Susurluk'un üzerini laik kemalist düzenin savunusu ile örtmeye çalışıyor. Bunun üzerinden koltuk kapmaya çalışıyor. Ordunun hedefi haline gelen RP dahi, amerikancı generallerin dayatmaları karşısında hızla geri adım atıyor, olası bir erken seçimde şansını artırmak için "küfürbaz" milletvekillerini ihraç edecek denli ileri gidiyor.

Bu süreçten cilalanarak, imajını

tazeleyerek ve güçlenerek çıkan esas güç ise, bizzat Susurluk pislığının odağında yer alan MGK ve ordu oluyor. 28 Şubat'tan bu yana ordu adım adım siyasal yaşam üzerindeki hegemonyasını artırıyor, adeta tek yetki, tek icra organı haline getiriliyor.

Sermaye iktidarı yapısal sorunlarına çözüm üretmiyor!

Ancak tüm bunlar düzenin siyasal krizine bir çözüm olmuyor. CHP lideri Baykal'ın deyişi ile bu düzenin çivisi çıkmıştır. Ne Baykal'ın iddia ettiği gibi MGK komutasında hareket eden sosyal demokrasi bu çiviye yerine çakabilir, ne de ordu sorunların üstesinden gelebilir.

Bugün faşist sermaye iktidarının, gündeme darbe-şeriat ikilemini dayatarak toplumsal muhalefeti yedeğine almak alanında bazı önemli başarılar elde ettiğini görebiliriz. MGK rejiminin ordu eliyle kendini yeniden yapılanma yolunda bazı adımlar atabildiğini saptayabiliriz. Sermaye düzeninin kriz yönetmekte ne denli usta olduğunu, burjuva cephede dahi ciddi çatlakların meydana geldiği bir süreçte, işçi ve emekçi kitlelere dönük azgın saldırılarını sürdürebildiğini söyleyebiliriz. Ancak bunların hiçbiri kapitalist Türkiye'de işlerin iyi gittiğini göstermez. Aksine, gerçekte son süreçte tüm gelişmeler kapitalist düzenin tam bir çözümsüzlük yaşamakta olduğunun kanıtıdır. Sermaye iktidarı yapısal sorunlarına çözüm bulmak bir yana, kısa vadeli rahatlamak için attığı tüm adımlar sorunları daha fazla derinleştirecek bir mahiyete sahiptir.

Bugün generaller eliyle darbe-şeriat ikilemi üzerinden topluma dayatılan politika enisonu, sermaye rejiminin temel iki dayanağı olan ordu ve dinsel gericiliğin yıpranması ile sonuçlanacaktır. Dahası, sermayeye IMF tarafından dayatılan, ekonomik krizini bir nebze dahi rahatlatmak için uygulamak zorunda olduğu iktisadi saldırılar işçi ve emekçi kitlelerdeki mücadele dinamiklerini yeniden ve yeniden kıskırtacaktır. Kemalist laik düzen savunusu ise Susurluk'un yığınların bilincinde bıraktığı derin tortuları kazımaya yetmeyecektir. Bugün için bir çıkış yolu bulamazsa dahi, bilinci bulanık yığınların içerisinde patlama dinamikleri mayalanmaya devam edecektir. Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rasx.org/>

alternatifle karşılaştıklarında ise, öfke ve tepkilerini bizzat sömürü ve zulüm dışında verecek hiçbir şeyi kalmamış olan kapitalist düzene yöneltecek, mücadelelerini bizzat sermaye iktidarına karşı yükselteceklerdir.

Tek alternatif sosyalizm, tek çözüm devrimdir!

Her yanıyla dökülen, çürüyen düzen bugün halen daha egemenliğini sürdürüyor, dahası kendisini yeniden tahkim etme gücünü bulabiliyorsa, bu herşeyden önce devrim ve sosyalizm alternatifinin güçlü bir tarzda yükseltilemeyeşiyle ilgilidir.

Oysa bugün sosyalizm dışında bir alternatif, devrim dışın da bir çözüm yoktur. Türkiye'deki egemen sermaye iktidarı varlığını ister "milli mutabakat hükümeti" üzerinden, isterse de çağdaş laik sosyal hukuk devleti demagogisi üzerinden sürdürsün işçi ve emekçilere daha azgın bir sömürüden, daha pervasız bir terörden başka verecek birşeyi yoktur.

Bugün kitlelere "ehveni şer" olarak dayatılan bu iğrenç sistemin tek bir anlamı vardır: Emperyalizme kölece bir uşaklık, kardeş Kürt halkına sınırsız bir vahşet, ezilen emekçi kitlelere dipsiz bir sefalet ve şiddet. Ancak sermayenin iktidarı yıkıldığı, emperyalist kölelik zincirlerinin dışına çıkıldığında, işçi ve emekçilerin, ezilen halkların sefil yaşam koşulları ortadan kaldırılabilir. Ancak devrim ve sosyalizm eli eşitliğe, özgürlüğe ve kardeşliğe dayanan bir dünya kurulabilir.

Bugün işçi ve emekçi kitlelere dayatılan çözümsüzlük gerçekte sermaye düzeninin kendi çözümsüzlüğüdür. İşçi sınıfı ne darbe, ne şeriat, ne de laik-kemalist düzen adı altındaki ücretli kölelik sistemine mahkum değildir. İşçi ve emekçiler, sermaye düzeninden farklı olarak, sorunlarını köktü çözebilecek gerçek bir alternatifte sahipler.

Sorun bu için yakıcı bir tarzda, sınıfın gözünde bu tercihe dikmekte düğümleniyor. Bu başarıldığında, bilimsel sosyalizm ile sınıfın buluşması sağlandığında işçi sınıfının ve emekçilerin bağımsız tercihi de devrim ve sosyalizm olacaktır. Bu doğrultuda yapılacak en tayin edici adım ise emekçi işçi partisinin inşasının tamamlanmasıdır.

Bu süreç tamamlanıp, işçiler ihtilalci partilerine kavuştuklarında, bugüne kadar onları kahredici bir boyunduruk altında tutan sermaye devletine akıttıkları alınteri ve kanı elbette kendi özgür tercihleri, kurtuluşları için harcamaktan geri durmayacaklardır.

İşçi sınıfı savaşacak, devrim ve sosyalizm kazanacaktır!

TC-İsrail stratejik Emperyalizme mücadele

Geçmişte Türkiye'de İsrail'e yakın durmak utanç verici bir olay olarak görülürdü. Siyonist İsrail'e karşı açık bir toplumsal tepki sözkonusuydu. Sermaye devleti bunun da etkisiyle İsrail'e mesafeli durur, Filistin Kurtuluş Hareketine ise yakın davranırdı. Filistin halkının tümüyle haklı ve meşru istemler ileri sürdüğünü, davasının haklı olduğunu sözde de olsa kabul ederdi. Bu haklara saygı gösterilmesi gerektiğini dile getirirdi. FKÖ lideri Yaser Arafat Türk devlet yetkililerince muhabbetle karşılanır, kucaklanırdı. Türk devleti, özellikle devletin karanlık örgütleri İsrail ile girdikleri özel ilişkileri özenle gizlemek zorunda kalırlardı.

Devrimci çevrelerde ise özel bir Filistin hayranlığı, Filistin direnişine büyük bir sempati vardı. İsrail'in Filistin kurtuluş mücadelesine yönelik saldırılar protesto edilir, İsrail bayrakları yakılırdı. Birçok genç devrimci "Filistin'e gitmek" özlemi içinde olurdu. Filistin gerilla kamplarında eğitim görerek siyonist İsrail'e karşı savaşan pek çok devrimci vardır. Bir kısım devrimci bu mücadelede şehit de düşmüştür.

Daha önemlisi, İsrail'e dönük tepkilerin doğrudan onun gerisindeki ABD emperyalizmine de yönelmesiydi. İsrail'e karşı yükseltile her protesto aynı zamanda ABD'nin de protesto edilmesi demekti. İsrail'e karşı mücadele ABD emperyalizmine karşı mücadele ile içiçe geçer, birleşirdi. İsrail ve ABD bayrakları eylemlerde birlikte yakılırdı.

Günümüzde durum pek çok açıdan farklıdır.

Türk devleti dün kadar yakın durmaktan çekindiği bölgenin bu en saldırgan devleti ile bir süredir pespeşe çoğu gizli saldırgan ittifak anlaşmaları imzalyor. Dün sözde de olsa Filistin hareketine dostça davranıyordu. Bugün ise Filistin hareketinin düştüğü içler acısı teslimiyetçi duruma rağmen son derece soğuk ve mesafeli yaklaşıyor. Türk Genelkurmay başkanı Kudüs'e gidiyor ve İsrail yetkilileriyle görüşüyor. Ama FKÖ lideri Arafat'la sembolik dahi olsa bir görüşme yapmıyor. Ve bunun bir tutum olduğunun açıkça bilinmesini istiyor. Onu üst düzey asker ve sivil diğer Türk devlet ve hükümet yetkilileri izliyorlarlar. Onlar da İsrail yetkilileriyle görüşüyorlar, ancak Filistinli tek bir yetkiliyle görüşmeden geri geliyorlar. İsrail TC yetkilileri için adeta bir ziyaretgah haline geliyor. Bunun gerisinde ABD politikaları ve onun bölgeye ilişkin hesapları vardır. Son dönemde sık sık ABD'yi ziyaret eden Amerikancı generaller, bölgeye ilişkin emperyalist politikaları uygulamakta son derece hevesli davranıyorlar.

İsrail dostluğu ve Amerikancı olmak, onlarla birlikte bölge halklarına karşı sınırsız bir düşmanlık yapmak, ezilen mazlum halklara saldırmak, TC ve generaller için günümüzde "yükselen bir değer" haline gelmiştir. Bu, ABD'ye

ifakı pratik sonuçlarını gösteriyor bölgesel saldırganlığa karşı bayrağını yükseltelim!

tam teslimiyeti, onun stratejik çıkarlarına tam bağlılığı ve uşakça sadakati, yani utanç verici ve onur kırıcı bir durumu anlatıyor. TC'nin ve onun generallerinin "onurlu dış politika" dedikleri baştan sona utanç verici bir kölelik ilişkisinin hayata geçirilmesidir. Söz konusu olan ABD'nin emperyalist çıkarlarına bekçi köpekliği yapmaktadır. Bölge halklarına yönelik jandarmalıktır. Hem içerde hem dışarda tepeden tırnağa bir halk düşmanlığıdır.

Sömürgeci Türk devletinin Güney Kürdistan işgali, üçlü saldırgan ittifakın başlayan yeni dönemdeki ilk icraatı olmuştur. Bu saldırgan ittifak günden güne adım adım tahkim ediliyor. TC ve İsrail Doğu Akdeniz'de bölge halklarına dönük yeni saldırılar için ısınma hareketleri yapıyorlar. Deniz tatbikatlarının ardından Türk donanmasına ait savaş gemileri şu günlerde İsrail'i ziyaret ettiler. Birlikte sembolik değeri olan küçük çaplı bir tatbikat bile yaptılar. Yakında ABD'nin de katılımıyla üçlü olarak Doğu Akdeniz'de askeri bir tatbikat yapacaklar. Amerikancı generaller "bölgesel güç" havalarda bu tatbikatın propagandasını yapıyorlar.

Tüm bu gelişmeler karşısında toplum düzeyinde bir suskunluk var. Bir kanıksama söz konusu. ABD ve İsrail dostluğu eskisi gibi tepkiyle karşılanmıyor. Burjuva çevreler bir yana, sol ve sosyalist etiketli çevrelerin mitinglerinde (ÖDP'nin "Ne Refahiyol, ne hazır ol!" mitingi) Güney Kürdistan'ın işgali vesilesiyle İsrail ve ABD bayraklarının yakılması tepkiyle karşılanabiliyor. Protestolar susturulmaya çalışılıyor. Tarih ve toplum bilincindeki bir açık gerilemenin ifadesidir bu.

ABD ve İsrail'i protesto etmek, anti-emperyalist mücadeleyi yükseltmek, bir avuç İBDA-C'liye ve şeriatçı güruha mı bırakılacaktır? Kuşkusuz ki hayır. Bu görev herkesden önce komünistlere düşüyor. Komünistler yılmadan, yorulmadan işçi sınıfı ve emekçi yığınlara anti-emperyalist bir bilinç taşımalıdırlar.

Yeniden yığınlar içinde sistematik bir ABD ve İsrail düşmanlığı körüklemelidir. ABD-TC ve İsrail saldırgan ittifakı her vesileyle teşhir edilmelidir. Her girişimleri anında mahkum edilmeli ve protestoların konusu yapılmalıdır. Deyim uygunsa, bu geçmişteki gibi doğal bir refleks haline dönüştürülmelidir.

Bu noktada Türkiye işçi sınıfı ve emekçilerine büyük sorumluluklar düşüyor. Bu saldırgan ittifak daha ilk adımında kardeş Kürt halkını boğazlamak üzere Güney Kürdistan'ı işgal etti. Haftalar süren harekate anlamlı bir tepki ortaya konulamadı. Ankara'da bu işgali protesto edenler kudurganlık düzeyinde bir saldırıya uğradılar. Büyük çoğunluğu tutuklandı. Fakat sessiz kalındı. Üçlü saldırgan ittifak şimdi yeni ve daha büyük bir saldırganlığa hazırlanıyor. Doğu Akdeniz'de gerçekleştirilecek askeri tatbikat bunun ifadesidir. Türkiye ve bölge halklarına bir tehdit ve gözdağı ifade eden bu girişim mutlaka mahkum edilmelidir.

Türkiye işçi sınıfı ve emekçileri sömürgeci devletin emperyalizme ve ABD'ye uşaklığı, kölece bir sadakati ve sınırsız bir halk düşmanlığını anlatan sözde "dış politikalar"ının sessiz bir izleyicisi olmayı reddetmelidir.

TC-İsrail stratejik ittifakı demek, Türkiye ve bölge kardeş halklarına dönük sistemli bir emperyalist tehdit ve saldırganlık demektir. Bu ittifaka vurmak, onun gerisindeki emperyalizme, somutta da ABD emperyalizmine vuraktır.

Bugün bölge halkları için çözüm devrimde, kurtuluş sosyalizmedir. Devrimin ve sosyalizmin önündeki en büyük engel ise, içerde sermaye devleti dışarda emperyalizmdir. En başta da ABD emperyalizmidir. Bu ikisiyle kesin bir hesaplaşmaya gidilmeden kurtuluş mümkün değildir. Türkiye işçi sınıfı ve emekçi halkları bu güçlerle hesaplaşmak zorundadır.

Komünistler bu büyük ve tayin edici hesaplaşmanın öncüsüdür. www.kizilbayrak.org

MGK'nın Alevi kitlelere attığı halat Demokratik Barış Partisi

Osmanlı'dan beri mezhepsel ayrımcılığın yoğun baskı ve fiziki-ideolojik saldırıları altında yaşayan Aleviler, ülkenin toplam nüfusunda önemli bir yer tutmaktadır. Büyük çoğunluğu işçi ve emekçi sınıflara mensup olan Alevi kitleler yaşadıkları mezhepsel baskılara sınıfsal baskılar da eklendiği oranda devrimci mücadeleye açık bir dinamik haline gelmiştir. Sermaye devletinin Aleviler üzerinde her dönem geliştirdiği, onları düzene ekleme politikalarının nedeni Alevi kitlelerin barındırdığı bu potansiyelidir.

Sermaye devleti, Sivas ve özellikle Gazi katliamlarını izleyen dönemde Alevi kitleleri düzene ekleme için geçmişte uyguladığından farklı politikalar ağırlık vermektedir. Uzun yıllardan beri burjuvazi, kemalizm ve sosyal demokrat partiler aracılığıyla Alevi toplumunu kontrol altında tutmayı başatabiliyordu. Kemalizm ve sosyal demokrasi ikizlül politikalarla Alevi hareketini devrimci bir kanala akmaktan büyük ölçüde alıkoyabiliyordu. SHP'nin iktidar ortaklığı döneminde işçi ve emekçi yığınlarına uygulanan sınıfsal saldırılar, Sivas ve Gazi katliamları Alevi emekçilerini sosyal demokrat partilerden uzaklaştırdı. Aynı yıllarda Aleviler, Kürt Ulusal Kurtuluş hareketinin ve kentlerde yaşayan Alevi işçi ve emekçilerin devrimci hareketlere yakınlaşmasının verdiği itkiyle mezhepsel ayrımlıklar karşısında örgütlenmeye ve mücadele etmeye yöneldiler.

Sermaye devleti bu durumu görerek Alevi kitleler üzerinde bir politik harekate girişti. Korktuğu, hareketin düzen sınırlarını aşması ve devrimci hareketle buluşmasıydı kuşkusuz. Bir yandan devrimci hareket üzerinde imha politikaları uygularken, diğer yandan Alevi kitlelerin taleplerini ibadet özgürlüğü, cemevlerinin açılması, diyanet işlerinde söz hakkı verilmesi vs. küçük hak kırıntıları ile sınırlamaya çalıştı. Sorunu, sınıfsal gerçekliklerinden dolayı zaten salt mezhepsel olarak gören/görmek isteyen Alevi burjuvazisi ile bir uzlaşma zemini yarattı. Alevi kitlelerin içerisine bu Truva atlarını salarak sorunu sınıfsal içeriginden yalıtmayı, Alevi emekçilerini düzene ekleme, devrimci kanallara akma potansiyeli olan Alevi hareketini böylece reformize etmeyi amaçladı.

Düzenin bu politikaları dorultusunda kullandığı araçlardan biri de ilk olarak 24 Aralık 1995 seçimleri döneminde piyasaya sürülen DBP (o zamanki adıyla DBH)'dir. Çeşitli Alevi ve Bektaşî derneklerinin, Avrupa Alevi Birlikleri Konfederasyonu'nun, bazı yazar ve aydınların oluşturduğu DBP içinde Alevi burjuvazisinin siyasal istilerinin ifadesi olarak ortaya çıktı.

DBP, özünde sosyal demokrat düzen partilerden hızla kopan Alevi kitlelerin alternatif arayışının düzen cephesince doldurulması çabasının bir ürünüydü. Aynı zamanda Alevi burjuvazisinin temsilcileri için önemli bir siyasal etkinlik alanı kazanma fırsatıydı.

Başından itibaren "barış" ve "demokrasi" havarılığıyla, "adımız farklı ama soyadımız Türkiye" türünden içi boş kardeşlik lafazanlıklarıyla, bu eksende geliştirdikleri propaganda ve kampanyalarla devletçi politikalar yeni bir makyajla Alevi kitlelere sunuldu. Sermaye devletinin DBP üzerinden geçtiğimiz dönemde somut bir başarı kazandığı söylenemez. Bu dönem için kazandığıysa, kritik dönemlerde aynı amaçlar doğrultusunda kullanacağı bir Truva atıdır.

Susurluk sonrasında, düzenin çürümüşlüğü ve devletin çeteleştiği gerçeği kitleler tarafından açıkça görüldüğü, kitlelerde düzene ve devlete güvensizliğin geliştiği günümüzde DBP yeniden sahneye sürülmektedir. Düzenin saldırıları ve kirli yüzüne karşı işçi sınıfı ve emekçi kitlelerde içten içe büyüyen hoşnutsuzluğun, sermaye saldırıları ve MGK sultasına karşı bir toplumsal hareketliliğe dönüşmesi korkusu, sermayeyi çeşitli manevralara zorluyor. Burjuvazi, kitlelerdeki arayışın, emek düşmanı yüzleri iyice açığa çıkan ve geçilen dönemdeki iktidar pratiklerinden dolayı son derece yıpranan merkez sağ partilerince doldurulmasının imkansızlığını görmektedir. Bu arayışın, devrimci hareketin de yeterince güçlü bir çıkış yapamadığı şu dönemde düzen içi sol partilerce doldurulmaya çalışılacağı açıktır. Burjuva basın ve medyada CHP ve DBP'nin öne çıkarılması, MGK güdümlü şeriatçı-laiklik kamplaşmasıyla bunlara özel bir hareket alanı sağlanması bu çabaların ürünüdür.

İşçi sınıfı ve emekçi kitleler sermaye düzeninin bu oyununu da boşa çıkarmayı bilmelidirler. Alevi emekçiler CHP'nin gerçek yüzünü zaten defalarca görmüşlerdir. DBP'nin de CHP'den bir farkı yoktur. Her ikisinin de sözcüleri sermaye sınıfının palazlandığı temsilcileridir. DBP'nin genel başkanının ağızından söylersek, onlar özelleştirmeye ve yabancı sermayeye karşı değiller. Bizzat sermaye sınıfının destekçisidirler. Bu sermaye uşaklarının Gazi katliamındaki ihanetçi, işbirlikçi tutumları hiçbir zaman akıllardan çıkarılmamalıdır.

Alevi emekçileri mezhepsel baskılara karşı tepkilerini sınıfsal talepleri için mücadeleden ayrı ele almamalı. Bu işbirlikçi hainlerin tezgahladığı oyuna gelmemelidir. Unutulmamalıdır ki, düzeni hedef almayan hiç bir mücadele kesin bir başarıya ulaşamayacaktır.

İHD İzmir Şubesi Kapatıldı! Devletin İHD operasyonu sürüyor!

Malatya ve Diyarbakır'dan sonra İHD'nin İzmir Şubesi de süresiz olarak kapatıldı.

18 Haziran günü derneğe gelen polisler, arama izni dahi göstermeden şubeyi aradılar. Bu arama sonucu elde ettikleri birkaç şeyi de kapatma gerekçesi olarak gösterdiler. Valilik imzasıyla derneğe gönderilen kapatma yazısında; İHD Diyarbakır şubesinin kapatılması üzerine yapılan fax eylemi ve "İnsan Hakları Panoraması" adlı kitaptan dernekte çok sayıda bulunması neden olarak gösterildi. Adı geçen kitap üzerine toplatma kararı olup, hakkında açılan dava halen sürmektedir.

Malatya, Diyarbakır, İzmir... Sıra nerede?

Hatırlanırsa, Milli Güvenlik Kurulu sivil toplum örgütlerini laiklik için eyleme, sesini yükseltmeye çağırıyordu. Bu şu demektir; ya orduyu desteklersin ve "sivil toplum örgütü" olarak yaşarsın, ya da İl Özel İdare yasası gibi faşist bir yasa var ve kafan ezilir.

Her türlü işçi, öğrenci eylemlerine hınçla saldıran, en vahşi işkence yöntemlerini binlerce insan üzerinde uygulayan, insan hakları adına ne varsa yok etmeye çalışan sermaye diktatörlüğü, bütün silahlarını ateşlemiş durumdadır. Öyle ki, "darbe" virüsünü kitleler arasına yayarak bir korku ve telaş atmosferi yaratmıştır. Ve bu atmosfer kötünün iyisi gibi görülen varolan durumu meşrulaştırmıştır. Oysa ki iktidar, bir darbe ortamında yapabileceği şeyleri çok daha rahat biçimlerde şu anda yapabilmektedir. Bugün sorun açık bir darbe tehlikesi değil, bu tehdidin yarattığı atmosferdedir. Devlet bu atmosferi kullanarak Malatya ve Diyarbakır, ardından İzmir İHD şubelerini kapatmıştır. Bu kapatmalar yoluyla toplumsal muhalefete dönük tehditlerini yinelemiştir.

Bugün düzen istediğini yapmakta pervasız davranıyorsa, bu, sınıfın henüz uyuyor olmasındandır.

Uyuyan deviyandırmak zorundayız. Burjuvazinin karşısına, onun korkulu rüyası olan işçi sınıfını çıkarmak zorundayız. Bu o kadar zor bir şey değildir. İşte İzmir'de çok da beklenmeyen bir sektörden, bankacılık sektöründen ses geldi, Bursa'da Gintem işçilerinin militan mücadelesi yaşandı, Mutlu Akü'de ve pek çok yerde işbirakmalar-grevler yaşanıyor. Siyasal gündemi buralara taşımak zorundayız. Taşımayacaksa sıra herkese geliyor. Bunun bilinciyle haklar ve özgürlükler mücadelesini sokağa taşımak, İHD'lerin yok edilmesine engel olmalıyız.

Saldırıları ve devrimci sorumluluk

Ekonomik ve siyasal krizin ulaştığı boyutlar sermaye sınıfını birçok açıdan açmaza almış durumdadır. IMF, Dünya Bankası vb. emperyalist odakların dayatmaları çerçevesinde; sınıfa saldırı politikalarını hayata geçirmekten, saldırının boyutlarını her geçen gün artırmaktan başka çaresi olmayan sermaye iktidarı bunun toplumsal sonuçlarına dönük önlemleri de şimdiden almaya çalışmaktadır.

İşçi ve emekçiler yıllardır yoğun sömürü ve baskı koşulları altında yaşamının getirdiği tepki ve öfke birikimini taşıyorlar. Üstüne üstlük Türkiye devleti, cumhuriyet tarihinin belki de en çalkantılı ve yıpratıcı dönemini yaşamaktadır. Başlı başına bir Susurluk skandalı bile, sermaye düzeninin içinde bulunduğu çürüme ve kokuşmanın boyutlarını gözler önüne sermiş bulunmaktadır.

Sermaye, bugün için her ne kadar çeşitli araç ve biçimlerle emekçi kitle hareketini kontrol altında tutmayı başarıyor olsa bile, önümüzdeki süreç içerisinde daha da yoğunlaştırmak zorunda kalacağı baskı ve sömürü politikalarının doğal sonuçlarını da görebilmektedir. Bugün için (sendika bürokrasisi ve reformist hareketin büyük destekleriyle) sınıf ve kitle hareketini denetim altında tutabilse de, hareketin tabanında filizlenen mücadele dinamiklerinin önüne geçebilmiş değildir.

Sermaye iktidarı, bir yandan yeni saldırı paketlerini hayata geçirebilmek, kriz politikalarını uygulayabilmek için "toplumsal istikrara" (toplumsal muhalefetin susturulmasına) ihtiyaç duymakta; öte yandan sömürünün dozunu her geçen gün artırarak mücadele dinamiklerini körüklemek zorunda kalmaktadır. Bu çelişki, sermayenin üzerindeki en büyük ağırlık durumundadır.

Öte yandan, sermaye devleti tüm bu sıkışmışlığına rağmen önemli bir takım üstünlüklere sahip durumdadır. Birincisi; sınıf ve kitle hareketinin devrimci önderlik alanında yaşadığı boşluktur. Bu boşluk yetkin bir devrimci siyasal irade ile doldurulmadığı oranda, sermaye sınıfı kriz yönetme konusundaki üstün yeteneklerini sergileyebilmektedir. İkincisi; bugün sınıf ve kitle hareketinin kendiliğinden çıkışlarının ve yönelimlerinin zayıflığıdır. Burada sermaye iktidarının en büyük destekçisi sendika bürokrasisi ve reformist hareketidir.

Dahası; sosyalizmin Sovyetler Birliği ve Doğu Bloku Üçüncü Dünya'da aldığı ağır yenilginin gölgesi hala sınıf

ve kitle hareketinin üzerindedir. Bir de buna Türkiye devrimci hareketinin 12 Eylül yenilgisi eklendiğinde, işçi ve emekçi kitlelerin bilincinde sermaye düzeninin büyük ölçüde alternatifsiz kaldığı görülecektir. Devrimci güçler, bu iki tarihsel yenilgi sonrası, devrim ve sosyalizmi tekrar güncelleştirmek, sınıf ve kitle hareketinin gündemine sokmak konusunda büyük ölçüde başarısız kalmış durumdadırlar. Sınıf ve kitle hareketinin ideolojik planda yaşadığı bu büyük boşluk, bugün için sermaye sınıfının en güçlü yanlarından birini oluşturmaktadır.

Yukarıda saydığımız tüm bu olgular, sermayenin güncel politikalarının da zeminini oluşturmaktadır. Özet bir ifade ile hedeflenen; bir yandan baskı ve terör sopasıyla toplumsal muhalefeti dizginlemek, diğer yandan yoğun bir ideolojik saldırı ile suskunluğu kalıcılaştırabilmektir.

Bu çerçevede temel hedeflerden biri de devrimci harekettir. Sermaye sınıfının ideolojik hegemonyasının karşısında cılız da olsa durabilen tek güç devrimci harekettir. Bu nedenle bu gücün bastırılması, kitlelerden yalıtılması sermaye için büyük önem taşımaktadır. Devrimci güçlere dönük baskı ve terörün ardında bu gerçeklik yatmaktadır. Dahası, devrimci harekete dönük bu pervasız terör uygulamaları aynı zamanda sınıf ve kitle hareketine dönük bir girdağı niteliği de taşımaktadır.

Yargılı-yargısız infazlar, gözaltında kayıplar, faili meçhul cinayetler, işkence vb. birçok uygulama bir yandan devrimci hareketin fiziki tıfıyesini hedeflerken, diğer yandan toplumsal muhalefetin korku varlarını yükseltmektedir. Geleneksel devrimci hareketin ideolojik/politik dayanıklılığı ve bu alandaki yalpalayan duruşu da gözönüne alındığında saldırının olası sonuçlarını tahmin etmek hiç de güç olmayacaktır.

Dahası, devlet devrimci güçlere dönük bu saldırılarını, demokratik muhalefete dönük saldırılarıyla da birleştirmiş durumdadır. Kitle gösterilerinin yasaklanması vb.

uygulamalarla toplumsal bir atmosfer yaratılmak istenmektedir.

Sermayenin bu yönelimlerini tamamlayan güncel politikası ise, toplumsal arayışa "düzen içi alternatifler" üretmek çabasıdır. Bugün MGK eli ile çok açık biçimlerle tırmandırılan "darbe-şeriat" ikilemi bunun en önemli aracı durumundadır. Sermaye devletin siyasal islamı ehlileştirme çabalarını bir an için bir yana bırakırsak,

bugün yapılmak istenen toplumsal arayışa düzen içi bir kanal yaratma çabasıdır. Laik kemalist ideolojinin toplumsal muhalefete dayanak yapılması ve bunun etrafında kitlelerin tekrar düzene bağlanması hedeflenmektedir.

Tüm bu saldırıları boşa çıkarma görevi bugün öncelikle devrimci hareketin omuzlarındadır. Sermaye sınıfının ideolojik/politik saldırısını karşılamak, faşist baskı ve terör uygulamalarına karşı mücadeleyi yükselterek yolu açmak devrimci güçlerin sorumluluğundadır. Bu sorumluluğun herşeyden önce ideolojik bir ısrar ve istikrar gerektirdiği açıktır. Sermaye sınıfına karşı işçi sınıfının bağımsız politik çıkarlarını temsil etmek, o anlamda devrim ve sosyalizm kavgasını işçi ve emekçi kitleler içerisinde tekrar güncelleştirmek görevi önümüzdedir. Geleneksel devrimci hareketin küçük burjuva popülist önyargılarla donatılmış politik duruşunu terk etmesi, sözde sınıf yönelimini pratik bir çabaya dönüştürmesi gerekmektedir. Bu alandaki tutuculuğun, sınıf hareketine güvensizliğin ve uzak duruşun ağır faturası gözler önündedir. Sermaye iktidarının saldırıları göğüslenmek, sınıf ve kitle hareketi yükseltmek isteniyorsa eğer bu konudaki anlaşılabilir tutuculuk aşılmalıdır.

Dahası, sermaye devletin devrimci hareketi fiziki tasfiye çabalarını bütünleyen ideolojik tasfiye çabası da ancak işçi sınıfı ideolojisinde gösterilecek şaşmaz ısrar ve kararlılıkla mümkün olacaktır. Geleneksel popülist hareketin bu zayıflığının sonuçları daha bugünden çeşitli sağ ve sol savrulmalarla gözler önündedir. Daha kötüsü, bu sağ ve sol savrulmaları, devrimci siyasal çalışmada uzunca bir süredir yaşanan atalet tamamlamaktadır. '97 1 Mayıs'ı bu durumun en yakın faturası olarak önümüzde durmaktadır.

Devrimci güçler kendi gerçekliklerine sağduyulu bir şekilde bakmak, sürecin bizlere yüklediği sorumluluklar çerçevesinde zaaf ve zayıflıklarının üzerine gitmek zorundadırlar.

Devrimci Sosyalist Basın Susturulamaz!

Sermaye devletinin, MGK eliyle yürüttüğü baskı ve saldırı politikalarının önemli bir hedefi de devrimci ve sosyalist basındır.

Devrim ve sosyalizm kavgasının temsilcisi, işçi ve emekçi kitlelerin sesi olmak iddiasını taşıyan devrimci-sosyalist basın ilk hedeflerden biri olması şaşırtıcı değildir. Sermaye devleti, devrimci ve sosyalist basını hedef alarak, saldırısının ideolojik bütünlüğünü sağlamaktadır. Toplumsal muhalefeti devrimci politikalarından

yalıtmak, devrim ve sosyalizm alternatifinin şu ya da bu oranda yaşatılmasını engellemek temel yönelimidir. Bugün için sendika bürokrasisi ve reformist hareket aracılığı ile denetim altında tutabilmeyi başardığı sınıf ve kitle hareketinin, devrimci politikalar altında örgütlenmesi ve mücadeleyi yükseltmesi en büyük korkusudur. Tam da bu yüzden terör sopasının ilk yöneldiği hedef devrimci sosyalist basın olmaktadır. Amaçlanan bir yandan devrimci-sosyalist basının

susturulması, diğer yandan toplumsal muhalefete gözdağı verebilmektir.

Geçtiğimiz günlerde sermaye devletinin bu amaca dönük yoğun saldırıları yaşandı. Kurtuluş gazetesi Arkara temsilciliği bombalı saldırıya uğradı. Bombalı saldırının hemen ardından da Kurtuluş gazetesi Ankara temsilcisi gözaltına alındı. Geçmişte de Özgür Ülke gazetesini bir MGK kararı ile bombalayan sermaye devleti, bu kez yine MGK kararları doğrultusunda Kurtuluş gazetesine bu saldırıyı

gerçekleştirmiştir.

Aynı günlerde Kızıl Bayrak, Atılım ve Alinteri gazeteleri İstanbul merkez büroları da moloflanmakla tehdit edildiler.

Alinteri gazetesi İstanbul merkez bürosu, bu tehdidin yanı sıra bir süredir sivil polis ve sivil faşistlerin ablukası altında tutulmaktadır. İki haftadır süren bu abluka bombalama tehditleri, gazete çalışanlarına sataşmalarla sürmektedir. Sivil faşistler sopa ve bıçaklarla Alinteri bürosuna girmeye de çalışmışlardır.

Tüm bu saldırılar, hangi biçim altında gelişirse gelişsin sermaye devletinin uygulamalarıdır. Sivil faşist çetelerin devreye sokulması, faili meçhul bombalamaların ve tehditlerin gerçekleşmesi kaba bir aldatmacadan öte bir şey değildir. Bu aldatmaca hedef saptırmaya dönük bir içerik taşımaktadır. Dahası bu faşist saldırıların bir amacı da toplumsal atmosferi yönlendirebilmektir. Bu tür kaba aldatmacalarla MGK'nin siyasal yaşama müdahaleleri meşrulaştırılmak, "toplumsal istikrar elden gidiyor" demagogisi ile kitlelere gözdağı verilerek isteniyor.

Devrimci-sosyalist basına dönük bu saldırıları, faşist basın yasaları tamamlıyor. Toplatma, yayın durdurma ve kapatma kararları birbiri ardına geliyor. Gazete çalışanlarına dönük gözaltı ve tutuklamalar yoğunlaşıyor.

Ancak sermaye devleti hesaplarını yaparken bir noktayı gözden kaçırıyor. Devrimci irade ve kararlılık. Devrimci güçleri bugüne kadar devletin hiçbir saldırısı mücadeleyi yükseltmekten alıkoymadı, bundan sonra da alıkoymayacak. Sınıfsız sömürsüz bir dünya mücadelemizin tarihsel haklılığından ve sosyalizmin bilimsel yönteminden gücümüzü alıyoruz. Sermayenin kokuşmuş düzenini bu güçle yıkacak ve hesap soracağız.

Devrimci Sosyalist Basın Platformu'ndan Çağrı

Gazetemiz Kızıl Bayrak'ın da içinde yer aldığı Devrimci Sosyalist Basın Platformu, devrimci sosyalist basına dönük saldırıların yoğunlaşması üzerine yaptığı bir basın açıklaması ile eylem çağrısında bulundu.

Son dönem MGK eliyle tırmandırılan saldırıları teşhir eden ve bu saldırılar karşısında sessiz kalmayacağını açıklayan Devrimci Sosyalist Basın Platformu, emek ve özgürlükten yana olan tüm güçleri saldırılara karşı mücadeleye çağırdı. Saldırının aslolarak işçi ve emekçi kitlelere dönük olduğunu, hak ve özgürlüklerimizin gaspedilmek istendiğini belirten Basın Platformu'nun basın açıklaması şu çağrı ile bitiyor:

"Bu pervasızlığa bir son vermek gerekir. Biz Devrimci Sosyalist Basın Platformu olarak tüm emek ve özgürlük güçlerini kendi sesi, kavgaya bayrağı olarak devrimci-sosyalist basına sahip çıkmaya, özgürlük mevzilerimizi kitleler eylemleriyle korumaya ve genişletmeye çağırıyoruz."

**Devrimci Sosyalist Basın Susturulamaz!
Faşizmi Döktüğü Kanda Boğacağız!"**

Ülkemizde insan hakları...

Sermaye düzeni, işçi ve emekçilerden yana her türlü hareketliliği bastırmaya yönelik saldırılarını yoğunlaştırarak sürdürmektedir. Her türlü muhalefeti baskı ve zorbalıkla bastıran devlet, son günlerde saldırılarını daha da pervasızlaştırmıştır.

İnsan Hakları Derneği'nin 1997 Mayıs ayı hak ihlalleri raporuna göre; 683 kişi gözaltına alınmış; 71 kişi tutuklanmış; 12 kişi işkence görmüş; 19 işyeri, sendika, dernek bombalanmış; 14 basın mensubu saldırıya uğramış; 9 basın mensubu işkence görmüş; 29 gazete ve dergi toplatılmış; 3 gazete ve derginin yayını durdurulmuş; 1 kişi gözaltında öldürülmüş; 5 kişi faili meçhul cinayet gerçekleştirilmiş; 8 öğrenci üniversitelerde faşist saldırılarda yaralanmış; 2 kişi cezaevinde öldürülmüştür.

İHD'nin eline ulaşan veriler üzerinden hazırladığı bu sınırlı rapor bile nasıl bir faşist tahakküm altında yaşadığımızın göstergesidir. Devletin, terör ve baskıyı yükseltmesinin tek amacı sömürü düzeninin devamını sağlamaktır.

Tüm kurumlarıyla sermaye sınıfının sadık bekçiliğini yapan devlet, her fırsatta halktan yana olduğu demagogilerini yapmaktan geri kalmıyor. En küçük bir işçi direnişine saldıran, işçileri gözaltına alan, işkenceden geçiren; parasız, bilimsel eğitim isteyen öğrencilerin üstüne sivil faşistini, polisini salan bu aynı devletin kendisi değil midir?

Kendi hukukunda sigortasız işçi çalıştırmak yasak olduğu halde, OSİ-DER'in sigortasız çalışmaya karşı başlattığı kampanyayı yasaklayarak kimden taraf olduğunu gösteren bu aynı devlet değil midir?

Yıllardır sömürü ve zulüm politikalarıyla Kürt halkının özgürlük ve kurtuluş mücadelesini kanla bastırmaya çalışan, Güney Kürdistanı işgal edip Kürt halkına görülmemiş acılar çektiren yine bu aynı devlet değil midir?

Devlet öyle bir politika geliştiriyor ki; hem ezecek, hem de ezdiği insanların sesini kesecek. Devrimcilere, emek ve demokrasiden yana tüm güçlere dönük saldırıları bunu amaçlamaktadır. Devrimci sosyalist basına dönük saldırılar; İHD Diyarbakır, Malatya ve İzmir şubelerinin kapatılması vb. birçok uygulama toplumsal muhalefetin susturulmasını amaçlamaktadır.

Ancak, sermaye devleti yaptığı bu hesaplarında yanılıyor. Hiçbir kuvvet tarihin çarkını tersine çevirmeyi başaramaz. Gün gelecek işçi sınıfı sermaye iktidarını yerle bir edecek, baskı ve sömürü düzeninin hesabını soracaktır.

Adana'nın Cumartesi Anneleri'nin eylemi sürüyor...

Anaların Öfkesi Katilleri Boğacak!

İstanbul'da iki yılı aşkın bir süredir devam eden Cumartesi Anneleri'nin oturma eylemi her türlü baskıya karşı anaların onurlu sesi olmaya devam ediyor. Adana'da da Cumartesi eyleminin 12.si geçtiğimiz hafta yapıldı.

19 Haziran, saat:12.00'de Sanatçılar Parkında anaların öfkesi yine yüksek binalar arasında yankılandı. Oturma eyleminin başında; gözaltında kayıplara karşı mücadelenin Kolombiya'da şehitler verme pahasına kararlılıkla sürdürüldüğünü, Türkiye'de de eylemin

aynı kararlılıkla devam ettirildiğini anlatan bir konuşma yapıldı. Konuşmanın ardından analar ve diğer katılımcılar: "Kayıplar bulunsun hesap sorulsun!", "Kayıplar bulunsun, işkenceler son bulsun!", "Anaların öfkesi katilleri boğacak!", "Çeteler mecliste, devrimciler hapiste!" vb. sloganları gür bir şekilde haykırdı. Eyleme yaklaşık olarak 50 civarında bir katılım sağlandı.

12. eylemde Adana Cumartesi Anneleri ayrıca Antakya'daki katılımcılar ve Mersin Demokratik

Liseliler Birliği'nin desteği ile güç kazandı. Cumartesi Annelerinin İstanbul'daki kararlılığı Adana'da da yankısını bulacaktır. 12. eylemleriyle analar bunu kanıtladılar. Eylem 19 Temmuz Cumartesi günü tekrar biraraya gelinmesi çağrısından sonra son buldu.

**Anaların Öfkesi Katilleri Boğacak!
Hepimiz Tutsak Yakını,
Hepimiz Kayıp Anasıyız!**

Kızıl Bayrak / ADANA

Sömürgeci devlet Güney Kürdistan'dan çekiliyor TC'nin Güney Kürdistan işgali; sonuçlar ve sorumluluklar

Sömürgeci Türk devleti, bugün için Güney Kürdistan'a açık bir işgal gücü olarak yerleşmesinin koşullarının olmadığını görmüş bulunuyor. Şimdi zorunlu kalarak geri çekiliyor.

Bilindiği gibi sömürgeci Türk devletin bu işgali bir dizi hazırlığın ardından gerçekleştirildi. ABD, Barzani'nin daveti üzerine Güney Kürdistan'a giren Irak'a saldırmış, geri çekilmek zorunda bırakılmıştı. Ardından ABD planları çerçevesinde, daha önce Silopi'de konuşlandırılan "Çekiç Güç", "müdahale gücü" adı altında sözde Güney Kürdistan'da sözde kalıcı bir barışı tesis etmek amacıyla Zaho'ya taşınmıştı. Böylece Güneyli işbirlikçiler de tümüyle kontrol altına alınmıştı. ABD, TC, Güneyli işbirlikçiler ve Güneydeki Türkmen temsilcilerinin katıldığı "Ankara zirveleri" gerçekleştirilmişti.

TC ile İsrail arasında gerçekleşen stratejik işbirliğinin geliştirilmesi tam da bu sürece denk düştü. Diğer şeyler bir yana, açık bir saldırganlığının ifadesi olan bu ittifak, başta ABD olmak üzere, bölge halkları ve bölge ülkeleri (özellikle İran, Irak ve Suriye) üzerinde kesin bir denetim kurmak amacı çerçevesinde geniş kapsamlı hedeflere sahipti. Bu ittifaktan çok şey umuluyordu; ancak Güney Kürdistan'a yönelik son işgal hareketiyle umulan sonuç gerçekleşmedi. Bu saldırgan ittifakın ilk meyvesi olan bu işgal saldırısı bugün için hedefine ulaşamadı. Bu, Güney Kürdistan'daki direnişin önemli bir siyasal başarısıdır.

Türk devleti biri '92, diğeri '95 yılında olmak üzere daha önce de Güney Kürdistan'a dönük müdahalelerde bulundu. Ancak bunlar sınırlı amaçlara sahipti. Bu aşamada ABD'nin Kürt sorununa ilişkin çözüm planları henüz TC'ninki ile tam olarak örtüşmüyordu.

İkincisi, Türk devleti daha önce de saldırgan bir siyaset izlemekteydi. Ancak yakın döneme kadar bu günümüzdeki gibi açık bir biçim kazanmamıştı. Sömürgeci devlet bugün bu konuda yeni bir role soyunmuştur. TC bugün Dublin sürecinde olduğu gibi ABD tarafından Kürt sorununa ilişkin planlara gönülsüz bir biçimde dahil edilen taraf konumunda değildir. Tam tersine, Ankara süreci ile birlikte açıkça ve resmen ABD'nin Güneye dönük çözüm planının gönüllü, aktif ve birinci derecede uygulayıcısı olma konumuna gelmiştir. Güneyli işbirlikçilerin tümüyle kontrol altına alınması ve Güneydeki Türkmenlerin de bu sürece dahil edilmesi, TC'nin bu konumu benimsemesinde önemli bir etken olmuştur. Daha önemlisi, sömürgeci devlet ABD'nin öteden beri kendisine telkin ettiği, hem Kuzey ve hem de Güneyi kapsayan "toptan çözüm"ü

benimser hale gelmiştir.

Türk devleti Kürt sorununda benimsediği bu yeni role uygun bir kararlılıkla Güney Kürdistan'ı işgal etti. Ancak ABD'nin açık siyasal desteğine, İsrail'in askeri alandaki lojistik yardımlarına ve Güneyli işbirlikçilerin ihanetine karşın, bugün için de olsa başarılı olamadı. Türk devleti Güneyden tümüyle çekilmek istiyor, ama çekilemiyor. Zira tümüyle çekilmesi demek açıkça başarısızlığı kabul etmek demektir. Bu nedenle işgal kuvvetlerinin bir bölümünü bugün için Güney Kürdistan'da bırakmıştır.

Bu açıkça "İsrail modeli"ne bir ilk adımdır. Tutup tutmayacağını ise zaman gösterecektir. Ancak kesin olan şudur ki; TC Kuzey'de zaten bir çıkmazın içindeydi, bugün çok daha büyük bir çıkmazın içine girmiştir. Bu, Türkiye'de şimdiden hissedilmiş ve tartışılmaya başlanmıştır. Çıkmazın derinleşmesine paralel olarak ileride açıkça ve daha çok tartışılacaktır.

Türk burjuvazisi, ordunun özel inisiyatifli aracılığıyla İsrail'le stratejik işbirliği antlaşmaları imzalamıştır. Bu, bölge halklarına ve bölge ülkelerine dönük saldırgan bir konum demektir. Bu konum daha şimdiden Türk devletini bölgede yalnızlaşma sürecine sokmuştur. Bölge halklarının ve bölge ülkelerinin tepkilerine yol açmıştır. Saldırganlığın açık biçimler almasına bağlı olarak bu tepkiler daha bir yoğunlaşıp yaygınlaşacak, TC'nin etrafındaki çember daha da daralacaktır.

KDP, bölgenin en gerici ve saldırgan devletini Güneye davet edip, onunla birlikte PKK ve Kürt halkına saldırmakla adeta kendi sonunu hazırlamıştır. Kürt halkı bu saldırının ABD ve İsrail destekli olduğunu, yegane amacının da kendilerine ve diğer kardeş halklara kayıtsız koşulsuz bir kölelik dayatmak olduğunu gördüğü ve anladığı ölçüde KDP'ye karşı tutum almakta, PKK ve direniş cephesinden yana geçmektedir. Bu süreç devam etmektedir. İşbirlikçi çizgi deyim yerindeyse ağır bir darbe almış, dönüşü olmayan bir yola girmiştir. Görmek ve anlamak isteyenler için saflar oldukça netleşmiştir. Bunun ker

sorununun bölge düzeyinde bir çözüme kavuşturulması bakımından olsun, bölgedeki devrimci süreçlere itilim kazandırmak bakımından olsun, önemli bir imkandır.

Ancak bunlardan hareketle abartılı hayallere kapılmamak gerekir. Kürt kurtuluş hareketi de kapılmamalıdır. Ortada elbette bir başarı vardır. Herşeyden önce sömürgeci devletin Güneye dönük saldırısı durdurulmuş, sömürgeci ordu geriye dönmeye zorlanmıştır. Ancak bunu sadece TC'nin Zap'ta yediği darbeye bağlamak büyük bir abartma olacaktır. Söz konusu olan bölgenin güçlü saldırgan bir devletidir. Henüz bir yenilgiden de söz edilemez. Sömürgeci Türk devleti emellerinden vazgeçmemiştir. Sömürgeci ordu da tümüyle geri çekilmemiş olup, belli bir bölümü ile hala Güney Kürdistan'dadır. Büyük bölümünün bugün için geri çekilmiş olması yanıltıcı olmamalıdır. Sömürgeci devlet, tarihinden de biliniyor ki, kinci ve kalles bir devlettir. TC'nin uygun bir fırsatta yeniden saldıracağı ve bu saldırıyı sınırsız bir intikam hareketine dönüştüreceği kesindir.

Öte yandan sömürgeci ordunun geriye dönmesi bir yerde doğaldır. Zira işgal edilen bölge kolay hakim olunabilecek bir bölge değildir. Kaldı ki geline yerde koşulların TC'nin kısa vadede bölgeye hakim olması için yeterince elverişli olmadığı da görülmektedir. Bu da geri dönmesinde belli bir rol oynamıştır.

Sömürgeci ordunun geri dönmek zorunda kalması, açıkça, ABD'nin "Ankara Zirveleri"nde saptanan planlara da, TC-İsrail saldırganlığına da önemli bir darbe olmuştur. Bu tartışılmaz. Ne ki bunu da abartmamak gerekiyor. Zira ABD bölgedeki stratejik çıkarlarından öyle kolay vazgeçmeyecektir. ABD TC'nin müdahalesine açık destek sunmuştur. Fakat o da bölgeye ilişkin planlarını tam olarak uygulamak için zamanın henüz erken olduğunu düşünmektedir. TC'nin geri çekilmesinde bu da rol oynamıştır.

Ayrıca, Güneydeki işbirlikçiler aldıkları darbeye rağmen Güneyde hala işbirlikçi güçler çıkarmaya uygun bir

toplumsal-siyasal zemin vardır. İşbirlikçiler yenilgiyi sineye çekmeyeceklerdir. Her an yeni bir gerici manevraya başvurabilir, yeni hain girişimlerde bulunabilirler. Barzani'nin daha kısa bir süre önce Talabani'yi Güneyden silip atmak için Saddam celladını Güneye davet ettiği hatırlanmalıdır. İşbirlikçiler benzer bir şeyi yine yapabilirler. Ve bu durumda da güçler dengesi yeniden altüst olabilir. Bu nedenle tüm bunları gözetken bir mücadele çizgisi izlemek büyük bir önem taşımaktadır.

Sömürgeci Türk devletin Güneye dönük saldırısına yalnızca Kürt ve bölgenin mazlum halkları tepki göstermedi. İsrail'in dışındaki hemen tüm bölge ülkeleri (başta Suriye ve İran olmak üzere) bu saldırıyı yerinde bir tutumla kendilerine de boyun eğdirmek, Ortadoğu'daki güçler dengesini yeniden düzenlemek amaçlı bir saldırı olarak algıladılar ve tepki gösterdiler. İran seçimlerden başını kaldırmaz kaldırmaz TC'ye iki kez üst üste nota verdi. Suriye benzer bir tutum ortaya koydu. Libya ağır ithamlarda bulundu. TC'yi açıkça sömürgecilikle suçlayarak, işgal kuvvetlerinin derhal geri çekilmesini istedi. Mısır tepkisini D-8'ler toplantısına üst düzeyde katılmayarak gösterdi. ABD-TC ve İsrail'e en yakın Arap devleti Ürdün'dür. Ancak o bile TC'nin Güney işgalinden duyduğu rahatsızlığı dile getirmek zorunda kaldı. Irak ise işgali kendi toprak bütünlüğüne yöneltmiş bir saldırı olarak niteledi. Bütün bunları Suriye-İran ve Irak ekseninde kotarılmaya çalışılan ABD-TC ve İsrail karşıtı bloklaşma izledi. Besbelli ki TC bu tepkileri hesaba katmak zorunda kaldı. Zira bu devletlerle kapışmadan bölgede kalıcı hale gelemeydi. Bunu şimdilik göze alamadı. Sömürgeci devletin çekilişinde bunun da payı vardır.

Ne olursa olsun Güney savaşından PKK ve Kürt halkı kazançlı çıkmıştır. Sömürgeci devlet bu son işgalle Güney ile Kuzey arasındaki sınırı kaldırıp atmıştır. Artık TC'nin karşısında Güney Kürdistan halkı da vardır. Kürt halkı Körfez Savaşı sırasındaki gibi sömürgeci devleti kendisine kucak açıp kollayan bir devlet olarak görmemektedir.

PKK geçmişte de Güneyde belli bir güce sahipti. Ancak Güneydeki süreçlere müdahalede bugünkü düzeyde bir inisiyatifte sahip değildi. TC'nin Güneyi de kirli savaşın içerisine çekmesine ve Güneydeki süreçlere dolaysız müdahaleci konumuna çıkmasına bağlı olarak PKK'nin konumu da değişmiştir. PKK bu son işgalle birlikte sürece bir taraf olarak müdahale edecek bir konum kazanmıştır. O artık Güneydeki işbirlikçilerin deyim-i misafir bir güç" değildir. Güneydeki halk da

gelenen yerde PKK'yi yerli bir güç olarak algılamaktadır. Bu, ulusal kurtuluş mücadelesi açısından önemli bir kazanımdır.

Özel savaş cephesi yakın döneme kadar "PKK'nin Kuzey'de işini bitirdik... Zararsız hale getirdik... PKK artık kontrol altındadır..." şeklinde bir propaganda yapıyordu. Bu aynı şeyi Güney işgalinin ilk haftasında Zap'ta sergilenen özel seremoniyle de yapmışlardı. Bu propagandanın, yine bizzat Zap'ta, dahası seremoniyi düzenleyen subaylar şahsında alınan darbeden sonra fazla bir hükmü kalmamıştır. Moral üstünlük PKK'ye geçmiştir.

PKK şimdi, hem Kürt kurtuluş mücadelesi ve hem de bölgedeki devrimci süreçler (özellikle de Türkiye devrimi) gözetildiğinde daha büyük bir sorumlulukla yüzyüzedir. Erken zafer sarhoşluğuna ve bunun ifadesi bir rehavete kapılmadan elde edilen moral üstünlüğü tutarlı bir siyasal mücadele çizgisinin dayanağı haline getirmek sorumluluğu durmaktadır ortada.

Bundan anlaşılması gereken; halkı savaşın içine çekmek ve mücadeleyi sömürgeciliğin içte feodal-burjuva sınıflara ve dışta mahalli sömürgeci devletler ve emperyalist gericiğe karşı bir mücadele olarak derinleştirmek olmalıdır. PKK tüm olanaklarını böylesi bir mücadele için kullanmalıdır. Daha da önemlisi, bu mücadeleyi kendi kendine yeterli bir mücadele olarak görmemeli; mutlaka bölgedeki devrimci süreçlerin, en başta ve özellikle Türkiye devriminin bir bileşeni haline getirmelidir. Bu hem nesnel ve hem de öznal açıdan zorunludur. Zira Kürt sorunu tam, gerçek ve kalıcı çözümünü böylesi birleşik bir mücadele ile bulabilecektir.

Tam da burada PKK'ye verdiğimiz önemin ve Kürt halkına karşı sorumluluğumuzun gereği olarak PKK'yi uyarınayı zorunlu görüyoruz. PKK görülebildiği kadarıyla erken bir zafer sarhoşluğu içine girmiştir. Belirtilmelidir ki bu tehlikelidir. Savaşta psikolojik boyut elbetteki önemlidir. Ancak bu hiç bir şekilde savaşın asıl gerçeği konusunda hayale kapılmayı gerektirmez. Daha katedilmesi gereken çok uzun bir yol ve aşılması gereken önemli engeller var. Kürt ulusal kurtuluş mücadelesi hala yolun başındadır. Halka moral aşılamak elbetteki gereklidir ve bu ihmal edilmemelidir. Ama öte yandan savaşın gerçeklerini de halka anlatmalıyız. Halkı savaştırabilmenin tek güvenceli yolu budur. Başka türlü çok geçmeden hayal kırıklıkları yaratır. PKK bu tür bir davranıştan özenle uzak durmalıdır. Unutulmasın ki PKK Kuzey'de bir dönem bugünkünden çok ileri konumlar elde etmişti. Ama biliyoruz ki bu süreklilik arzetmedi. Uzun vadeli bakılmalı, soluklu davranılmalıdır.

Abdullah Öcalan'ın sömürgeci ordunun geri çekilmesinden sonra yaptığı kimi değerlendirme ve açıklamalar "siyasal çözüm" çizgisinde ısrar edildiğini gösteriyor. Özetle, A.Öcalan sömürgeci devletin Zap'ta yediği darbe ile iyice sarsıldığını, savaşı kazanamayacağını daha iyi anlar hale geldiğini, bir süre sonra "siyasal çözüm"e yanaşmak zorunda kalacağını belirtiyor. Yanısıra, TC'nin bu son işgal ile tüm bir bölge devletlerini karşısına aldığını, bunun ise kurtuluş mücadelesi için geniş bir manevra alanı ve taktik

ittifak imkanı demek olduğunu ileri sürüyor. Örneğin Arap devletleri artık Kürt hareketine düşmanca davranmayacaklardır. İran PKK'ye daha farklı yaklaşacaktır diyebiliyor. Benzer şeyleri emperyalist cephe için de dile getiriyor. Fransa ve Almanya PKK'nin gücünü daha iyi gördüler, PKK'siz çözüm olmayacağını daha iyi anlar hale geldiler mealinden açıklamalar yapıyor.

ABD'nin dahi homojen bir tutumda ısrar etmeyeceğini vurguluyor. Benzer açıklamaları A.Öcalan tarafından '92 ve '95'teki savaştan sonra da dile getirilmişti. Bununla birlikte düşünüldüğünde A.Öcalan'ın yaptığı açıklamalardan kaygı duymamak mümkün değildir. Besbelli ki Güney savaşı ile elde edilen konum yine "siyasal çözüm"ün dayanağı haline

getirilmek isteniyor.

PKK bu yönelimden ve bunun ifadesi girişimlerden artık vazgeçmelidir. Artık kabul edilmelidir ki, içte feodal-burjuva sınıfla, dışta ise sömürgeci mahalli devletler ve onların gerisindeki emperyalizmle kesin ve kararlı bir hesaplaşmaya girilmeden, ne özgür ve ne de bağımsız Kürdistan hedefine ulaşabilir.

Güney Savaşı ve Sol

Genelde Kürt sorunu, özelde bugün şiddetli bir tarzda süren Güney savaşı, çok netleştirici, ayrıştırıcı bir rol oynuyor; kimin ne olup olmadığını, hangi çizgi ve renkler taşıdığını açığa çıkarıcı bir işlev görüyor, tıpkı turnosol kağıdı gibi.

Bir aya yaklaşan süredir, devlet, Güneyde yüzbinlerce ordu ve gücü, ve en gelişkin teknikle stratejik imha ve işgale dönük bir askeri hareket yürütüyor. Bu, halklarımızın kaderini, geleceğini yakından ilgilendiren çok önemli bir olaydır. Peki bu kadar yaşamsal önemde olan bu gelişmeye karşı kim ne yapıyor, neler düşünüyor, hangi biçim ve düzeyde mücadele ediyor, kısacası tavrını nasıl biçimlendiriyor? Kürtlere dayatılan bu imha ve ezme hareketini kendi özlerine yapılmış bir hakaret olarak algılayıp değerlendiriyorlar mı? Ya Kürtlerin davalarına, özgürlük mücadelelerini kendi öz davaları ve mücadeleleri olarak algılıyorlar mı? Bu sorular, halklarımız arasındaki ilişkilerin, kader birliklerinin anlamını ve içeriğini anlamamıza yarayan temel sorulardır. Bu soruların yanıtlarına geleceğiz. Ancak buna geçmeden önce soldan ne anladığımızı, sol derken kimleri kastettiğimizi kısaca özetlememiz gerekiyor.

Sol derken, MGK'nın ardında secdeye duran, saf tutan, resmi ideoloji ve çizgiden milim şaşmayan İP gibi partileri, Türk-İş, DİSK gibi sendikaları, CHP gibi katıksız kemalist partileri, Doğu Perinçek gibi kemalizm ve ordu şakşakçılığını kastetmiyoruz. Bu anılan grup, çevre ve kişilikler tavırlarını, duruşlarını tartışmaya yer bırakmayacak biçimde ortaya koymuşlardır. Bunlar, resmi çizginin, Kürtlere dayatılan imha seferlerinin destekçileri konumundadırlar. Dolayısıyla bunları sol saymamız mümkün değildir.

Peki "Reformist Sol" denilen grupların tutumlarını, duruşlarını nasıl tanımlamak gerekir? Örneğin reformist solun çatı örgütü işlevini gören ÖDP ve başka bir reformist çizginin temsilcisi olan EMEP'in Güney savaşı sırasındaki tutumları nasıl somutluk kazandı, pratikte ne yaptılar? Haklarını yemeyelim! Güney seferini kınayıcı birkaç söz söylediler. Bunun dışında etkili bir eylemleri, etkili bir tutumları olmadı. Hatta Sultan Ahmet meydanında gerçekleşen mitingde, ÖDP yetkilileri, Güney seferini daha radikal tarzda protesto eden, en büyük ulusal hain kimliğini kazanan Mesut Barzani'ye karşı öfkelerini haykıran birlerce kitleyi susturmaya çalıştılar, bunu başaramayınca miting planlanan zamandan daha erken bitirdiler. Bu tutumlarını sıradan bir korku ve

çekingenlik olarak değerlendirmek mümkün mü? Hayır, ÖDP ve aynı çizgide buluşan kimi HADEP yöneticileri, kitle eylemini, kitlelerin devrimci coşkusunu söndürmek, eylemlerini rejim için kabul edilebilir bir çizgide tutmak için özel çaba göstermişlerdir. Bu, onların ideolojik ve politik çizgilerinin pratik bir sonucudur, kesinlikle rastlantı değildir. ÖDP, kendi çizgisini, meşruiyet anlayışını "düzen ve rejim için kabul edilebilir sınırlar" olarak belirlemiş ve ona göre bir "sol muhalefet" pratiğini sergiliyor. HADEP'te bu anlayışta olan, ısrarla radikal kitleleri bu çizgiye getirmek ve buna alıştırmak isteyen kişi ve çevreler var. Bunu da geçerken not etmekte yarar var.

Söylemde devrimciliği başkasına bırakmak istemeyen, kendinden başka devrimci görmeyen EMEP ve Emek gazetesi çevresinin tutumu da ÖDP'den çok farklı değildir. Emek gazetesinin sayfaları, haberleri, yorum yazıları her şeyi çok iyi anlatıyor. Güney Savaşı'yla ilgili haberler ancak çok küçük bir yer tutuyor. O da psikolojik savaş haberciliğini pek aşmayan bir üslupla... Emek'e göre Güney Savaşı sıradan bir askeri eylemdir. Türkiye gündeminin, emekçilerinin kaderini etkileyen önemli bir olay değildir. Anı şanı duyulmamış bir yerdeki bir grev veya sendikal bir eylem, kimi zaman manşetlik bir haber olurken, ülkemizi harabeye çeviren halkımızı kıarak yok etmeyi amaçlayan büyük bir operasyon, ancak küçük bir sütuna konu olabiliyor. Elbette bu bir tavidir. EMEK çevresinin genelde Kürt sorununa, özelde Güney Savaşı'na yaklaşımı ve tutumu net bir biçimde gösteren bir aynadır!

Yeri geldiğinde bu anılan grup ve çevreler, enternasyonalizm, halkların kardeşliği konusunda mangalda kül bırakmazlar. Bir Arnavutluk'taki halk hareketlerine gösterdikleri ilginin onda birini dahi özel savaşa ve Kürt direnişine göstermiyorlar. Elbette başka ülkelerdeki devrimci gelişmelere de ilgi gösterilmelidir. Ancak kaderleri bu kadar birbirini yakından ilgilendiren iki halkın devrimci ilişkileri, çok daha kapsamlı ve içerikli olmak zorundadır. Ülkemiz ve Anadolu halkları arasındaki enternasyonalist ilişki, başka ülke halkları arasındaki enternasyonalist ilişkiye indirgenemez. İçeriği çok daha zengin ve kökleri çok daha derin, ilişkilerin boyutları daha bir karmaşıktır. Ama anılan reformist çevrelerin tutumlarında sıradan enternasyonalist belirtiler, izler bulmak bile çok güç!

Devrimci sol gruplar dediğimiz grupların, partilerin tutumları kendi içinde birçok yetersizlik ve yanlış taşısın da esas olarak olumludur. Bir

şeyler yapmaya, eylemler geliştirmeye çalışıyorlar ve basınlarında özel savaşa, Güney seferine karşı kitleleri eyleme çağıran bir pratik sergiliyorlar. Halklarımızın devrimci mücadele birliği açısından bu tutum ve pratikler önemli ve anlamlıdır. Ama siyasal etkisi sınırlıdır; kiteselleşme boyutları çok yetersizdir. Ne varki bu yetersizlikler aşılabılır, en geniş güç ve mücadele birlikleri geliştirilebilir, bu giderek daha üst boyutta birliklere, cepheleşmelere götürülebilir. Daha doğrusu götürülmelidir.

Güney seferi, özelde Kürt halkına, genelde bütün ortadoğu halklarına ve devrimlerine karşı geliştirilen bir emperyalist, siyonist ve sömürgeci imha hareketidir. Bu katı gerçeklik birleşmeyi, güçleri biraraya getirmeyi dayatıyor. Öncelikle bu saldırının boy hedefi durumundaki halklarımız ve onların devrimci temsilcileri birliklerini geliştirmek için zorundadırlar. Bu bir tercih olmaktan çok, bir zorunluluk olarak algılanmalıdır.

Tabii bu zorunluluğu anlamak için öncelikle halklarımız arasında oluşan kader birliğini çok iyi bilince çıkarmak gerekiyor. Kürdün davasını ve acısını, kendi öz davası ve acısı bilmeyen, mücadelesini kendi öz mücadelesi olarak algılamayan bir Türkiye solu enternasyonalizmin özüne yaklaşmaz. Aynı durum devrimci yurtsever mücadele içinde geçerlidir. Özel savaşın Güney saldırısını kendine, özüne karşı yapılmış bir saldırı olarak algılamayan bir solun hayatın dayattığı görev ve sorumlulukları başarıyla yerine getirmesi mümkün mü? Peki devrimci sol, Güney savaşını ve ona karşı sergilenen direnişi böyle mi algılıyor? Bize göre bu soruların yanıtları tartışmalıdır. Bugün pratikte ortaya çıkan yetersizliklerin bir nedeni de enternasyonalizm anlayışındaki yetersizlik ve yanlışlardır. Bunların aşılması, her türlü dargrupçu ve dar ulusalcı yaklaşımların aşılmasının önünü de açacaktır.

Türkiye halkı Kürdün derdini kendi derdi, Kürdün mücadelesini kendi mücadelesi olarak algıladığı ve bunu yüreğinin derinliklerinde hissettiği zaman, bu tarihsel topraklarda özgürlük, kardeşlik, sosyalizm gülleri çiçeklenecek; bu topraklar, o zaman, rengarenk açan, sayısız koku saçan halklar bahçesi haline gelecektir!

Peki bu bir düş mü, bir rüya mı?

Hayır, düş değil, bir adım ötede, elle tutulur somutlukta bir gerçekliktir! Bütün mesele, bu güzelliklere uzanmakta, birlikte uzanma becerisini göstermekte düğümleniyor...

(M. Can Yüce, *Özgür Politika*, 13 Haziran '97)

Atabay Kimya'da İşçi Kıyımı ve Direniş!

Atabay Kimya, Gebze-Esentepe'de ve Acıbadem'de kurulu ilaç, ilaç hammaddesi ve tarım ilaçları üretimi yapan bir sanayi kuruluşu. Atabay kapitalisti Gebze-Esentepe'deki fabrikada çalışan 65 işçinin işine sendikal örgütlenme faaliyeti nedeniyle son verdi. 16 Haziran'da 20 işçinin işten atılmasıyla başlayan direniş devam ediyor.

Atabay Kimya'da çalışan işçiler sektördeki sınıf kardeşleri ile aynı kaderi paylaşmaktadır. Günde 14-16 saate varan çalışma saatleri uygulanmaktadır. İşçiler örgütsüz, her türlü sosyal haktan mahrum, sigortasız olarak iliklerine kadar sömürilmektedirler. Sağlıksız, siyanürlü ortamda her türlü korunmadan uzak çalıştıkları için Atabay işçileri sık sık zehirlenmekte, bunun yanı sıra da kalıcı hastalıklar yaşamaktadırlar.

Ağır çalışma koşulları, hafta sonlarının gaspına varan zorunlu mesailere rağmen 15 yıllık bir işçinin eline ayda aile yardımı ve mesai ücreti dahil 17 milyon lira geçmektedir.

İşçilerin '96 yılı vergi iadeleri ödenmemiş durumdadır. Yine işçiler 4 aylık fazla mesai ücretlerini alamıyorlar. Düşük ücretlere karşı işçilerin tepkisini Atabay kapitalisti, "'97 yılında ücretlerinize %40 dolayında zam yapacağım" yalanı ile bir dönem geçiştirebilmiş, geline aşamada 7 ay geçmesine rağmen vaat edilen artış ücretlere yansımamıştır.

İşçiler bunun üzerine hem fabrikadaki olumsuz koşullara, hem de düşük ücretlere karşı Petrol-İş sendikasında örgütlenme faaliyetine girişiyorlar. Sendikal örgütlenme üzerine Atabay kapitalisti hemen 20 işçinin işine son veriyor. Bunun üzerine atılan işçiler fabrika önünde kurmuş oldukları barakalarda, içerdeki işçiler ise üretimi tamamen durdurarak direnişe başlıyorlar. Haklarını almaya kadar da direniş yerini terketmeyecekleri kararlılığını gösteriyorlar.

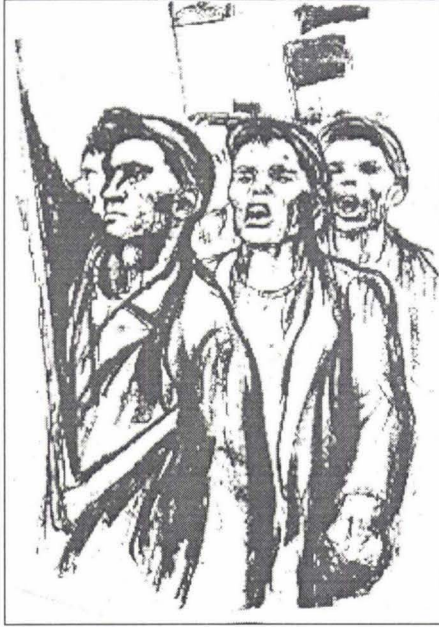
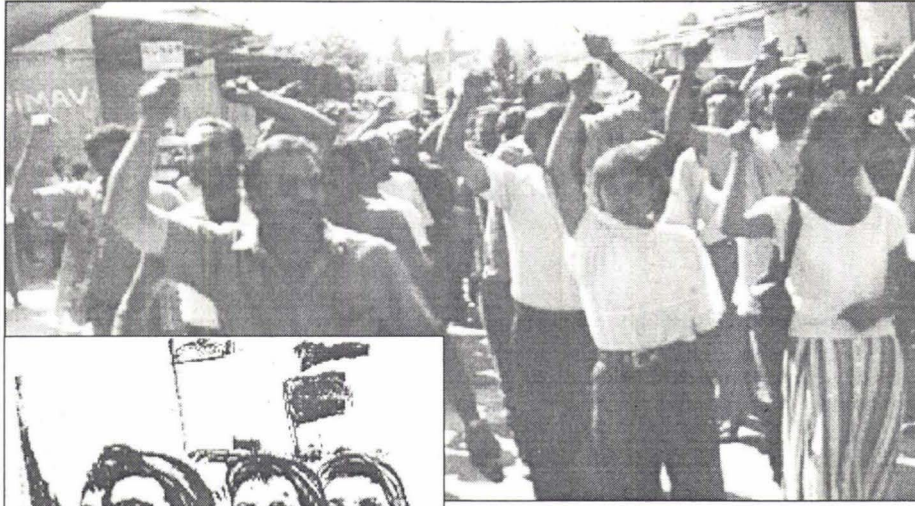
İşçilerin direnişin başında talepleri şunlardı;

- İşten atılan işçiler işe geri alınsın.
- Vergi iadelerimiz ve fazla mesai ücretlerimiz ödensin.
- Zorunlu mesai ve hafta sonları çalışmaya son verilsin.
- Her türlü zehirlenmelere ve kalıcı hastalıklara karşı işyeri, sağlık koşullarına uygun çalışma durumuna getirilsin

-İşe alınmama durumunda işten atılan işçilerin tazminatları hemen ödensin.

Başlangıçta çeşitli talepler üzerine başlayan direniş, bugün kendini "atılan işçilerin tazminatları eksiksiz ödensin" talebiyle sınırlandırmıştır. Yine direnişin ilk iki günü fabrikadaki işçilerin, işten atılanların işe geri alınması ve bazı talepler uğruna üretimi durdurarak gösterdikleri kararlılık, geline yerde zayıflamıştır. İş yavaşlama kısmen sürmekte, ancak zaman zaman üretim hiç aksatılmadan sürdürülmektedir.

Atabay kapitalisti ise bir yandan direnişi ezmek, diğer yandan işçilerin

aylardır sürdürdükleri sendikal çalışmayı ortadan kaldırmak için en kısa zamanda tazminatların ödeneceği beklentisini işçiler içerisinde yaymaya çalışmaktadır. Böylelikle direnişin daha ileri boyutlara sıçramasını engellemeye çalışmaktadır. Bunun yanı sıra ise Acıbadem'de kurulu fabrikasındaki işçilerin bir kısmını buraya taşıyarak, Esentepe'de çalışıyor göstermektedir. Böylelikle işçilerin sendikal örgütlülük için sağladıkları çoğunluğu hukuken ortadan kaldırmayı amaçlıyor. Açıkçası Atabay kapitalisti bir taşla iki kuş vurmak istiyor. Hem sendikal çalışmayı örgütleyen işçilerin işine son vermek, genel işçi kitlesinden yalıtım, hem de işçilerin aylardır yarattıkları örgütlülüğü dağıtmak yoluna gidiyor.

Atabay Kimya'da sendikal çalışma yeni değil. '75'li yıllardan itibaren yürütülen, ortaya konulan sendikal örgütlülük faaliyeti her defasında başarısızlıkla sonuçlanmış. Yürütülen sendikal çalışma öncü işçilerin işine son verilerek sektöre uğratılmış. Ortaya konulan direnişler ise dönem dönem ezilmiş.

Kuşkusuz bunun gerisinde Atabay'ın kendine özgü durumunun yanında, mücadele geleneğinin zayıflığı, öndersizlik, direnişteki işçilerin bilinci, sendikanın tutumu vb. nedenler yatmaktadır.

Bugün de sendikal çalışmayı omuzlayan işçilerin içerisinde mücadelenin içinden süzülüp gelen deneyimli kişilerin olmaması, diğer işçilerle ön diyalog sürecin de iyi işletilememesini beraberinde getirmiş. Bugün üretim kısmen devam ediyorsa, üretimdeki işçiler üretimi tümünden durdurarak, hem haklı taleplerine hem de işten atılan kardeşlerin ücretlerini çıkamıyorlarsa, gerisinde herşeyden

önce sınıf bilincindeki zayıflık yatıyor.

Hali hazırda henüz bir eylem/direniş komitesinin oluşturulmamış olması kuşkusuz en büyük zaafiyettir. Oysa Atabay işçisi hemen dürüst ve güvenilir arkadaşlarından oluşan bir eylem/direniş komitesini mevcuda getirmelidirler. Bu oluşturulacak komite mücadelenin başarıya ulaşması için eyleme yön vermeyi başarabilmelidir.

Yine böyle bir komite fabrikadaki üretimi tamamen durdurmak için üretimdeki işçilere yönelik ikna çalışması yürütmeli, bu işçilerle birlikte mal giriş çıkışlarının önlenmesi için aktif yol ve yöntemler bulmalı ve uygulamalıdır.

Yine direniş başlayalı 10 gün olmasına rağmen anlamlı bir dayanışma sergilenmemiştir. Sendika yetkililerinin direniş yerine günlük gidişleri, işçilerin sorunlarıyla ilgilenmeleri yetmiyor. Yine bir iki demokratik kuruluşun yönetim düzeyinde işçileri ziyareti yeterli olmuyor. Çevredeki öncü sektörlerdeki öncü, sınıf bilinçli işçiler, Gebze Sendikalar Birliği'ni de harekete geçirerek buradaki direnişe zaman geçirmeden sınıf dayanışmasını örgütlemeleri gerekiyor. Biliniyor ki, şimdiye kadar yaşanan mevzi direnişlerin yalnız kalışı onların yenilmesinde büyük bir rol oynamıştır. Sınıf mücadelesinin yakın tarihinde işçiler bu örneklerle sık sık tanık oldular.

Kuşkusuz Atabay işçileri herşeyden önce kendi özgücüne güvenmelidirler. Direnişin kararlılıkla sürdürülmesi ve militan bir mücadele sürecine girilmesi çevredeki öncü sektörlerin dikkatini buraya çekmeye yetecektir.

Herşey Atabay işçisinin haklı davası uğruna mücadele içerisinde rolünü ne şekilde oynayıp oynamayacağına bağlıdır.

Komünistler direniş başlar başlamız işçilerin yanında yer aldılar ve direnişin başarısı için işçilere perspektif sunmaya çalıştılar. Direniş sırasında işçilerle sıcak ilişkiler yakalamayı başardılar. İşçilere gazete ve propaganda broşürlerini ulaştırdılar.

Atabay direnişçileriyle röportaj

"Devlet paralıdan, zenginden yana!"

KB: Direniş ne zaman başladı. Şimdiki durumu nedir?

İşçi: Direniş Haziran'ın 16'sında başladı. Sendikal çalışmadan dolayı 20 arkadaşımızla birlikte işten atıldık. Biz de fabrika önünde direnişe başladık. Haklarımızı almaya kadar bekleyeceğiz. Başlangıçta atılan arkadaşlarımız işe geri alınsın talebimiz de vardı. Ama geline aşamada işe geri alınmanın zor olacağı gözüküyor. Biz de şimdi diyoruz ki, haklarımız verilsin: fazla mesai, vergi iadesi ücretlerimiz. İşe alınmama durumunda ise tazminatların ödenmesini istiyoruz.

KB: Petrol-İş sendikası direnişinize yardımcı olabiliyor mu?

İşçi: Evet oluyor. Sendika avukatlarını gönderiyor, sendikadan direnişimize destek için her gün geliyorlar.

KB: Niye işe geri dönmek için mücadele etmiyorsunuz?

İşçi: Böyle bir talebi başlangıçta ileri

sürdük, sendikanın da böyle bir girişimi vardı. Ama sendika buradaki çoğunluğu kaybettiğinden çok fazla etkili olmuyor. İşe geri dönme istemimiz aslında var. Ama dönemediğimiz koşullarda da haklarımız ödensin istiyoruz. Yine buradaki şartlar çok ağır. 10 senelik işçiyim, hala asgari ücretle çalışıyorum. İşten çıkınca devlet hiç bizi sormuyor. Ama seçim zamanı gelince oy istemesini biliyorlar.

Kadın işçi:

Oy istemeye geldikleri zaman kapı kapı geziyorlar. Peki şimdi niye bize yardım etmiyorlar. Devlet, paralıdan zenginden yana. Kim güçlüyse bugün onun yanında. 500 fabrikatör bugün 60 milyonu yönetiyor. Biz 15 yıllık işçi olmamıza rağmen hakkımızı alamıyoruz. İşveren tazminatlarımızı ödemek istemiyor. Çıkışlarımızı imzalayın gidin, haklarınızı kanuni yönden arayın diyor. Ama biz biliyoruz ki, kanunlar Atabayların ve zenginlerin yanında. Bizim gücümüz ancak burada yanmaya yetiyor.

Mutlu Akü grevi 28. gününde... Geçmiş Mücadele Deneyimlerimizden Öğrenmeliyiz!

Mutlu Akü'nün Tepeören, Kartal, Bursa fabrikalarında ve Mutlu Akü'ye bağlı Çelik Akü'de grev yaklaşık 30 gündür sürüyor.

Grevin ilk gününden itibaren yaşanan gelişmeleri ve süreci değişik yönleriyle yayınlamıştık. Olumluluk ve olumsuzluklarını ortaya koyarak, işçilerin ve sendikaların dikkatini yapılması gerekenler üzerine çekmeye çalıştık.

Hali hazırda grev, işçilerin patronlara karşı hak arama mücadelesinde yükselttikleri bir silahtan ziyade, sanki bir tatil ya da izin gibi geçiyor. İçeriğine uygun bir grev hayata geçirilememiş durumda. Başından itibaren sorunun grevi patronların denetiminden koparmak olduğunda düğümlendiğini vurguladık. Bunun için de her şeyden önce bir grev çadırının kurulması gerektiğinden bahsetmiştik. Böylesi bir şey, hem bilinç olarak hem de sınıfsal tavır olarak bizi patronlardan koparacaktır, demiştik. Bununla ilgili olarak sendikacılar ve işçilerle birçok kez görüştük. Aslında bu gidişattan işçilerin büyük bir kısmı da memnun değildi. Özellikle eski işçiler ve mücadelede belli bir deneyimi olan öncü kuşak sürekli bundan yakınıyordu.

Gelinen yerde işe, sendika Tepeören'deki fabrikanın önüne bir şemsiye ve masa kurdu. Artık grev gözcüleri içerde bekçi kulübelerinde değil de, fabrikaların dışında şemsiyenin altında bekliyorlar. Bu grevin gidişatı açısından gerçekten bir olumluluktur. Önemli bir adımdır. Bu fırsat değerlendirilebildiği koşullarda grevi ivmелendirecektir. Her şeyden önce de grev ziyaretine gelen insanların işçilerle bütünleşmesini, sınıf dayanışmasını yaşatabilmesini sağlayacaktır.

Bir diğer nokta, fabrikadan çıkan arabaların bagajların aranmamasında, mal çıkışının engellenmemesinde yattığını söylemiştik. Sendika işçilerle yaptığı her görüşmede bagajların aranması gerektiğini söylüyor. Ama burda sendikacı arkadaşların gözden kaçırdıkları bir şey var. Bugün Mutlu Akü işçilerinin çoğu yeni işçiler, sınıf mücadelesinde hiçbir deneyimi olmayan insanlar. Onlar deneyimleri, bilinci, sınıf tavrını tam da bu grevler ve mücadeleler içerisinde kazanacaklar. Eğer orda 4 grev gözcüsü varsa ve bu gözcüler bagaj kontrollerini yapmakta eksik kalıyorlarsa, o halde en azından daha fazla insanın orda sürekli beklemesi hayata geçirilmelidir. Zaten grevlerde sadece gözcüler değil, katılabilecek bütün işçiler sürekli grev yerinde olmalıdır. Sınıf mücadelesinde grev ve direnişlerde tarih bize her zaman şunu

göstermiştir. Mücadele içerisinde, her an gelişmeler olabilir, farklı şeyler yaşanabilir, bunlar da gözetilerek, sendikaların bu nokta üzerinde de yönlendirici olması gerekiyor. Burda, görev sadece sendikaların görevi de değildir. Bu konuda özellikle sınıf devrimcileri ve öncü işçiler üzerlerine düşeni yapmak zorundadırlar.

Fabrikada eski işçilerle yeni işçiler arasında bir kopukluk var. Maaşlarda patron tarafından bilinçli olarak uygulanan farklılık bu işçiler arasında da

bir ayrım yaratmış. Eski işçiler yenileri, yeniler ise eski işçileri dışarda tutarak, biraraya gelip sorunları tartışıyorlar. Geçen hafta eski işçilerin katıldığı bir toplantı yapıldı, grevin üzerine tartışmalar yürütüldü. Bu tür toplantıların sayısını artırmak ve daha fazla işçiyi toplantılara katmak için daha fazla çaba gösterilmelidir. Ayrıca, Mutlu Akü'nün diğer fabrikalarının ve Çelik Akü'deki işçilerin de bu

toplantılara katılımı sağlanmalıdır. Bu grev, her düzeyden işçinin enerjisini direnişe katarak ama öncelikle öncü işçilerin görev ve sorumluluklarına daha fazla sahip çıkarak başarıya ulaştırılabilir. Geçmiş dönemlerde yaşanmış grev deneyimlerinden dersler çıkarmak zorundayız. O zaman yaşadıklarımızı hiçbir zaman unutmadan, yaşanan eksikliklere ve hatalara tekrar düşülmeden grevi tam da bu deneyimlerin dersleri ışığında yükseltmeliyiz.

Bursa Deri İşçileri Kararlı

Bursa'da deri işçilerinin örgütlenme mücadelesi yoğunlaşan tensikat saldırılarına rağmen tüm kararlılığıyla sürüyor. İşçiler saldırılara boyun eğmeyeceklerini, örgütlenme haklarını sonuna kadar kullanacaklarını belirtiyorlar.

Geçen hafta Özyükselen Deri'de gelişen olaylardan sonra, bu hafta da, Kartay, Çimen Deri, Sel Deri ve Desi Deri'de tensikatlar yaşandı.

KARTAY işvereni, hafta sonunda 4 işçinin işine son vermişti. 23 Haziran Pazartesi günü işçiler işbaşı yapmadı. Atılan arkadaşlarının geri alınması talebiyle işi durdurarak, fabrika içinde oturma eylemi başlatıldılar.

ÇİMEN Deri'de de 2 kişinin işten çıkarılması sonucu işçiler işi durdurarak aynı taleple direnişe geçtiler.

SEL DERİ'de de benzer gelişmeler yaşanıyor. Hafta sonu çıkışı verilmek istenen, fakat bunu kabul etmeyen işçiler Pazartesi günü işbaşı yapmak üzere fabrikaya geliyorlar. Fabrikaya sokulmayan işçiler, kapı önünde beklemeye başlıyor. Bunun üzerine diğer işçiler de iş bırakarak arkadaşlarının yanına geliyorlar. Fabrikada sadece patronun yakın akrabalarından oluşan bir grup işçiyle üretim sürüyor. SEL Deri kapitalistiyle sendika arasında yapılan görüşmelerde, kapitalist, tensikatın sendikalaşma ile ilgisi bulunmadığı, üretiminin düştüğü, direnişteki işçilerin gelip çalışması, ama çıkarılmı

5 işçiyi geri alamayacağı doğrultusunda konuşuyor.

Hatırlanacağı gibi, Özyükselen kapitalisti de benzer gerekçeler getirmişti tensikat uygulamasına.

Bu gelişmeler, Bursa'daki deri işverenlerinin "eylem birliği"ni ortaya koyuyor. Fakat onların eylemi suç, birliği ise bir suç çetesidir. Hem işçi sınıfına karşı suç işliyorlar. Hem de kendi devletlerine karşı. Çünkü, sendikalaşmanın bir hak olduğunu yazan onların devletin yasalarıdır. Bu hakkı çiğniyorlar. Fakat her zaman olduğu gibi, suç işleyen parabolcuları olunca arkasını arayan olmuyor. Sen benim yasalarımı nasıl çiğnersin demiyor devlet onlara. Çünkü devlet onlardan ayrı, bağımsız bir örgüt değil. Onların örgütü. İşçi sınıfını köleleştirmenin aracı olarak kullanıyorlar onu. Yasaları da buna göre düzenlenmiştir. Ama uygun düşmediği yerde onları da çiğneyerek saldırıyorlar işçi sınıfına.

Ama deri işverenlerinin bu çırpınmaları bu kez boşuna. Deri işçileri artık köle muamelesi istemiyor. Örgütlenmelerini her gün biraz daha pekiştirerek ilerliyorlar yarına. Bu kararlılıkla mücadeleyi yükselttikleri sürece de kazanmamaları için hiçbir neden yok.

**Yaşasın Deri İşçilerinin
Örgütlenme Mücadelesi!**

Kızıl Bayrak / BURSA

Zonguldak'ta sermayenin saldırıları sürüyor *Sıra maden makina fabrikalarında*

Zonguldak madenlerinde özelleştirmeler tüm hızıyla sürüyor. Sermayenin yıllardır yürüttüğü TTK'yı küçültme politikası yeni işçi kıyımları, taşeronlaştırmalarla, sendikal hak ve özgürlüklere yönelen saldırılarla artarak devam ediyor.

Sermaye devletin madenleri özelleştirme programının şu anki halkasını yerüstü işletmelerin (en başta maden makineleri fabrikaları gelmekte) taşeronlaştırması oluşturmaktadır. Bunun yanında ocakların rödovans usulü çeşitli sermaye gruplarına devri de hızlanarak sürüyor.

Makina fabrikaları şu an ihaleye çıkarılmış durumda. Bu fabrikaların taşeronlaştırılması ertesinde yoğun işçi kıyımları, hak gaspları yaşanacağı şimdiden görülmekte. Bu fabrikalarda daha önce resen emeklilik yoluyla işten atılan pek çok işçi şimdi geri çağırılıyor. Tabi ki, düşük ücret, sendikasız çalışma koşullarıyla, sermayenin artık klasikleşen ve Türkiye'nin çok yerinde uygulanan bir yöntemiyle. Önce işyerinde çalışan örgütlü, geçmiş mücadeleleriyle birçok ekonomik, sosyal hak kazanmış işçiler işten atılır. Arkasından örgütsüzleştirilmişi, sefalet ücretine çalıştırılabilecek, kısıcası eldeki silahını da yitirmiş işçiler işe alınır. Bunlar üzerinden muazzam karlar elde edilir.

Sermaye devleti sendika bürokratlarının desteğini alarak saldırılarını muntazaman yürürlüğe koymaktadır. Zonguldak'ta yaşanan saldırı dalgasına karşı, sınıf cephesinden, birkaç eylemin dışında güçlü bir karşı koyuş sergilenebilmiş değildir.

Maden işçileri bugün sendika birokrisisini, sermaye devletini hedef alan, özelleştirmelere ve taşeronlaştırmalara karşı taban örgütlerini yaratıp bir işçi cephesini oluşturmak sorumluluğuyla yüzyüzdür. Gücümüz birliğimizde, örgütlerimizdedir. Bugün birer koltuk sevdası olan sendika ağaları dahi, hoşnutsuzluğumuzu gösterdiğimiz en küçük kıpırtıda bile telaşlanmaktadır. Hain yüzlerini saklama çabasına girmektedir. Binlerce işçi resen emeklilik yoluyla işini kaybettiğinde suskun kalanlar, koltuklarını korumak için bugün reysen emekliliğe karşı göstermelik olarak davalar açabiliyorlar. Onların tek düşündükleri aşağılık bürokratik çıkarlarıdır. Geleceğimizi hiç bir biçimde sendika ağalarının, sermaye devletin ellerine bırakmayalım. Bugün Zonguldak'ta onbinlerce, Türkiye'de milyonlarcayız, birleşip, kenetlenerek kölelik zincirimizi kırmalıyız!

Kızıl Bayrak / ZONGULDAK

DİSK-TEKSTİL'den ihraç edilen Ali Osman ŞEN ile röportaj “Sendikal hareketi sermayenin kucağına oturtular!”

DİSK/TEKSTİL

sendikasının 30-31 Mayıs 1 Haziran 1997 tarihinde yapılan 8. Olağan Genel Kurulu'nda, diğer pek çok şeyin yanı sıra, ibret verici bir ihraç kararı gerçekleştiriyordu.

Faşist bir darbeye faaliyetine son verilen ve aynı darbecilerin yasalarıyla yargılanan DİSK, yıllar sonra, bir eski militanını bu yasaları dayanak göstererek ihraç ediyordu.

Disiplin kurulu ve genel kurulun, ihraç kararlarını ekte verdiğimiz bu olayla ilgili, eski DİSK'in militanı, yeni DİSK'in gazisi Ali Osman ŞEN ile, konuyla ilgili görüştük.

DİSK konusunda kafaları bulanık olan, bu nedenle işçilere de aynı bulanıklığı taşımaya çalışan kimi “solcu”lara ithaf olunur!...

KB: DİSK'ten neden ihraç edildiniz? DİSK'in gerekçesi değil tabi, sizin yorumunuz.

A.O.ŞEN: Sendikadan ihraç sebebim ve benim gibilerin ihracının sebebi aynıdır. Ben sınıf sendikacılığını savunduğum için elenenlerden biriyim.

1991'de ben, DİSK'in açılmasına karşı çıktım. Bunun temel nedenlerinden birisi, DİSK'in ilkelerini uygulayacak kadroların '80'de elenmiş olmasıydı. Bu nedenle DİSK ilkelerine, geleneklerine sahip çıkılamayacağını düşünüyordum. Fakat buna rağmen DİSK açılınca da görevden kaçmadım. 1992'nin 11. ayında göreve başladım. 3 yıl boyunca bölge temsilciliği ve şube

başkanlığı yaptım. Bu süre içinde DİSK ilkelerini, geleneğini, çeşitli engellemeler, baskılar altında yaşatmaya çalıştım. Bu örgütlenme dönemi aşıp toplu sözleşmeler yapılmaya başlanınca, sendika içinde görüş ayrılıkları başladı. Benim gibi bir grup insan, DİSK ilke ve geleneğini benimsiyordu. Sözümona sosyal demokrat ve geçmişte kendisine sosyalist diyen ve şimdi de sosyalizmden sözeden ama sosyalizmle uzaktan yakından alakaları kalmamış bir kısım insanlar da, devlet güdümlü sendikacılığı hayata geçirmek istediler. 1991'de DİSK açıldıktan sonra, sosyalist düşünceli insanlar, DİSK'in örgütlenmesi, ayağa kalkması ve sınıfın gerçek sendikal hareketinin yaratılması için var güçleriyle mücadele ettiler. Bu süreçte fabrikadan atıldılar. Bugünkü yönetimde bulunan anlayışlara muhalefet ettikleri için de sendikadan atıldılar.

Ama bu sonuç, daha 1988 Mayıs'ından planlanıyordu. 1985-86 yıllarında DİSK üyeleri her hangi bir

sendikaya gitmiyorlardı. Bu yıllarda bu işçilere “örgütlenin” çağrısı yapıldı DİSK tarafından. Eski üyelerin çoğu Türk-İş'e kaydı. Bunun üzerine Türk-İş tabanında aktif bir sendikal hareket başladı. Bunun sonuçlarını bahar eylemlerinde gördük. Belediye ve maden işçilerinin eylemlerinde gördük. Bu gelişmeler üzerine devlet, sol görünümünü, devlet güdümlü bir sendika yaratmak üzere DİSK'in açılmasını sağladı.

Bugün bu devlet güdümü tamamen açığa çıkmıştır. İşçi sınıfıyla bütünleşmek yerine, işverenlerle bütünleşmek ve darbeye destek vermek bu uğursuz yolun en çarpıcı uygulaması oldu.

Ben bu sonuçları daha 1991'de gördüğüm için karşı çıkmıştım. Gene de bir şeyler yapabilir miyiz diye görev aldım. Fakat 3 yıl içinde bunun mümkün olmadığına iyice kanaat getirerek, olağanüstü kurula gittim. Dışarıdan mücadele sürdürmeyi tercih ettim. Bir şube başkanları toplantısı yapmıştık. Bu toplantıda konuşan, sendikanın ve sınıfın sorunlarını dile getiren, tartışmaya açan tek ben oldum. Baktım kimse konuşmuyor. O kadar ki, yöneticiden tek kişi kalkıp sınıfın sorunları üzerine bir tek görüş, bir tek soru dile getirmedi. Fakat hepsi, maaşların ne kadar olacağıyla yakından ilgilendi. O zaman anladım ki, biz örgütlenme çalışması yaparken, adamlar kadro çalışması yapmış, kendi kadrolarını yerleştirmiş yönetimlere. İş çoktan götürmüşler. İşte o toplantıda karar verdim ayrılmaya. Arkasından zaten olağanüstü kurula gittim.

Aslında bu zihniyet eski DİSK'te de vardı. Ama sosyalizmin gücü altında ses çıkaramıyorlardı. Geçmişte biz, DİSK'i TKP'nin kalesi haline getirmek için aynı yöntemleri kullanmıştık. Bugün bu zihniyet kullanılıyor. Yani içinde farklı sesleri, farklı görüşleri barındırmamak. Yani, kendileri için dikensiz gül bahçesi yaratmaya çalışıyorlar. Dün biz işçi sınıfı adına yapıyorduk. Bugün bunlar sermaye adına yapıyorlar. Sermayenin çıkarları için yapıyorlar. Her iki amaçla da yapılsa yanlış. Fakat görüldüğü gibi, temelden, sınıfsal bazda fark vardır.

Görüldüğü gibi DİSK ve Türk-İş, artık farketmez sınıf için. Sendikal hareketi götürüp sermayenin kucağına oturtular. Bitirdiler sendikaları. Sınıf için bugün çözüm, şu ya da bu sendikayı seçmekte değil, tabanın bilincini yükseltecek, hareketini yönlendirecek örgütlenmelere gitmektir. Taban örgütlenmeleri yani. Sendikal hareketi yeniden sınıf zeminine oturtacak olan da budur. Sosyalistler yönetimleri ele geçirme sevdasını bırakıp, bu taban örgütlenmelerine yönelirlerse, gerçek görevlerini yerine getirmiş olurlar.

Çukobirlik'te yaklaşan tensikat saldırısı!

Çukobirlik işçileri yeni bir işten atma saldırısıyla yüzyüze bulunuyorlar. Temmuz'un ilk haftası fabrika revizyona girerek, tüm işçiler izne çıkarılacak. İşveren, saldırı için en uygun zaman dilimi olduğu için, muhtemelen bu bir aylık tatil sürecinde tensikatları hayata geçirecek. İşçilerin tümü aşağı yukarı buna kesin gözyle bakıyorlar. Yaklaşık 150 kadar işçinin (özellikle emekliliği yakın olanlar) kapıdışı edileceği söyleniyor.

Çukobirlik işçilerinin iki yıldır yakasını bırakmayan işten atma saldırısı şimdi bir yenisiyle daha sürdürülüyor. Bu dördüncü tensikat olacak, eğer gerçekleşirse. Sermaye en son Ocak-Şubat aylarında çıkışları gündeme getirmiş, ardından bir süre beklemeyi tercih etmişti. Fakat bunun, uygun anı kollamak için pusuya yatmak olduğu aşıkardı. Daha Mart'tan itibaren bugün gündeme gelecek saldırının sinyalleri verilmişti. İşçilere yeni bir “sürpriz”e hazır olmaları, söylenirse de, uygun biçimde hissettirilmişti. Şimdi ise hayata geçirilmeye çalışılıyor.

Bugün gündeme gelen saldırı da, geçmiş saldırılar da tek bir nedenden kaynaklıydı; Özelleştirmenin zeminini hazırlamak. Hala özelleşmemiş olsa da, bu planın hayata geçirilmesi çok uzak değil. Ne var ki sermaye devletinin ortadan kaldırması gereken pürüzler var hala da. Başlangıçta en büyük sorun “fazla işçi”ydi. Bu yükten büyük oranda kurtulunmuş bulunuluyor bugün. Şimdi özelleştirmenin gerçekleşmesinin en temel engeli, Çukobirlikte ortak olan küçük hissedarlardır. Küçük üreticiler özelleştirmeye karşı olduklarından, sermaye devleti bir süre daha bekleyecek görünüyor. Pürüz ortadan kalkınca özelleştirme hemen hayata geçirilecek.

Sonu gelmeyen saldırıların asıl hedefi olan Çukobirlik işçileri, iki yıldır sürdürdükleri bekle gör tutumunu bu dönemde de sürdürüyor. Sermayeyi başından itibaren pervasız kılan da bu oldu zaten. Karşısında anlamlı bir güç ve direniş odağı göremediği oranda, işveren saldırı planlarını adım adım uygulamakta fazlaca bir zorluk çekmedi. İşçilerin saldırılar karşısında tek vücut olup, karşısına çıkacağının korkusunu yaşayan sermaye, kendi bireysel çıkarlarının derdine düşen, bölük pörçük kolay yutulur bir düşman buldu karşısında. Bu lokmayı çiğneyip, ezmekte de fazla bir tereddüt yaşamadı.

İşverene bu kolaylığı sağlayan en temel dayanak olan sendika bürokratları, bu defa da aynı misyonla hareket ediyorlar. Daha önceki saldırılarda yalan ve oyalama taktikleriyle işçileri beklenti içerisinde sokan Derviş Kaplan gibi bir hain ödüllendirilip, DİSK/Tekstil'in Ankara merkezinde görevlendiriliyor. İşçileri sermayeye peşkes çekmenin, karşılığı oluyor bu.

Çukobirlik işçileri olup bitene seyirci kalmaya son vermezse eğer, açlık ve sefaletin içerisinde bulacaktır bir kez daha kendisini. Bir tek seçenek var önümüzde: Birlik olup, mücadele bayrağını yükseltmek!

DİSK TEKSTİL Genel Disiplin Kurulu'nun Ali Osman Şen ile ilgili aldığı karar örneği:

1-Bursa şubesine bağlı fabrikaların hiç birinde işçinin onayı alınmadan sendikamız tarafından sözleşmeye imza atılmamıştır.
2-Bursa şubemize bağlı işyerlerine toplu sözleşme ile ilgili iki adet broşürde yer alan beyanlarda sendikamıza yönelik olumsuz tutum ve davranışlar ile yöneticilere yönelik hakaretlere varan ağır ithamlarda bulunduğu gerekçesiyle Ali Osman Şen'in Disiplin Kurulumuz Tüzüğü'müzün 26. maddesi-D-bendi olan sendika üyeliğinden çıkarılmayı (İHRAÇ) toplantıya katılan üyelerin oy birliği ile karar alınmıştır.

Sayın Delege,
Genel Disiplin Kurulumuzun, Bursa şubesi eski Başkanı Ali Osman Şen hakkında, Tüzüğü'müzün 26. maddesinin 1.fıkrasının ilk paragrafında belirtilen hususları dikkate alarak, aynı maddenin1/d fıkrası uyarınca verdiği “sendika üyeliğinden sürekli olarak çıkarma (İHRAÇ)” kararının akibeti, gerek 2821 Sayılı Yasaya ve gerekse

Tüzüğü'nün 27/c maddesi gereğince Genel Kurul'da görüşüldükten sonra belli olacaktır.
Disiplin Kurulumuz, bu konu ile ilgili olarak yaptığı çalışmada, konunun gerektirdiği önemin ve duyarlılığın idraki içinde hareket etmiş, kararını, hiç bir etki altında kalmaksızın, toplanan kanıtlara ve oluşan vicdani kanaate göre vermiştir. Oybirliği ile alınmış olan bu kararımızla ilgili gündem aşamasında, delege arkadaşlarımızın konuya daha iyi nüfuz edebilmelerini sağlamak üzere kendilerini önceden bilgilendirmek ve böylelikle, bu konuda Genel Kurul'ca alınacak karar yönünden nesnel bir değerlendirme ortamı yaratmak amacıyla, karar dayanaklarını içeren bir dosyayı yazımız ekinde size sunmaktayız. Genel Kurul çalışmalarının başarılı geçmesini dileriz.

Saygılarımızla
Genel Disiplin Kurulu Adına
Başkan Sedat Şahintürk

Bank-Sen İzmir Şube Başkanı Hüseyin Aslan ile söyleşi

“DİRENEN KAZANIYOR!”

Mayıs sonu Haziran başında Bank-Sen İzmir Şube başkanı Hüseyin Aslan çalıştığı Tarışbank’tan gerekçesiz olarak atılmıştı. Bu durum sendikayı harekete geçirmiş ve tepkisini eylemli bir sürece dönüştürmüştü. Hüseyin Aslan ve ziyaretimiz sırasında sendikada bulunan banka çalışanları ile yaptığımız röportajı kısaltarak yayınlıyoruz.

Kızıl Bayrak:

Yaptığınız eylemin (bildiri faaliyetleri, faks eylemi, basın açıklamaları, yemek boykotları vb.) işçiler ve işveren üzerindeki etkileri ne oldu?

Hüseyin Aslan:

İşveren bu eylemleri ciddiye aldı ve ürktüğünü net bir biçimde ortaya koydu. Toplusözleşmenin maddeleri ile ilgili bütün konularda çok kapsamlı bir açıklama yaptı çalışanlara yönelik. Toplusözleşmeleri masada ciddiye almazken, şimdi “toplusözleşmenin maddelerini şu tarihte uygulayacağım, zaten uyguluyoruz” türünden konuşmalara başladı. Çalışanlar açısından şunu tespit ettik; eylemlik sürecine katılanlar ile katılmayanlar arasında çok net bir motivasyon ve tavır farkı vardı.

Kızıl Bayrak:

Gündemi çalışanlara mal etme noktasında ne kadar kapsayıcı olabildiniz?

Hüseyin Aslan:

Sektördeki dağınıklık yüzünden üyelerimizin hepsini sürece dahil edemedik. Eylemliliğin kitlesel olabilmesi için üyelerimizin en yoğun olduğu Genel Müdürlükte eylemlere ağırlık verdik. Bu eylemlere etkin bir katılım sağladık. Üyelerimizin büyük bir çoğunluğunun katıldığı, çok coşkulu alkışlı bir protesto eylemi yapıldı (yemekhanede). İşçilerin işveren temsilcileri ile karşı karşıya geldiği bir ortam doğdu. Dakikalarca süren eylemin ardından dağılmayan işçiler, yemekhanenin önünde sorunu kendi aralarında tartıştılar.

Kızıl Bayrak:

Sınıf dayanışması anlamında bir destek gördünüz mü?

Banka Çalışanı:

Mücadele daha çok kendi dinamiklerimiz üzerinden yükseldi, böyle de olacaktır. Tam da bu nedenle kitlemiz üzerinde propaganda çalışmasına özel bir önem verdik. Kitle içinde belli bir kenetlenme var. Fakat bu pratikte tam karşılığını bulabilmiş değil. Bu da birlikte bir şey yapmaya olan inancı zayıflatmaktadır. Burada dış desteğin önem kazandığını söyleyebiliriz. Bu kendi kitlemize güven verme noktasında önemlidir.

Dayanışma burada sınıfın patronlara karşı kullanabileceği özel bir güçtür. Bu işçi sınıfının sistemli sorunu olarak karşımızda durmaktadır. Biz başta Tüm Banka-Sen’den olarak üzere çeşitli destekler aradık.

Kızıl Bayrak:

Her eylem süreci kitleyi, politikleşmeye daha açık bir hale getirmektedir. Siz bu şansı kullanabildiniz mi? Sınıf dayanışması anlamında GİNTEM gündemini yakalayabildiniz mi örneğin?

Hüseyin Aslan:

İki somut örneği yazılı ve sözlü olarak anlatmaya özen gösterdik. Bir tanesi 15-16 Haziran direnişi, bir tanesi GİNTEM işçilerinin militan mücadelesiydi. Aslolan işçi sınıfı mücadelesi ise, aslolana dayanarak bu işi başarmak gerekir. Direnen kazanıyor. Önümüzde bu iki somut örnek durmaktadır.

Kızıl Bayrak:

Sendikalarda varolan bürokratizm nasıl aşılabilir?

Banka çalışanı:

Sendika üyesi insanların her birini birer örgütleyici duruma getirebilmeliyiz. Örgütlenmeye muhatap olan kişi değil, doğrudan örgütlenmenin kendisine müdahale eden kişi. Yani sendikanın bizzat kendisi olduğunu bilince çıkartmak. Her örgütlenme süreci, örgütlenme deneyimi kendi özgül yanlarını taşır ve o döneme ait kendi önder kadrolarını ortaya çıkarır. Değişik mücadele taktiklerini, biçimlerini ortaya çıkarır. Bunlara açık ve hazır olmak gerekiyor, bunların önünü açmak gerekiyor. Bürokratizm ve reformizm, mevcut statükoyu koruma kaygılarından dolayı bu mücadelelerin önünde doğası gereği engel durumuna gelecektir. Bu nedenle kitle inisiyatifinin önünün açılmasını savunuyoruz.

Kızıl Bayrak:

Sınıf hareketinin durgun bir döneminden geçiyoruz. Bu dönemde emekçilerin pek de düşünülmeyen bir kesiminden, banka çalışanlarından yana bir gündem oluştu. Banka çalışanlarının profilinin çiziminden başlayarak bize süreci tarif eder misiniz?

Hüseyin Aslan:

Banka çalışanları kendi iş kolları gereği bölünmüş durumdadır. En çok çalışanların olduğu yerler Genel Müdürlükler ve bölge müdürlükleridir. Bunun dışındakiler 10-15 kişinin çalıştığı şube halinde bölünmüşlerdir. Bir araya gelmenin, birlikte iş yapmanın ve birlikte bir şeyleri dönüştürmenin özünde büyük engel bu bölünmüşlüktür. Bir

de dikey iç bölünmüşlük var. Her şubede müdür, müdür yardımcısı, şef vb. var. Bu bölünmüşlük çalışanlarda terfi beklentisi yaratmaktadır. Sorumlu arası ücret farklılığının aşırı yüksek olması bu terfi beklentilerini güçlendirmektedir. Özellikle sendikaların az olduğu ya da etkin olmadığı şubelerde çalışanların birbirleriyle tahrip edici bir rekabeti var. Yani hem nesnel olarak bir araya gelmenin zorlaştığı hem de çok yoğun sorunların yaşandığı bir iş kolu.

İkinci bir şey daha var. Yükselmenin bütünüyle işverenin keyfiyetinden uzak objektif kriterlere bağlanması konusunda ciddi adımlar attık. Ama henüz tam anlamıyla pratiğe geçebilmiş değiliz. TİS’in uygulanmaya en önemli maddelerinden biri budur. Sınav sistemine geçildiğinde rekabettin yarattığı tahribat da bir ölçüde azalacaktır.

Bir de işgüvencesi sorunu var. Ücretlerin yüksek olmasının nedeni de budur.

Kızıl Bayrak:

Tam gün adı altında öğle paydosunun ortadan kaldırılması durumu var.

Hüseyin Aslan:

Şu anda sektörün en ciddi sorunlarından bir tanesi tam gün ve Cumartesi günleri çalışmak. Çok enteresan bir uygulama çalışanların bütününe kesen, bütününe mücadelelerini yükseltebilecek bir özelliğe sahiptir. Sermaye bu mücadele potansiyelinin açığa çıkmasından korkuyor, mesai

ücretlerini şimdilik düzenli ödüyor. Mesela Garanti Bankası Cumartesi çalışmasını uyguluyor ve fazla mesaisi gayet iyi ödüyor. Burada amaçlanan bu saldırıyı olabildiğince saklamak ve ileride Cumartesi gününü normal çalışma saatlerine dahil etmek. İşçileri buna alıştırdıklarında bu fazla çalışma ücreti olmayacak.

Kızıl Bayrak: Sınıfı ortak kesen bir eşel mobil saldırısı var. Bunun sendikadaki yakıcılığı ne?

Hüseyin Aslan:

Burada şuna dikkat çekmek istiyorum. Ekonomik anlamda kazanımlar bütünüyle eşel mobile endekslenmiş oluyor. Bu uygulama bir kere ekonokideki büyümeden işçi sınıfının payına düşeni alması demektir. Bu birinci ön koşul oluyor. Yani eşel mobile bağlamakla cevahiri kurtarmış oluyorsun. İkincisi, sendikal mücadelenin sadece ekonomik bir mücadele olduğunu kabul etmek ve TİS’in işçiler nezdinde önemsizleştirilmesi anlamına geliyor. TİS süreci işçi ile işverenin iki sınıf olarak karşı karşıya geldiği, sınıf reflekslerinin ortaya çıktığı, bilinç düzeyinin arttığı bir dönem olarak değerlendirsek saldırının boyutları daha anlaşılır hale gelebilir. Mesela bizim de ikinci dönemde iki yıl için imzaladığımız TİS’te eşel-mobile benzer bir enflasyon endeksi vardı. 1 yıllık enflasyon endeksi 5’ti bu. Sonraki TİS’te otomatige bağlanan eşel mobili kabul etmedik.

Kızıl Bayrak / İZMİR

Maliyecilerden Cezaları Protesto

Tüm Maliye Sen Bursa Şubesi, 21 Haziran ‘97 tarihinde yaptığı basın açıklamasıyla, üyelerine yönelik cezalandırmaları kınadı.

Saat 12.30’da sendika şubesinde yapılan açıklamada, genel olarak kamu çalışanlarının sendikal hak mücadelesine, özel olarak da üyelerine yönelik baskı ve yıldırma yöntemlerine değinildi. Açıklamaya göre; sadece Tüm Maliye-Sen Bursa şubesine yönelik saldırılarda, 449 üyeye idari, 16 üyeye de adli soruşturma açıldı. 241 üyeye uyarı, 10 üyeye kınama, 62 üyeye maaş kesim, 2 üyeye kademe durdurma, 5 üyeye il içi sürgün ve 1 üyeye il dışı sürgün cezaları verilmiş bulunuyor.

Cezalar ndeniyle kesilen ek ücret, 3 milyar 670 milyon lira. Adli soruşturmalardan 7 kişilik yönetim kuruluna 2911 sayılı yasa gereğince 18 ay hapis cezası verilmiş, söz konusu ceza yargıtayca bozulmuştur. Diğer davalar ise beraatle sonuçlanmıştır.

Sendika şube başkanı S. Selçuk Söğüt tarafından okunan basın açıklamasında, cezalarla ilgili bu açıklamalardan sonra, kamu çalışanlarının çalışma ve yaşam

koşullarından sözedilerek şunlar söylendi:

“Dört kişilik ailenin mutfak masraflarının 32 milyon TL, asgari geçim standardının 75-80 milyon TL olduğu günümüzde 30-35 milyon TL. ortalama ücretle ve her türlü anti demokratik uygulamanın olduğu işyerlerimizde özveri ile çalışmamıza karşın, baskı ve cezalandırmalar durmamıştır(...)

Bu uygulamayı yapanlara şimdi soruyoruz. Çok net bir şekilde ortaya çıkan devlet çetelerinin üstüne gitme konusunda bu titizlik gösterildi mi? Vergi kaçırıcıların, kaçakçılık yapanların, vergilerini yıllardır ödemeyenlerin üzerine gitmede bu titizlik gösterildi mi? Bütün bu uygulamalarla birlikte bir yandan keyfi baskılar sürmekte, diğer yandan işsizlik ve pahalılık ziyeti sürmektedir. Eşel mobil uygulaması ile ikinci altı aylık zamlar verilmek sureti ile emekçiler yoksulluğa mahkum edilmeye çalışılmaktadır.

Bir kez daha yineliyoruz. Tüm baskılara rağmen demokrasi mücadelemiz hak ve özgürlükler mücadelemiz sürecektir. (...)

Kızıl Bayrak / BURSA

Program sorunları üzerine konferanslar: Anti- Anti-emperyalist mücade

Konuya “ulusal etken”den ya da “ulusal sorun”dan başlamamız gerekecek.
Zira konuya ilişkin anahtar kavramlardan biri budur. Bilindiği gibi geleneksel küçük-burjuva akımların programlarında ve devrim stratejilerinde bu kavram çok özel bir yer tutar.
Buna göre; emperyalizme karşı mücadele her durumda “ulusal”, dolayısıyla burjuva-demokratik karakterde bir mücadeledir.
Ulus, ulusal sorun, ulusal kölelik, ulusal kurtuluş, bunlar tarihsel kategorilerdir.
Demek oluyor ki, tarihsel bir evrimin ürünüdürler ve tarihsel evrimin gelecekteki seyri içinde ortadan kalkacaklardır.
Böyle olduğu içindir ki, genel dünya tarihinin farklı evrelerinde farklı ülkeler ve halklar için olduğu kadar, her bir ülke ya da halkın kendi tarihinin farklı evrelerinde de farklı bir anlam ve içerik taşırlar.

Fark konunun öneminden değil, fakat sorunun ortaya konuluşundan, ele alınışından geliyor, demiştik... Peki konunun ele alınışını belirleyen nedir? Doğru ele alış biz nasıl saptayacağız? Bu konudaki nesnel ölçütler nelerdir? Her konuda olduğu gibi bu konuda da doğru ölçüt herşeyden önce izlenen, izlenecek olan yöntemdir. Marks’ın teorisi, Marksizm-Leninizm dediğimiz dünya görüşü, herşeyden önce bilimsel bir yöntem demektir. Bu bilimsel yöntemin en ayırdedici yönlerinden biri ise, somut siyasal sorunların kendi somut tarihsel gerçeklikleri içerisinde ele alınması ve çözümlenmesi gerektiğine ilişkin ilkesel tutumdur. Şu ya da bu toplumsal ya da siyasal sorunun her yerde ya da her durumda geçerli herhangi bir soyut çözüm formülü ya da şablonu yoktur. Herhangi bir ülkede anti-emperyalist bir mücadelenin ne anlama geldiğini, onun kapsamını ve niteliğini ancak o ülkeyle ilgili somut çözümlemenizle ortaya koyabilirsiniz. Genel planda da bu böyledir. Bütün toplumsal ve siyasal sorunlar verili her toplumsal durumda kendine özgü somut bir tarihsel anlam taşır. Ulusal sorunun ya da genel anlamda anti-emperyalist mücadelenin de bu çerçevede soyut bir içeriği yoktur. Bu her toplumun

gelişme düzeyine, o toplumun ortaya çıkarttığı yeni toplumsal ve iktisadi ilişkilere, bunun yansıması sınıf ilişkilerine, mevcut egemen sınıfın yapısına vb. bağlı olarak değişebilen bir şeydir.

Gelgelelim Türkiye solunda marksist bilimsel yöntem değil genel düşünce şablonları vardır. Sonuçlara ve çözümlere somut çözümlemelerle değil, genel şablonlar hareket noktası alınarak ve bunlardan türetilen muhakemelerle gidilir.

Bu düşünce sistemi şöyle işler: Anti-emperyalist mücadele ulusal nitelikte bir mücadeledir; ulusal mücadele ise her zaman için burjuva demokratik bir içerik taşır; o halde anti-emperyalist mücadele de genel olarak, her zaman ve her durumda burjuva demokratik bir mücadeledir. Dolayısıyla emperyalizme karşı mücadele her zaman ve her durumda burjuva devriminin bir sorunu ve temel bir unsurudur. İçte demokrasi sorununu çözememiştik, demokrasi sorunu burjuva devriminin bir sorunuydu ve bundan dolayı da içte burjuva demokratik devrim çizgisi bir nesnel zorunluluktan. Dışta emperyalizmin egemenliği var ve emperyalizmin egemenliği ise ulusal kölelik demektir. Ulusal kölelik ulusal kurtuluşu gerektirir ve ulusal kurtuluş ise her zaman burjuva kurtuluştur, burjuva demokratik kurtuluştur. Dolayısıyla içte burjuva devrimi ve dışta burjuva devrimi. İçte siyasal demokrasi ve dışta siyasal bağımsızlık. İçte **demokratik** yön ya da öge ve dışta **ulusal** yön ya da öge. Ve tüm bunların toplamı ve en veciz ifadesi olarak ulusal demokratik devrim...

Türkiye sol hareketine egemen muhakeme tarzı, buna düşünce şablonu da diyebilirsiniz, işte kısaca ve kabaca bu.

Bu şablonun ‘60’lı yıllardaki teorisyenleri milliyetçi-kemalist orta sınıf aydınları idi. ‘71 Devrimci hareketi MDD Hareketi üzerinden bu şablonu devraldı, Çin Devrimi formülleri temelinde ona evrensel dayanaklar buldu, onu devrimci bir yoruma tabi tuttu ve ‘70’li yıllara devretti. ‘70’li yıllar boyunca kendi içindeki sayısız iç bölünmeye rağmen geleneksel küçük-burjuva devrimci akımlar bu düşünce şablonlarını paralel bir tutumla sürdürdüler. Şimdi ‘90’lı yılların sonuna geliyoruz ve hala da sürdürüyorlar. Yine de aradan geçen dönemin yarattığı temelli bir fark var. ‘70’li yıllarda bu şablonlara belirgin bir inanç ve güven vardı, bazı çevreler bu şablonlara bir içerik kazandırmak için güvenli ve hummalı bir teorik çaba içinde olabiliyorlardı. Dönemin kitle hareketine damgasını vuran küçük-burjuva demokratik öge, bu inanç ve güveni besleyen kuvvetli bir maddi-siyasi iklim oluşturuyordu. Oysa bugün o eski inanç ve güvenden eser yok. Savunulan görüşleri işleme ve gerekçelendirmeye yönelik sözü edilebilir herhangi bir çaba yok, yalnızca birer önyargıya dönüştüğü için bir türlü aşılamayan içi boş düşünce kalıpları var.

Önyargıya dönüşmüş bu düşünce esaretinden kurtulmak içine, herşeyden önce, Marksizm-Leninizmin bilimsel yöntemine sarılmak gereklidir. Bu yöntemin temel bir kuralı, toplumsal-siyasal sorunların ancak kendi somutlukları içinde ele alınarak incelenebilecekleri ve doğru bir çözüm şekline kavuşturulabilecekleridir. Türkiye’de emperyalizme karşı mücadelenin burjuva demokratik karakterde olduğunu neye göre söylüyoruz? Bu sonuca anti-emperyalist mücadelenin her zaman ve her durumda değişimsiz bir kuralı vardır. Bu kuralı, genel bir kabulden mi ulaşıyoruz, yoksa Türkiye

toplumunun bugünkü somut toplumsal-iktisadi gerçekliğinden hareketle mi? Bu temel önemdeki sorunun yanıtında tartışmakta olduğumuz konunun tüm içeriği saklıdır. Bu çok farklı açılardan enine boyuna irdelenip tartışılacaktır. Şimdilik bize gerekli olan, yöntemsel hatırlatmalardan çıkarmamız gereken kısa sonuç ise şudur: Soyut bir demokrasi sorunu olmadığı gibi, soyut bir anti-emperyalizm sorunu da yoktur.

Tarihsel dönemler içinde ulusal etken/ulusal sorun

Konuya “ulusal etken”den ya da “ulusal sorun”dan başlamamız gerekecek. Zira konuya ilişkin anahtar kavramlardan biri budur. Bilindiği gibi geleneksel küçük-burjuva akımların programlarında ve devrim stratejilerinde bu kavram çok özel bir yer tutar. Buna göre; emperyalizme karşı mücadele her durumda “ulusal”, dolayısıyla burjuva-demokratik karakterde bir mücadeledir. Bu nedenledir ki; slogan ve formülasyonlarda, devrimin anti-emperyalist yönü ya da karakteri, “ulusal”, “milli” vb. terimlerle ifade edilir. Milli Demokratik Devrim, Ulusal Demokratik Devrim, Ulusal Demokratik Halk Devrimi vb. örneklerde olduğu gibi. (Şimdilerde “anti-emperyalist demokratik devrim” diyenler de var, fakat bu içeriğe değil terminolojiye ilişkin bir farklılıktır.) Anti-emperyalist mücadele her durum ve koşulda salt “ulusal” karakterde, dolayısıyla **burjuva-demokratik** nitelikte bir mücadele sayıldığı, ya da salt buna indirgenildiği için, ulusal sorun kavramından konuya başlamak açıklayıcı olacaktır.

Ulus, ulusal sorun, ulusal kölelik, ulusal kurtuluş, bunlar tarihsel kategorilerdir. Demek oluyor ki, tarihsel bir evrimin ürünüdürler ve tarihsel evrimin gelecekteki seyri içinde ortadan kalkacaklardır. Böyle olduğu içindir ki, genel dünya tarihinin farklı evrelerinde farklı ülkeler ve halklar için olduğu kadar, her bir ülke ya da halkın kendi tarihinin farklı evrelerinde de farklı bir anlam ve içerik taşırlar.

Ulusal sorun, dünya tarihi içinde ilk kez Batı’da, ulusal gelişme ve bir ulusal devlet formu içinde bütünleşme olarak kendini gösterdi ve tarihsel çözümünü buldu. Bu gelişme ve çözümün maddi-toplumsal temeli doğal olarak kapitalist gelişmeydi. Sorun, feodal parçalanmışlığı ortadan kaldırmak, ulusal pazar etrafında birliği sağlamaktı. Yani ulusal sorun tarihte ilk kez olarak, feodal parçalanmışlığı gidermek ve kapitalist pazar etrafında bir ulusal birlik kurmak olarak göstermişti kendini. Batı’da ulusal sorunun çözümü, ulusal pazar etrafında, ulusal devlet formu içerisinde, ulus birliğinin sağlanmasıdır. Bu gelişmenin muhtevası ve karakteri doğal olarak burjuva demokratik bir nitelik taşır. Zira sözkonusu olan zaten klasik şekliyle burjuva devriminin kendisidir. Yani Batı’nın bütün o burjuva demokratik devrimlerinde bu anlamda bir ulusal sorun, dolayısıyla da o sorunun bir tarihsel çözümü vardır.

Batı’dan Doğu’ya doğru geçiyoruz, Doğu Avrupa’ya bakıyoruz. 19. yüzyılın sonunda ve 20. yüzyılın başında burada ulusal sorun daha farklı bir biçim ve kapsamda çıkıyor karşımıza. Dünya tarihinin bu evresinde ve dünyanın bu bölgesinde, ulusal sorunun aldığı biçim ve kapsam, çok uluslu imparatorlukların, bunların bünyesindeki çok sayıda ezilen ulusun varlığı ile belirleniyor. Çarlık Rusyası, Avusturya-Macaristan İmparatorluğu ve nihayet Osmanlı İmparatorluğu, o dönemde birer halklar

i-emperyalizm/bağımsızlık sorunu-2

cadele ve ulusal etken

hapisanesi. Bunların bünyesinde geneldeki kapitalist gelişmeye bağlı olarak şekillenen ulusal kimlikler ve kendini gösteren ulusal sorunlar, ulusal hareketler ve çatışmalar var. Burada ulusal sorun, ezilen ulusların ezen ulusun egemenliğinden kurtulması sorunu olarak kendini gösteriyor. Bu tarihsel evrede ulusal sorun, şu veya bu ezilen ulusun şu veya bu ezen ulusun egemenliğinden kurtulması mücadelesi, yani kendi kaderini tayin hakkı mücadelesi olarak, kendi bağımsız ulusal varlığına ve devletine sahip olma mücadelesi şeklinde kendini gösteriyor.

Burada, bu tarihsel evrede, bu çok uluslu imparatorluklar bünyesinde ulusal sorun, aynı şekilde, burjuva demokratik bir içerik taşıyor. Ezilen ulusun hakim ulusal bünyeden özgürleştirilmesi ile ezilen ulusun geniş köylü yığınlarının feodal ilişkilerden özgürleşmesi sorunu burada tarihsel olarak paralel düşen sorunlardır. Bu iki sorun birlikte, somut toplumsal-iktisadi içeriğiyle, burjuva demokratik devrimi kapsamına girmektedir. Dolayısıyla burada da ulusal sorunun mahiyeti ve çözümü, kendi sınırları içerisindeki karakteriyle, burjuva demokratik bir nitelik taşıyor.

Ve nihayet 1905 Devrimi sonrasında, esas olarak da birinci emperyalist savaş dönemine geliyoruz. Bakıyoruz, bu sefer Doğu'da bir ulusal kaynaşma başlıyor. Hindistan kaynakıyor, Çin kaynakıyor, Endonezya kaynakıyor... Bu 20. yüzyılın başında bu kez artık Asya'nın ve Afrika'nın sömürge ve yarı-sömürge halklarının emperyalizmin egemenliğinden kurtulma çabası kendini göstermiştir. 1905 Devrimi'nin ardından ilk ipuçlarını veren bu kaynaşma, emperyalist savaştan sonra daha belirgin bir hale gelecekti. Çünkü emperyalist savaş bu sömürge halklarını dünya politika sahnesinin içine çekti. O güne kadar tarihin kenarında kalmış bulunan ve dünya nüfusunun çoğunluğunu oluşturan bu halklar dünya siyaset sahnesinde peşpeşe kendilerini göstermeye başladılar.

Bu gelişmenin önünü açmada Ekim Devrimi'nin apayrı bir tarihsel rolü oldu. Tüm dünyayı sarsan bu muazzam tarihsel olay, ezilen halkların emperyalist-sömürgeci kölelikten kurtulma umutlarını ve arzularını görülmemiş ölçülerde güçlendirmekle kalmadı, onların karşısına güçlü ve samimi bir müttefik olarak da çıktı. Ekim Devrimi, muazzam maddi ve moral etkisiyle, Doğu'nun, Asya'nın ve Afrika'nın mazlum halklarını milli kurtuluş devrimleri süreci içine çekti. Özetle, işçilerin ve köylülerin Rusya'da kendi egemen sınıflarıyla ve onların gerisindeki emperyalist kuvvetlerle hesaplaşmayı başarabilmeleri ve dünya sahnesine bütün ezilen halkların sözcüleri olarak, içten ve kararlı müttefikleri olarak çıkmaları, apayrı bir itilim kazandırıyor sömürge ve yarı-sömürge halkların kurtuluş mücadelelerine. Böylece 20. yüzyıl tarihi içinde büyük sarsıntılar yaratan bir ulusal kurtuluş mücadeleleri süreci başlıyor.

Peki nedir Doğu'daki bu ulusal kurtuluş süreçlerinin anlamı, kapsamı ve karakteri? Nedir örneğin Çin'in ulusal kurtuluş süreci? Bu sürecin özü ve esası, içte feodal egemenlikle ve dışta emperyalist kölelikle hesaplaşmaktır. Bu tarihsel evrede Çin vb.

Emperyalizme karşı mücadelenin içeriğini belirleyen, aynı zamanda, onun içindeki dayanağının, toplumsal ve iktisadi dayanaklarının karakteridir.

Çin'de emperyalist egemenlik içte feodal sınıflara dayanıyordu. Köylüler içte feodal toprak sahiplerine başkaldırırken, dışta karşılarında emperyalizmi buluyorlardı.

Dışta emperyalizme karşı mücadele, bunu onun içindeki feodal dayanaklarına karşı mücadeleyle birleştirmeyi gerektiriyordu. Özetle, anti-feodal devrimin anti-emperyalist devrimle organik bir bütünlüğü ve dolayısıyla da burada devrimin genel bir burjuva demokratik karakteri var.

Zaten bu toplumlar burjuva gelişme, yani uluslaşma sürecinin sorunlarını yaşıyorlar. Burada burjuva gelişmeyi böyle anlamak gerekiyor.

Ülkeler tarihsel olarak burjuva demokratik gelişme sürecinin sorunlarıyla yüzyüzeler. Bu gelişmenin içindeki engeli feodal-komprador sınıflar, dıştaki engeli emperyalizm. Ulusal demokratik gelişmenin önünü açmak için bu engelleri aşmak, içte feodal-komprador sınıflarla, dışta ise emperyalizm ile hesaplaşmak zorunlu tarihsel görevler. Dıştaki emperyalizmin içindeki dayanağı feodal ya da yarı-feodal sınıflardır. İçte feodalizmle hesaplaşmak, burjuva demokratik bir içerik taşıyor. Dışta emperyalizmle hesaplaşmak, aynı şekilde, burjuva demokratik bir içerik taşıyor. O tarihsel evrede bu böyle.

Dolayısıyla buradan hemen bir sonuç çıkartılabilir. Emperyalizme karşı mücadelenin içeriğini belirleyen, aynı zamanda, onun içindeki dayanağının, toplumsal ve iktisadi dayanaklarının karakteridir. Çin'de emperyalist egemenlik içte feodal sınıflara dayanıyordu. Köylüler içte feodal toprak sahiplerine başkaldırırken, dışta karşılarında emperyalizmi buluyorlardı. Dışta emperyalizme karşı mücadele, bunu onun içindeki feodal dayanaklarına karşı mücadeleyle birleştirmeyi gerektiriyordu. Özetle, anti-feodal devrimin anti-emperyalist devrimle organik bir bütünlüğü ve dolayısıyla da burada devrimin genel bir burjuva demokratik karakteri var.

Zaten bu toplumlar burjuva gelişme, yani uluslaşma sürecinin sorunlarını yaşıyorlar. Burada burjuva gelişmeyi böyle anlamak gerekiyor. Zira ulusal gelişme, temelde bir burjuva gelişmedir. Ve bir ulusun kendi kimliğini kazanması süreci, aslında burjuvalaşma sürecidir. Ve bu mahiyetiyle bu tarihsel gelişme burjuva demokratik bir içerik taşır. Anti-emperyalist mücadele burada, bu tarihsel aşamada, bu ulusal kurtuluş mücadelesi aşamasında, anti-feodal, anti-emperyalist mücadele aşamasında, somutta burjuva demokratik bir içerik taşıyor. Bu mücadeleyi veren güçlere, bu mücadelenin temel toplumsal dayanaklarına bakıyoruz; köylülük, bütün katmanlarıyla köylülük. Ama köylülüğün özgürleşmesi mücadelesi, burjuva demokratik bir nitelik taşıyor. Köylülüğün feodal ilişkiler prangasından kurtulması, tarihsel olarak da, somut

iktisadi-toplumsal içerik olarak da, burjuva demokratik bir karakter taşır. Nedir köylülüğün özgürleşmesi? Feodal bağımlılık ilişkilerinden kurtulması ve toprağa kavuşmasıdır. Özel mülk şeklinde toprağa kavuşmasıdır. Burada henüz sosyalist içerik taşıyan hiçbir şey yoktur. Söz konusu olan bu sınırlar içinde henüz tümüyle burjuva demokratik bir gelişmedir. Ama elbette tarihsel olarak bu bir ilerleme, büyük bir ilerlemedir. Feodal bağlardan, o feodal kast ilişkilerinden kurtulmak, burada tarihsel yönden büyük bir ilerlemedir. Bu demokratik devrimin esas içeriği ve karakteridir. Ve köylülük bu özgürleşmeyi, ancak dışta da emperyalizme karşı mücadele ederse başarabiliyor. Yani anti-feodal devrim burada anti-emperyalist devrimle içiçedir. Bu organik bir bütündür. Birini tasfiye etmek için diğerini de tasfiye etmek bir zorunluluktur. Anti-feodal anti-emperyalist devrim, gerçek bir devrim olarak, gerçek bir ulusal demokratik devrim olarak, burada organik bir bütün oluşturmaktadır.

Bu ülkelerde devrim özünde bir köylü-toprak devrimidir ve devrimin yükünü taşıyan temel toplumsal güç de köylülüktür. Gelgelelim köylülük kendisi bağımsız olarak böyle bir inisiyatifi ortaya koyabilen bir sınıf değil. Köylülüğü birilerinin sürüklemesi gerekiyor. Dünya siyaset sahnesinde de, her toplumun kendi içinde de, ilk itilim daha ileri bir sınıftan geliyor. İşçi sınıfını kastediyorum. Eğer işçi sınıfının önderliği varsa, işte o anti-emperyalist, anti-feodal devrim bütün sonuçlarına varabiliyor. Ya da köylülüğün mücadelesine işçi sınıfının ideolojisinden ve genel dünya siyaset sahnesindeki mücadelesinden esinlenen şu veya bu devrimci akım önderlik ediyorsa... Burada biraz karmaşık problemler var, bunlara girmek istemiyorum. Vurgulamak istediğim temelde şudur: Bu mücadeleler, dünya proleter devrim sürecinin bir parçası olarak ortaya çıktıkları ölçüde, dışta emperyalizme karşı içte feodalizme karşı bir hesaplaşmaya dönüşebiliyorlar. Çin Devrimi bunun klasik bir örneğidir.

Ama işçi sınıfının, ya da işçi sınıfının devrimci ideolojisini ve ideallerini temsil etmek iddiasında olan devrimci bir akımın etkinlik kuramayıp da burjuvazinin etkinlik kurduğu kurtuluş mücadeleleri var. Ulusal burjuvazinin etkinlik kurduğu kurtuluş mücadeleleri var. Bu mücadeleler gene burjuva demokratik nitelik taşıyan mücadeleler. Ama bunlar dışta emperyalizme karşı içte feodalizme karşı kesin bir hesaplaşmaya varamayan mücadeleler. Burjuva ulusal kurtuluş mücadeleleri bunlar.

Üç temel tarihsel evreden kalkarak, ulusal sorunun kendini tarih sahnesinde göstermesinin üç dönemini kısaca özetledim ve bu çerçevede üç ayrı ulusal sorun kategorisi sıraladım. İlk Batı'da modern ulusların ortaya çıkması sürecinden sözettim. İkinci olarak, özellikle Doğu Avrupa'da klasik örneklerini gördüğümüz bir ulusal özgürleşme mücadelesinden, ezilen ulusların ezen ulusun siyasal egemenliğinden kurtuluş mücadelelerinden, klasik anlamıyla ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı mücadelelerinden sözettim. Ve nihayet konuyu getirip sömürge ve yarı-sömürge ülkelerin emperyalizme ve feodalizme

karşı mücadeleleriyle bağladım. Ulusal sorunun ve hareketin bu üç ayrı döneminde sorunun somut anlamı ve kapsamı değişse de temelde değişmeyen bir yön var. Bu, bu üç dönemde de ulusal sorunun değişmeyen **burjuva demokratik** karakteridir. Çünkü her üç durumda da sözkonusu olan, bu ulusların burjuvalaşma ve demokratikleşme süreçleridir. Ulusal sorunun burjuva demokratik karakteri de zaten buradan geliyor. Bu sınırlar içinde kapitalizm aşılmış olmuyor. Tersine, gerçekte kapitalist gelişmenin ideal bir zemini olan burjuva uluslaşma ve burjuva ulusal devlet formu kazanılıyor. (Elbette bu mücadeleler, 20. yüzyılda ve son iki kategoriye giren toplumlarda, bu sınırlar içerisinde durmak zorunda değil. Bu problemlere girmiyorum, bunlar devrim sorunları, devrim stratejisi sorunları tartışıldığı zaman tartışılmalı. Ya da ben bu tartışmanın sonraki evrelerinde girebilirim bu sorunlara.)

Her üç tarihsel durumda da ortak olan nokta, ulusal sorunun **burjuva demokratik** bir içerik taşımasıdır, dedim. Ama dikkat edin, bu üç farklı kategorideki halklar bu tarihi aynı dönemde yaşamıyorlar. Örneğin İngiltere'nin 17. yüzyıldan başlayarak yaşadığı ve 19. yüzyıla ulaştığında esas olarak tamamladığı bir süreci, Çin ancak 20. yüzyılın başında yaşamaya başlıyor. İngiltere'den neredeyse 250 yıl sonra yaşıyor. Yani aynı sorun, tarih içerisinde, evrensel tarih içerisinde halkların karşısına farklı tarihsel aşamalarda çıkıyor. Çin'in karşısında bir burjuva uluslaşma sürecinin varolduğu bir tarihsel evrede, İngiltere, Almanya, Fransa sosyal kurtuluş sorunlarıyla yüzyüzedirler. Bu toplumlarda burjuva uluslaşma süreçleri tarihsel olarak artık geride kalmıştır, sosyal kurtuluş, bunun bir çözümü olarak sosyalizm gündemdedir. Yüzyılın başında Çin kendi burjuva demokratik devrimini gerçekleştirmeye çalışırken, aynı dönemde gücü olsaydı Alman proletaryasının, güç biriktirebilseydi İngiliz proletaryasının yapacağı iş proleter devrimi gerçekleştirmek ve sosyalizme geçmekti. Batı halklarının burjuva demokratik ulusal gelişme yönünden bir önceki tarihsel evrede yaşayıp tamamladığını Doğu halkları ancak bir sonraki tarihsel evrede yaşayabiliyor. Çin'in 20. yüzyılın başında yaşamaya kalktığını, İngiltere 16.-17. yüzyıl içinde yaşamaya başlıyor ve bunu 19. yüzyılın başında fazlasıyla tamamlıyor. Batı'da ulusal sorun, bazı istisnai örnekler ve durumlar dışında, 19. yüzyılın son çeyreğinden itibaren artık geride kalmıştır. Orada burjuva gelişmenin sorunları değil, burjuva demokratik kurtuluşun sorunları değil, burjuvalaşmış ulus içerisinde proletaryanın sosyal kurtuluş mücadelesi ya da genel planda emeğin sosyal kurtuluş mücadelesi sözkonusudur.

Dolayısıyla, dikkat edin, dünya tarihi içerisinde bile sorun ancak somut bir çerçevede ortaya konulup tartışılabilir. Bu tarihsel durumlar ve örnekler de gösteriyor ki, bu sorun soyut olarak konulamaz. Değişik tarihsel evrelerde, bu sorunun somut konuluşu, somut içeriği, başka başkadır. Farklı ülkelerin tarihini karşılaştırdığımızda bunu görüyoruz.

Bir de şu veya bu toplumun kendi tarihine, kendine özgü tarihine, farklı aşamaların sürekliliği içinde bakalım. Peşpeşe bir dizi devrim ve dolayısıyla tarihsel evre yaşadığı için klasik bir örnek oluşturan Rusya'yı alalım örneğin. Rusya'da ulusal sorun neydi? Bu soru bu şekliyle çok geneldir ve bu genelliği içinde sorunun soyut bir yanıtı da yoktur, olamazdı. Rusya'da Çarlık ayakta iken ulusal sorunun anlamı ve içeriği farklıdır. Çarlığın devrilmesinin ardından farklıdır. Ve nihayet sosyalist rejime geçildiği dönemde daha farklıdır. Çarlık ayakta iken, bu, ezilen ulusların ezen ulusun egemenliğinden kurtulması mücadelesidir. Bu çerçevede burjuva demokratik bir içerik taşıyor. Bakıyoruz, Şubat Devrimi'nin ardından, ulusal özgürleşme mücadelesi ancak Çarlığın yerini almış emperyalist burjuvazinin devrilmesiyle bir sonuca bağlanabiliyor. Sorunun kendisi demokratik içeriğini korumakla birlikte, sorunun çözümü gitmiş emperyalist burjuvazinin

Türkiye'de bağımsızlık mücadelesinin içeriği nedir?

Bu soruya yanıt mı arıyorsunuz, o halde öncelikle şunu bilmek zorundasınız; hiçbir kalıp, hiçbir şablon bu soruya kendi başına bir yanıt oluşturmaz.

Yanıt, Türkiye'deki somut toplumsal-iktisadi ilişkilerin tahlilidir. Yanıt, Türkiye üzerindeki emperyalist egemenliğin yapısının ve niteliğinin somut bir çerçevedeki tahlilidir.

Bu egemenliğin temelleri nelerdir ve bu egemenliğe nasıl son verilir sorularınızın yanıtı, sorunun çözümüne, çözümün içeriğine de açıklık kazandıracaktır.

O zaman dönüp bakacağız, gerçekten bunun içeriği nedir?

Bunun içeriği ne kadar demokratiktir ve ne kadar sosyalisttir? Evet sözkonusu olan

demokratik ve sosyalist yanları ya da boyutları olan bir sorundur.

devrilmesi sorununa, Rus emperyalist burjuvazisinin devrilmesi genel sorununa bağlanmış. Yani sosyalist sosyalist devrimin bir parçası haline gelmiş, bu anlamda sosyalist bir karakter kazanmış. Halbuki Şubat Devrimi'nden önce bu demokratik devrimin bir parçası idi. Şubat'tan sonra bakıyoruz soruna, sorun daha farklı bir anlam, içerik ve dolayısıyla çözüm tarzı kazanıyor. *(Rusya tarihinin farklı evrelerinde sorunun anlam, içerik ve dolayısıyla çözümünde oluşan farklılaşma için, Stalin'in devrimin birinci yılında kaleme aldığı temel önemde bir makaleden alınarak ekte sunulmuş pasajlara bakın. -Red.)* Sonra bakıyoruz, Rus proletaryası Rus burjuvazisini deviriyor, iktidarı ele geçiriyor, ama ülkede hala bir ulusal sorun ve bu çerçevede bir tartışma var. Bu aşamada sorun ne? Bu aşamada sorun, eski ulusal eşitsizlikler döneminin, devrim öncesi ulusal eşitsizlikler tarihinin yarattığı ve kökleştirdiği tarihsel eşitsizlikler ile yine eski dönemin mirası ulusal önyargıları ve düşmanlıkları gidermektir. Sosyalizme geçiş aşamasında işte sorun bu. Proletarya iktidarı almış, uluslara kendi kaderini tayin hakkı vermiş, uluslar özgür tercihlerle Sovyetler Sosyalist Cumhuriyetler Birliği içinde biraraya gelmişler. Ama buna rağmen sorun henüz bitmemiş. Eski yapısı ve muhtevasıyla bitmiş, değişik bir yapı ve muhteva ile hala da sürüyor.

Bu aşamada sorun ne? Bir, devrim öncesi tarihten kalma önyargılar var ve ulusal güvensizlikler, bunun yarattığı olumsuz bir kültür var. Bunu gidermek başlıbaşına bir sorun ve bu öyle sanıldığı kadar kolay bir iş değil. İki, Çarlığın izlediği ulusal baskı siyasetinden dolayı iktisadi ve kültürel açıdan geri kalmış, geri bırakılmış uluslar gerçeği var. Uluslar arasında iktisadi, kültürel, siyasal açıdan gelişme eşitsizlikleri var. Sosyalist bir düzen pratikte ezilen ulusun lehine sistemli iktisadi, siyasi ve kültürel tedbirlerle bu eşitsizlikleri bir an önce gidermekle yüzyüzedir ve gerçek bir enternasyonalizmin gereği olarak bunu yapmak zorundadır. Dolayısıyla bu mahiyette bir ulusal sorun var. Bu anlamda, çok uluslu bir geçmiş olan toplumlarda sosyalizmin inşa süreci, aynı zamanda, farklı uluslar arasında tarihin biriktirdiği somut maddi eşitsizlikler neyse onları gidermek süreci de olacaktır. Ve bu çerçevede, bu mahiyette bir ulusal sorun sözkonusudur. Bu da işte sosyalist inşanın bir parçası olan bir sorun. Elbetteki geçmiş tarihin, eski düzenin devrettiği bir sorun. Ama çözümünü artık sosyalist inşa süreci içinde bulan, sosyalizmin kuruluşu süreci içinde bulan bir sorun. Normalde burjuva demokratik devrimin bir ögesi olan sorun kendi çözümünü gidip bir başka çerçevede, sosyalist devrim ve sosyalizmin kuruluşu süreci içinde buluyor.

Dünya tarihinin ve belirli bir ülkenin farklı evrelerindeki farklı durumlar üzerine bu anlatımdan süzülüp çıkarılacak en basit ve özlü sonuç ise, bir kez daha şu temel önemdeki yöntemsel ilkeden başka bir şey de değil. Toplumun sosyalist devrimin ögeleriyle bir konuluşu ve soyut bir çözümü yoktur. Her sorun kendi

tarihsel somutluğu içinde incelenir. Ve her sorunun mahiyeti ancak böyle bir somut tarihsel incelemeyle açıklığa kavuşturulabilir. Bu sonucu, konuya ilişkin klasikleşmiş metinlerin yazarı Stalin'in sorunun yöntemsel ele alınışına ilişkin şu veciz sözleriyle pekiştirebiliriz: *"Ulusal sorun, hiç de, kesin olarak mutlak, değişmez bir şey değildir. Mevcut rejimin dönüşümü genel sorununun bir parçası olduğu için, ulusal sorun, tamamen toplumsal koşullar, ülkede kurulmuş olan iktidarın niteliği ve, genel olarak, toplumsal gelişmenin tüm seyri tarafından belirlenir."* (Bkz. Ekim Devrimi ve Ulusal Sorun makalesinden ekte aktarılan parçalar -Red.)

Anti-emperyalist mücadele her durumda burjuva demokratik bir karakter mi taşır?

Şimdi konuya Türkiye'yle bağlantılı daha somut bir çerçeveden devam edebiliriz. Türkiye'de bağımsızlık mücadelesinin içeriği nedir? Bu soruya

yanıt mı arıyorsunuz, o halde öncelikle şunu bilmek zorundasınız; hiçbir kalıp, hiçbir şablon bu soruya kendi başına bir yanıt oluşturmaz. Yanıt, Türkiye'deki somut toplumsal-iktisadi ilişkilerin tahlilidir. Yanıt, Türkiye üzerindeki emperyalist egemenliğin yapısının ve niteliğinin somut bir çerçevedeki tahlilidir. Bu egemenliğin temelleri nelerdir ve bu egemenliğe nasıl son verilir sorularınızın yanıtı, sorunun çözümüne, çözümün içeriğine de açıklık kazandıracaktır.

O zaman dönüp bakacağız, gerçekten bunun içeriği nedir? Bunun içeriği ne kadar demokratiktir ve ne kadar sosyalisttir? Evet sözkonusu olan demokratik ve sosyalist yanları ya da boyutları olan bir sorundur. Anti-emperyalizm sorunu belli tarihsel durumlarda siyasal demokrasi sorunundan temelden farklıdır demiştik. O noktayı yeniden tekrarlıyorum, zira konunun anlaşılması ve önyargıların geride bırakılabilmesi bakımından bu noktanın kavranması son derece önemlidir. Siyasal demokrasi burjuva demokrasisidir. Ne ederseniz edin, siyasal demokrasi, kendi sınırları içinde, daima burjuva demokratik bir sorundur. Kuşkusuz o kendi çözümünü kendi karakterini aşan bir çerçevede ortaya koyabilir. Yani siz siyasal demokrasi sorununda da mesafe almak için burjuvaziye karşı bir mücadele perspektifi ve stratejisi izleyebilirsiniz, bu ayrı bir sorun. Gelgelelim onun genel çerçevesi sosyalist olsa bile, kendi dar çerçevesi her halükarda burjuva demokratik bir içerik taşır. Oysa, önemle belirtiyorum, anti-emperyalist mücadele sözkonusu olduğu zaman, bu aynı şey her tarihsel durumda tam geçerli değil. Belli tarihsel-toplumsal koşullarda ancak kısmen geçerli, bu bir yanıyla, yalnızca belli sınırlar içinde geçerli. Anti-emperyalist mücadelenin elbette burjuva demokratik bir yönü ya da boyutu var. Ama siz anti-emperyalist mücadeleyi her durumda buna indirgediğiniz zaman, burjuva demokratik bir perspektifin içine hapsolursunuz, yani somutta milliyetçilik dediğimiz ya da salt yurtseverlik dediğimiz platforma düşersiniz. Çünkü anti-emperyalist mücadele, aynı zamanda anti-kapitalist bir içerik de taşır. Ve bu anti-kapitalist içeriğiyle o aynı zamanda sosyalist mücadelenin de dolaysız bir ögesidir.

Daha da önemlisi şudur. Anti-emperyalist mücadelenin dolaysız olarak böyle bir muhteva kazandığı tarihsel koşullarda, onun burjuva demokratik yönü ya da boyutu da artık temeldeki bu sosyalist çerçeve içinde devrimci bir anlam kazanır, kazanabilir. Bunu kavrayamadığınız sürece, Türkiye gibi burjuva uluslaşma sürecini esas itibarıyla tamamlamış, burjuva ulusun kendi içinde emek ve sermaye olarak uzlaşmaz biçimde bölündüğü bir ülkedeki anti-emperyalist mücadele sorununu da doğru kavramayı başaramazsınız. '60'lı yıllarda sol-kemalist orta sınıf aydınları "İkinci Milli Kurtuluş Mücadelesi" derlerken, bunu aynı zamanda işbirlikçi komprador-feodal sınıf ve olgunlaşmamış, henüz tali durumdaki emek-sermaye çelişkisi ile gerekçelendiriyorlardı. Oysa onların genel kalıplarını bugün hala sürdürenler, bugün aynı gerekçeleri ileri

süremiyorlar. Geri iktisadi tahliller geride bırakılmalı çok oldu. Kaba tutarsızlık, bunun ürünü olan geri stratejilerin hala da sürdürülüyor olmasındadır.

Türkiye’de Amerikan emperyalizminin egemenliğine son vermek mi istiyorsunuz? Türk burjuvazisinin sınıf egemenliğini devirmeden bunu yapamazsınız. Bunu yaptığımızda ise zaten sosyalist devrim yapmış olursunuz. Dolayısıyla devrimimiz bu noktada yalnızca iç karakteriyle proleter devrim değil, dış karakteriyle de proleter bir devrim olacaktır. Ama onun içeriği proleter devrimden ya da sosyalist karakterden ibaret değil. Bu genel olgu bağımsızlık sorunu için de geçerli. Yani siyasal bağımsızlık (bakın bağımsızlık demiyorum, ya da anti-emperyalizm demiyorum, “siyasal” ön takısına dikkat çekiyorum, bunun altını çiziyorum) “siyasal bağımsızlık” denilen de bir sorun var. Siz dünya emperyalist sisteminin dışına çıkmadığınız halde, nispeten gelişmiş bir siyasal bağımsızlık elde edebilirsiniz. (Elbetteki üç ya da bilemediniz beş yıl sonra emperyalizme yeniden adım adım boyun eğmek üzere. Çünkü kapitalizmin kendi yasaları, sistemin kendi yasaları vardır, bu kaçınılmaz olarak dayatır kendini.) Bu dar anlamda bir siyasal bağımsızlık sorunu elbette vardır, işte bu darlığı, bu tanımlanmış darlığı içerisinde siyasal bağımsızlık sorunu, burjuva demokratik bir karakter taşır.

Buradaki siyasal bağımsızlık sorunu, tanımı, niteliği ve kapsamı yönünden aynen siyasal demokrasi

sorunu gibidir. Genel olarak demokrasi değil, ya da proleter demokrasi değil, siyasal demokrasi. Yani sosyal içeriğinden soyutlanmış bir siyasal ilişkiler sistemi, bir kurumlar sistemi, ya da bir haklar sistemi olarak siyasal demokrasi, nasıl burjuva demokratik bir içerik taşıyorsa, sistemin kendi sınırları içinde ileri bir devlet bağımsızlığı elde etmek anlamında siyasal bağımsızlık da, bu anlamda burjuva demokratik bir içerik taşır.

Peki, eğer biz devrimci isek, eğer biz bu toplumdaki en ileri sınıfın temsilcisi olmak iddiasındaysak, eğer biz salt burjuva gelişiminin sorunlarıyla değil de temelde ve işin esasında emekçilerin sosyal kurtuluş mücadelesi sorunuyla ilgiliysek, biz emperyalizmden kurtuluş sorununun bu tür bir bağımsızlığa indirgeyebilir miyiz? Böyle olursa bizim herhangi bir milliyetçi burjuva ya da küçük-burjuvadan farkımız ne olur? Örneğin somutta Doğu Perinçek’ten farkımız ne olur?

Buna sorun ve kavramlar üzerine düşünme yeteneği ya da zahmeti gösteremeyenlerin yetiştirecekleri yanıt şudur: Kim bağımsızlık sorununu buna indiriyor ki? Elbette Türkiye’nin devrimcileri, bu konumlarını korudukları sürece, bağımsızlık sorununu buna indirgemiyorlar. Ama onlar burjuva iktisadi ve toplumsal ilişkilerin egemen olduğu ve emperyalist egemenliğin bu ilişkiler üzerinden temellendiği bir toplumda anti-emperyalist mücadeleyi burjuva demokratik karakterde görmekle, onun

niteliğini buna indirgemekle, farkında olmadan da olsa aynı küçük-burjuva yurtsever konuma düşüyorlar. Ayrıca bu tutarsız teorik konumu ve kavrayışı korudukları sürece, yarının uygun koşullarında, bu kez bilinçli bir biçimde, “devrimin ilk aşaması” adına sistem sınırları içinde ileri bir siyasal bağımsızlık çizgisine kayabilirler. Unutmayalım, dünün TKP’sinin ileri demokratik düzenini bugünün EMEP’i “demokratik devlet” biçiminde hortlatıyor. İleri “demokratik devlet” ve ileri “siyasal bağımsızlık”. Kurulu düzenin temelleri üzerinde! Önce dönüp dünün, ‘70’lerin TDKP’sinin bu sorunları ortaya koyuşuna bakın, sonra da bugünün EMEP çizgisine. İki farklı tablo oluşturur gibiler. Ne var ki, arada temel önemde bir süreklilik ögesi var. Bu, Türkiye devriminin sorunlarına burjuva demokratik ufku aşmayan yaklaşımdır. Dünün devrimci TDKP’si de anti-emperyalist mücadeleyi “ulusal” ve “burjuva demokratik” karakterde görüyordu. Bu görüş tarzı bugünkü EMEP’in dün de varolan kökünü işaretler.

Çok güçlü bir demokratik devrim kültürü var Türkiye sol hareketinde. Bunun nedenlerini tahmin etmek zor değil. Sol hareketin tarihine toplu olarak baktığımızda, bu kültürün bir sürekliliği olduğunu görüyoruz. Bir içerik değişimine uğrayabiliyor kısmen, biçim değişimine, teriminoloji değişimine uğrayabiliyor. Ama esasa ilişkin içeriği yönünden bir sürekliliği var. İnsanlar bugün faşizme karşı mücadelenin belli bir ele alınışına, demokrasi

Ekim Devrimi’nin dünya ölçüsündeki önemi

“Ulusal sorun, hiç de, kesin olarak mutlak, değişmez bir şey değildir. Mevcut rejimin dönüşümü genel sorununun bir parçası olduğu için, ulusal sorun, tamamen toplumsal koşullar, ülkede kurulmuş olan iktidarın niteliği ve, genel olarak, toplumsal gelişmenin tüm seyri tarafından belirlenir. Bu, özellikle çevre-bölgelerde ulusal sorunun ve ulusal hareketin, devrimin seyrini izleyerek hızla içerik değiştirmekte olduğu Rusya’da, devrim dönemi sırasında, herkesin gözü önünde, açık bir biçimde, kendini göstermektedir.”

Şubat Devrimi ve sömürge sorunu

“Rusya’da burjuva devrim döneminde (Şubat 1917’den itibaren), çevre-bölgelerde ulusal hareket, bir burjuva kurtuluş hareketi niteliği taşıyordu. Yüzyıllar boyunca ‘eski rejim’ tarafından ezilen ve sömürülen Rusya’nın ulusları ilk kez olarak güçlerinin bilincine vardılar ve ezenlere karşı savaşa atıldılar. Hareketin sloganı ‘ulusal baskının ortadan kaldırılması’ idi. (...) Sözkonusu olan, ulusal baskının ‘temel nedeni’ olan Çarlıktan kurtulmak ve ulusal burjuva devletleri kurmaktır. Ulusların kendi kaderlerini tayin etme hakkı, çevre-bölgelerin ulusal burjuvazilerinin iktidarı ele almaları ve ‘kendi öz’ ulusal devletlerini kurmak için Şubat Devriminden yararlanmaları biçiminde yorumlanıyordu. Devrimin daha sonraki gelişmesi, yukarıda belirtilen burjuva kurumlarının hesaplarına girmiyordu ve giremezdi de. Ve maskesini atıp gerçek yüzü ile beliren bir emperyalizmin Çarlığın yerine geçtiği, ve bu emperyalizmin milliyetler için daha güçlü ve daha tehlikeli bir düşman olduğu, yeni bir ulusal baskının temeli olduğu gözden kaçırılıyordu.

“Nitekim Çarlığın yıkılması ve burjuvazinin iktidara geçmesi, ulusal baskının ortadan kaldırılması sonucunu vermedi. Bu baskının eski kaba biçimi yerine, daha ince, ama daha tehlikeli, yeni biçimde bir ulusal baskı kondu. (...)

“Bu durumda ulusların kendi kaderlerini tayin etme haklarının eski burjuva demokratik yorumu bir düş oluyor, devrimci anlamını yitiriyordu. Besbelli ki, bu koşullarda, ulusal baskının ortadan kaldırılması ve küçük ulusal devletlerin bağımsız duruma getirilmesi sözkonusu bile olamaz. Ezilen milliyetlerin emekçi yığınlarının kurtuluşunun ve ulusal baskının ortadan kaldırılmasının, emperyalizm ile bağları koparmadan, ‘kendi’ ulusal burjuvazisini devirmeden ve emekçi yığınların kendilerinin iktidarını gerçekleştirmeden

düşünülemeyeceği açık-seçik belli oluyordu.

“Bu, Ekim Devriminden sonra, daha da açık olarak anlaşıldı.

Ekim Devrimi ve ulusal sorun

“Şubat devrimi, bağrında birbirleriyle uzlaşmaz iç çelişkiler taşıyordu. Bu devrim, işçilerin ve köylülerin (askerler) çabasıyla gerçekleşti; ama sonuç öyle oldu ki, iktidar işçilerin ve köylülerin değil, burjuvazinin eline geçti. (...) Yapılan bir burjuva devrimiydi, bu devrimi, işçiler ve köylüler, sömürücüler hesabına yapmışlardı.

“... Ülkeyi emperyalist savaş çıkmazından, iktisadi çöküntüden kurtarmak için yeni bir devrim gerekti, bu kez *sosyalist* olan bir devrim.

“Bu devrimin sonucu Ekim ayaklanması oldu. “Toprak ağalarının ve burjuvazinin iktidarını deviren ve yerine bir işçi-köylü hükümeti yerleştiren Ekim Devrimi, Şubat Devriminin çelişkilerini bir atılımda çözümlü. Büyük toprak sahiplerinin ve kulakların mutlak egemenliğini kırmak ve toprakları kır emekçi yığınlarının emrine vermek; fabrikaları ve işletmeleri kamulaştırmak ve onları işçilerin yönetimi altına koymak; emperyalizmle bağları koparmak ve soygun savaşına son vermek, gizli anlaşmaları ilan etmek ve yabancı toprakların fethi siyasetinin maskesini düşürmek, ve ensonu, ezilen halkların emekçi yığınlarının kendi kaderlerini tayin etme hakkını kabul etmek ve Finlandiya’nın bağımsızlığını tanımak, işte bu devrim sırasında Sovyetler iktidarı tarafından alınan temel önlemler bunlardır.

“Bu, gerçekten *sosyalist* bir devrim oldu.”

“...O zaman herkes için açık-seçik belli oldu ki, ulusal burjuvazi, ‘kendi halkını’ ulusal baskıdan kurtarmak peşinde değildi, o halkın alinterinden karlar elde etme özgürlüğü, ayrıcalıklarını ve sermayelerini koruma özgürlüğü peşindeydi.

“O zaman bütün açıklığıyla anlaşıldı ki, emperyalizmle bağları koparmadan, ezilen ulusların burjuvazisi devrilmeden ve iktidar, bu ulusların emekçi yığınlarının eline geçmeden, ezilen ulusların kurtuluşu düşünülemez.

“Ve böylece ‘bütün iktidar ulusal burjuvaziye’ sloganıyla ulusların kendi kaderlerini serbestçe tayin etme hakkı konusundaki eski burjuva kavramının maskesini, devrimin bizzat seyri düşürdü ve bu kavram bir kenara atıldı. “Bütün iktidar, ezilen ulusların emekçi yığınlarına’ sloganıyla ulusların kendi kaderlerini serbestçe tayin etme hakkı konusundaki eski burjuva kavramının maskesini, devrimin bizzat seyri düşürdü ve bu kavram bir kenara atıldı. “Bütün iktidar, ezilen ulusların emekçi yığınlarına’ sloganıyla ulusların kendi kaderlerini serbestçe tayin etme hakkı konusundaki eski burjuva kavramının maskesini, devrimin bizzat seyri düşürdü ve bu kavram bir kenara atıldı.

konusundaki sosyalist kavram, tüm uygulanma haklarını ve olanaklarını kazanmış oldu.

“Böylece Ekim Devrimi, eski burjuva ulusal kurtuluş hareketine son vererek, ezilen ulusların işçi ve köylülerinin her türlü baskıya karşı, ve bu arada ulusal baskıya karşı, ‘kendi’ burjuvazilerinin iktidarına karşı ve yabancı burjuvaziye, genel olarak emperyalizme karşı yeni sosyalist bir hareketin çağını açmış oldu.”

Ekim Devriminin dünya ölçüsündeki önemi

“... Gerçekte Doğunun ezilen halklarının, emekçi yığınlarının yüzyıllar boyu süren uyuşukluğuna son veren ve onları dünya emperyalizmine karşı savaşa sürükleyen, dünyada ilk devrim, Ekim Devrimi olmuştur. İran’da, Çin’de, Hindistan’da Rus sovyetleri örneğine uygun işçi ve köylü sovyetlerinin kuruluşu bunun inandırıcı kanıtıdır.

“... Böylece geri kalmış Doğu halkları ile ileri Batı halkları arasında bağlar kurarak Ekim Devrimi bu halkları emperyalizme karşı ortak bir savaş kampında birleştiriyor.

“Böylece ulusal sorun, ulusal boyunduruğa karşı savaş gibi özel bir sorun olmaktan çıkıyor, ulusların, sömürgelerin ve yarı-sömürgelerin emperyalizmden kurtuluşu genel sorunu haline geliyor.”

“Ekim Devriminin dünya ölçüsünde önemi, özellikle şunlardan ötürüdür:

“1) Ulusal sorunu, ulusal boyunduruğa karşı savaş gibi özel bir sorun olmaktan çıkararak, ezilen halkların, sömürgelerin ve yarı-sömürgelerin emperyalist sömürden kurtuluşu genel sorunu haline getirerek bunun alanını genişletmiştir.

“2) Bu kurtuluşun gerçekleştirilmesi için büyük olanaklar yaratmış ve gerçek yolları açmıştır. Ve böylelikle Batının ve Doğunun ezilen halklarının kurtuluşunu geniş ölçüde kolaylaştırmıştır; onları, emperyalizme karşı utkun savaşın ortak yoluna getirmiştir.

“3) Batının proleterlerinden Rusya devrimi aracılığıyla Doğunun ezilen halklarına kadar varan dünya emperyalizmine karşı yeni bir devrimler cephesi kurarak, *sosyalist Batıyla köleleştirilmiş Doğu arasına köprü kurmuştur.* “

Kasım 1918
(*Marksiizm ve Ulusal Sorun ve Sömürge Sorunu*, Sol Yayınları, 3. baskı, s.87-99)

sorununun belli bir ele alınışına, bağımsızlık sorunu ya da köylü sorunun belli bir ele alınışına çok bağılıymış gibi görünüyorlar da, bu konuda önyargı çok kuvvetli de, buna hiç kuşku yok, ama bakıyoruz içerik olarak ortada fazla birşey yok. Örneğin; geleneksel akımlar gelinen yerde konumuzu oluşturan sorunu, anti-emperyalist mücadele sorununu nasıl ele alıyorlar diye merak edip bakmaya kalksanız, dikkate değer herhangi bir ciddi metin ya da makale bulamazsınız. Emperyalizme karşı mücadelenin sorunlarını ele alan, programın bağımsızlık maddesini gerekçelendiren herhangi ciddi bir metin görmek mümkün değil. Geçmiş metinlerde, '80 öncesinin dergilerinde ya da kitaplarında var elbette böyle şeyler. Ama '80 sonrasına ait doğru dürüst bir şey yok, düşününki aradan 15-20 yıl geçmiş! Bugünün geleneksel çizgiye bağlı siyasal akımları çok bağılıymış gibi gördükleri programatik sorunlara ilişkin ortaya herhangi ciddi bir düşünce koyuyor değiller. Bunu hiçbir temel programatik sorunda göremiyoruz. Demokrasi sorununda yok, bağımsızlık sorununda yok, köylü sorununda yok. Toplumun çok yakıcı bir gündemi olduğu halde, birkaç hareketin sınırlı ve yüzeysel girişimlerini saklı tutun, gerçekte Kürt sorununda bile yok.

Büyük bir düşünsel kısırlık ile bazı temel formülasyonlara görünürdeki çok sıkı bir bağlılık bir arada gidiyorsa, bilinizki sözkonusu bağlılık, yalnızca bir önyargıdan ibaret. İnsanların devraldığı bir ideolojik kavrayış, bunun ifadesi bir program var. Daha doğrusu o programın belli formülleri, belli şablonları var. Bu bir kültür, devralınan bir kültür. Onun için de bir kökü var, kolay kolay sökülüp atılmıyor. Ama bir içerik yok orada. Açık, tanımlanmış, belirgin hale gelmiş bir içerik yok. Böyle olunca bu düşüncelere bağlılık, gerçekte bir önyargıya bağlılıktan öteye geçemiyor. Ortada bu düşüncelere coşkulu bir bağlılık da yok, olamaz da. Çünkü insanlar işin aslında bu düşüncelere artık güvenemiyorlar da. Bu çok şaşırtıcı da değildir; zira insan, açıklayamadığı, gerekçelendiremediği bir temel düşünceye güvenli ve coşkulu bir bağlılık gösteremez. Şu veya bu sorun önemlidir deyip durmak çok fazla birşey ifade etmez. Neden önemlidir? Nasıl bir kapsamı vardır? Nasıl bir mantığı vardır? Eğer bu konuda siz ciddi bir teorik-siyasal içerik ortaya koyamıyorsanız, buna teorik-siyasal bir açıklık getiremiyorsanız, sözkonusu düşünce çizgisinin coşkulu savunucuları da olamazsınız.

Biz çıktığımızdan beri çok çeşitli biçimlerde itham edildik, Troçkizm, yarı-Troçkizmle suçlandık. Ama bakıyoruz, bunun ciddi, içeriği olan bir eleştiriye dönüştüğü herhangi bir örnek yok. Oysa bizim fikirlerimiz sol hareketin, çeşitli sol grupların saflarında sanıldığından da fazla ilgi görüyor, insanları düşünmeye itiyor, kafaları karıştırıyor. Bu nedenledir ki, bu karışıklığın önünü almak, bu etkiyi bloke etmek için bir takım şeylerle olur-olmaz itham edilebiliyoruz. Ama tekrar ediyorum, kimse oturup bu sorunlara ilişkin ciddi bir içerik ortaya koyamıyor. Bunun tartıştığımız konu çerçevesinde hiç değilse benim bilgim dahilindeki tek sözü edilebilir istisnası, Körfez Savaşının hemen öncesinde ve onun geçici olarak uyardığı anti-emperyalist duyarlılık ortamında *Orak-Çekiç*'te yayınlanmış bir makaledir. Baştan sona eklektik vurgularla dolu olan ve bu arada bizim konumumuza ilişkin ciddiyetten yoksun sözde eleştiriler de içeren bu makale, "*Aynadaki Yüz Kimin?*" başlıklı derleme broşür içinde yeniden yayımlandı (*Devrimci Proletarya Yayınları, s.87-103-Red.*) Bu metinde de geleneksel tutumu sürdürüyor ve anti-emperyalist mücadeleyi "burjuva demokratik nitelikte" bir mücadele sayıyor, dolayısıyla anti-emperyalizmi burjuva demokratik bir içerikten ibaret görüyor. Yani geleneksel hareketin konuya ilişkin geleneksel genel önyargısını yineliyor ve sürdürüyor.

Anti-emperyalist mücadele "burjuva demokratik nitelikteki bir görevdir" deniliyor sözkonusu makalede. Eğer siz burjuva demokratik devrimi esası yönünden aşılmış bir tarihsel aşama sayarsanız, istesiniz de anti-emperyalist mücadeleye önem veremezsiniz -makaledeki muhakeme tarzı (ve bize yöneltilen eleştirinin esası) kabaca bu. Bu düşünüş tarzı elbetteki tümüyle yanlış, bunu demokrasi sorununu ele alırken enine boyuna tartıştık.

Demokrasi sorunu, siyasal demokrasi sorunu, burjuva demokratik bir sorundur; ama işçi sınıfının sermayeye karşı mücadelesinde neden gene de çok özel bir yer tutması gerektiği bir çok açıdan uzun uzun irdelenip ortaya konuldu. Aynı gerekçelendirme bağımsızlık sorunu için, anti-emperyalist mücadele için de geçerlidir. Ama birkaç kez yinelemek durumunda kaldığım gibi, anti-emperyalist mücadele bu noktada siyasal demokrasiden yine de farklıdır. Zira anti-emperyalist mücadele, her zaman ve her durumda burjuva demokratik bir içeriğe indirgenemez. Burjuva demokratik bir boyut, burjuva demokratik bir yön taşır, ama temelde anti-emperyalist mücadele, hele de yaşadığımız ülkenin anti-emperyalist mücadelesi buna indirgenemez. Türkiye gibi bir ülkede emperyalizmin yenilgiye uğratılması ve emperyalist boyunduruğa son verilmesi, uluslararası sermaye cephesinin oluşturduğu emperyalist dünya zincirini bu halkadan, Türkiye halkasından kırmak anlamına gelir. Mücadelenin anti-emperyalist yönü budur. O zinciri kırmak proleter devrim denilen şeyin kendisidir. Siz sistemin zincirini kırıyorsunuz, sistemin dışına çıkıyorsunuz. Dışına çıktığınız, dışta kapitalist dünya ve içte kapitalist mülkiyet ilişkileridir. Devrim yapmışsanız eğer, emperyalizmin iç dayanağı durumundaki egemen burjuva sınıfı devirmişsiniz demektir. Devrimde ifadesini bulan temel tarihsel değişim buradadır. Zincir kırmak budur. Yoksa siz şu veya bu ülkede siyasi bağımsızlığın şu veya bu düzeyini kazanabilirsiniz, ama buna rağmen sistemin geride içinde kalırsınız.

Emperyalist zinciri kırmak, sistemin dışına çıkmaktır. Ve zinciri kırmak, bu anlamda bir proleter devrimdir, burjuva demokratik devrim teorik ve tarihsel olarak henüz sistem çerçevesini anlatır. Demokrasi sorununda döne döne açıklandı; bir sorunun demokratik mahiyet taşıması demek, burjuva anlamda demokratik mahiyet taşıması demek, henüz sistemin içinde olması, yani henüz kapitalist mülkiyet ilişkileriyle bağdaşıyor olabilmesi demektir. Burjuva demokratik devrim, burjuva demokratik hareket, burjuva demokratik içerik der durur da Türkiye'nin devrimcileri, fakat zahmet edip de peki niye burjuva demokratik, buna burjuva demokratik karakteri veren nedir türünden sorular üzerine oturup sükunetle düşünme yeteneğini bir türlü gösteremezler.

Kapitalizmin kendi sınırları içerisinde, ister bir toplum düzeyinde olsun, isterse dünya sahnesinin geneli içinde olsun, kapitalist sistemin kendi iktisadi temelleriyle bağdaşabilir olan her değişiklik, bu devrimci yollarla kazanılmış devrimci değişimler de olabilir, sistemin temelleriyle bağdaşan her değişiklik, burjuva demokratik bir karakter taşır. Sistemin aşıldığı noktada ise sosyalizm başlar. Ama sistem, sınıf iktidarının el değiştirmesiyle asılır ancak. Yani burjuvazi hala baştadır, ama siz mülkiyetine şu veya bu ölçüde el koymuş, millileştirmişsinizdir. Bu tür bir kamulaştırma, burjuva demokratik bir önlemdir, sosyalist bir karakter taşımaz. Bu millileştirmeler demokratik bir içerik taşır, bu burjuva demokratik bir önlemdir.

Tanımı yeniden hatırlatıyorum. Gerek bir ülkenin ya da toplumun kendi sınırları içerisinde, gerekse dünya sahnesinin tümünde, eğer herhangi bir önlem mevcut toplumsal düzenin temelleriyle bağdaşabiliyorsa ya da o temellerin korunması koşullarında alınabiliyorsa, bu tür önlemler burjuva anlamda demokratik bir içerik taşırlar. Burada henüz sosyalizm yoktur. Burada sosyalizme geçişi kolaylaştıran zeminler oluşabilir, devrim süreçlerinde var böyle şeyler, biliyoruz. Demokratik mahiyetteki millileştirmeler burjuvaziyi sınıf olarak devirmenin ilk adımları olabiliyor. Dinamik bir devrim sürecinde böyle durumlar ortaya çıkabiliyor. Mesala Lenin *Nisan Tezleri*'nde denetim öneriyor, işçi denetimi öneriyor. Ama henüz bu sosyalizm değildir, diye de ekliyor. Yani henüz bu burjuvazinin sınıf iktidarının devrilmesi ve mülkiyetine el konulması anlamına gelmiyor. Bu anlamda bu henüz demokratik bir önlem. Ama bu demokratik önlem burjuvaziyi devirmeyi işte o noktada kolaylaştırdığı için de proleter devrimi yakınlştırıyor. Bunlar devrimlerin dinamik süreçleri içinde ortaya çıkan ve bir anlam taşıyan özel durumlardır.

Emperya

Kapitalizmin egemenliği ve sermaye iktidarı koşullarında bile emperyalizme karşı mücadeleyi burjuva demokratik devrim kapsamında görmek, onu salt "ulusal" bir içerikle ele almak, Türkiye'de küçük-burjuva demokrasisinin değişik kesimlerinin ortak görüşüdür. Bu görüş ortaklığı kendini, bu aynı iktisadi ve toplumsal koşullarda demokrasi mücadelesini burjuva demokratik devrim kapsamında görmek olarak da gösteriyor. Bu doğaldır; zira bu iki görüş birbirine sıkı sıkıya bağlıdır.

TDKP'nin küçük-burjuva devrim teorisinin temel unsurlarını sıralarken, bunlardan dördüncüsünün, "*emperyalizme ve komprador kapitalizme karşı mücadele, sosyalist devrim mücadelesinin değil, demokratik devrim mücadelesinin muhtevası içindedir*", tezinde ifade bulduğunu görmüştük. Başka vesilelerle hasımlarını "kapitalizme karşı demokratik devrim safsatası" ile suçlayan TDKP'nin böyle bir tezi savunması şaşırtıcı görünebilir. Fakat onun kendi teorik sistemi ve kavramları çerçevesinde düşünüldüğünde, bu görüldüğü kadar şaşırtıcı değildir. Zira görmüş bulunduğumuz gibi, TDKP komprador kapitalizmi "gerçek" kapitalizm, "sanayi" kapitalizmi olarak görmez. Bu kapitalizm ülkenin burjuva kapitalist gelişmesinin ifadesi olmak bir yana, TDKP'ye göre, tersine, onun engelidir. Emperyalizmin uzantısı olmakla kalmayan, içte de "*feodalizmi yaşatan ve feodalizmle ittifak kuran*" bu kapitalizmin tasfiyesi, toplumun burjuva gelişmesinin önünü açmak demektir. Emperyalizm, komprador tekeli kapitalizm ve feodalizm, "*Türkiye halkını sömürüp ezmekte ve milli kapitalizmin gelişmesini önlemekte, bu temelde bağımsızlık ve demokrasiyi ayaklar altına almaktadır... Gelişme durumunda olan ve bu gelişmesi hakim emperyalist ve feodal ilişkiler tarafından engellenen kapitalist üretici güçlerdir.*"

Sorun böyle konulunca, öngörülen devrim aşamasına "*kapitalist üretici güçleri*" serbest bırakırma işlevi yüklenince, "*emperyalizme ve komprador kapitalizme karşı mücadele, sosyalist devrim mücadelesinin değil, demokratik devrim mücadelesinin muhtevası içindedir*" tezi, **kendi içinde** belli bir tutarlı mantığa oturuyor demektir. Kendi içinde, **yani** bir kez daha "soyut şema"da, "teori"de, 1930'lar Çin'inden 1970'ler Türkiye'sine adapte edilmiş Çin Devrim modelinde.

Temel toplumsal ve siyasal sorunların çözüme bağlanmasında, somut tarihsel durumu, toplumsal ve iktisadi gerçekleri gözönünde bulundurmak, soyut kavramlardan değil de somut gerçeklerden hareket etmek, marksist diyalektiğin temel bir ilkesidir. Bu ilkeyi gözönünde bulundurmayanlar, sömürge ve bağımlı ülkelerin devrim sorunlarıyla ilgili olarak yüzyılın başında, o günün somut tarihsel ortamında, iktisadi, toplumsal ve siyasal koşullarında geçerli kavram ve tanımları, bu ülkelerin yaşadıkları tarihsel evrime, katettikleri iktisadi ve toplumsal gelişmeye, sınıf ilişkilerinde yaşadıkları köklü değişime rağmen, günümüz koşullarında tekrarlamaya kalkanlar, Marksizmin devrimci diyalektiğini hiçe saymakla ve böylece teorik iflase düşmekle kalmazlar, proletarya adına önerdikleri çözümlerle gerçekte burjuva demokratik konumların ötesine de geçemezler.

Batıda kapitalizmin tekeli aşamaya geçtiği, ulusal gelişme ve ulusal devletin tarihsel rolünü tamamladığı ve tarihsel geçmişin malı haline geldiği bir dönemde, ulusal gelişme ve ulusal devlet sorunu, Doğu Avrupa'da çözülmek üzere gündemdeydi; Asya'da ve Afrika'da ise gündeme henüz yeni yeni giriyordu. Bu sonuncu grupta yer alan ülkeler feodal ve ataerkil

izme ve kapitalizme karşı mokratik devrim!

İlişkilerin egemen olduğu geri tarım toplumlarıydı. Kapitalist gelişmenin henüz şafağında idiler. Burjuva ulusal gelişmeleri, yalnızca egemen feodal ilişkiler ve onların siyasal ve kültürel üst yapısı tarafından değil, aynı zamanda, evrensel bir sömürgeci sisteme dönüşmüş bulunan ve bu ülkelerin feodal gerici güçleriyle ittifaka girerek, onları kendine bağlayarak bu ülkeleri köleleştiren emperyalizm tarafından da engelleniyordu.

Fakat öte yandan, sömürü ve yağmasını geliştirme çabası içerisinde, sermaye ihracı yoluyla bizzat emperyalizmin kendisi, bu ülkelerdeki geleneksel ilişkileri ve yapıyı çözüyor, kapitalist gelişmeyi uyarıyor, bu ülke halklarının tarımsal tecrit olmuşluklarını bozarak, onları kapitalist gelişmenin girdabına sürüklüyordu. Bunun temel tarihsel sonucu, uluslaşma sürecinin oluşması, ulusal bilincin uyanması, emperyalizmin ulusal boyunduruğuna ve onun içindeki iktisadi-toplumsal temeli feodal ilişkilere, ortaçağ güçlerine karşı güçlü bir burjuva demokratik kurtuluş hareketinin gelişmesi ve yayılması oldu. Bu, Batı'da burjuva demokratik devrimler çağının geride kaldığı, tarihe karıştığı bir dönemde, Doğu'da burjuva demokratik devrimler döneminin başlaması demektir. 1913 tarihli bir yazısında uyanan Asya'yı değerlendiren Lenin, *"Rusya'daki 1905 Hareketi ardından demokratik devrim, Asya'nın tümüne, Türkiye'ye, İran'a, Çin'e yayıldı. Britanya Hindistanı'nda da mayalanma artıyor"*, gözleminde bulunuyordu.

Genel olarak burjuva-demokratik hareket, her zaman ulusal bir öge, ulusal demokratik bir içerik taşır. Bu, Batıda feodal parçalanmışlığa karşı ulusun birliğini kurmak ve bunu "ulusal devlet"te cisimleştirmek şeklinde oldu. Doğu Avrupa'nın çok uluslu devletlerinin bünyesinde, ulusal bağımlılıktan kurtulmak ve kendi ulusal devletini kurmak hakkı ve isteminde ifadesini buldu. Gerek Batı'da gerekse Doğu Avrupa'da, ulusal sorun, feodal ilişkilerin ve onların temsilcisi ortaçağ güçlerinin tasfiyesi sürecinin, genel olarak burjuva demokratik devrimin bir parçasıydı.

Doğu'da, sömürge ve bağımlı ülkelerde ise, burjuva demokratik devrimin ulusal yönünü, dışta emperyalizmin egemenliğinden ve içte feodal parçalanmışlıktan kurtulmak, ulusal bağımsızlığı elde etmek, ulusal birliği gerçekleştirmek, bağımsız bir ulusal devlet kurmak istemi oluşturmaktaydı. Yüzyılın başı, bu tür ülkeler için, burjuva demokratik gelişme süreçleriyle ulusal uyanış ve bağımsızlık süreçlerinin iç içe geçerek yaşandığı bir tarihsel dönemin başlangıcıydı. **Ulusal** demokratik bir muhteva taşıyan anti-emperyalist mücadele ile anti-feodal demokratik mücadele birbirleriyle kopmaz bağlar içindeydi. Genel olarak burjuva demokratik kurtuluşun ve özel olarak ulusal kurtuluşun yolu, dışta emperyalizme karşı ulusal devrim ve içte feodalizme karşı toprak devrimi mücadelesinden geçmekteydi. Ulusal bağımsızlık, siyasal özgürlük ve toprak devrimi temel istemlerine dayalı bu mücadelenin temel toplumsal dayanağı, doğal olarak köylülüktü. Birer geri tarım toplumu olan bu ülkelerin nüfusunun ezici çoğunluğunu oluşturan bu toplumsal tabaka, köylülük, emperyalist kölelikten ve feodal ilişkilerden en büyük acıyı çekiyordu.

Konumuzla ilgili kısa sonuç şudur: Sözü edilen tarihsel evrede, sömürge ve bağımlı ülkelerin o günkü iktisadi ve toplumsal koşullarında, emperyalizme karşı mücadele **nesnel olarak burjuva demokratik bir içerik** taşıyordu ve burjuva demokratik devrimin bir unsuruydu. Ulusal demokratik devrim, proletarya önderliğinde bir işçi-köylü devrimi olarak başarıya

ulaşsa bile, emperyalizmin ve işbirlikçi burjuvazinin iktisadi varlığına el konulması, kısaca millileştirmeler, devrim **bu sınırlar** içinde kaldığı sürece, **demokratik nitelikli** tedbirler olmaktan öteye gidemezdi. Devrimin o aşamadaki genel toplumsal ve iktisadi muhtevası, toplumsal dayanakları, çeşitli sınıflar arasındaki ilişkinin durumu, bunun ortaya çıkardığı siyasal iktidarın niteliği vb. -tüm bunlar, devrimin bu ilk aşamasında, daha ilerisine elvermezdi. Daha ilerisine geçmek, yarı yolda durmayarak yeni bir devrim sürecini başlatmak, burjuva demokratik devrimi sosyalist devrime dönüştürmek, burjuva ulusal kurtuluş aşamasından kesintisiz olarak sosyal kurtuluş aşamasına geçmek, ulusal siyasal bağımsızlığı elde etmekle yetinmeyerek kapitalist dünya sistemini yarmak ve bütünüyle dışına çıkmakla olanaklı olabilirdi. Sürecin bu aşamasında uluslararası mali sermayeye karşı direniş **sosyalist bir muhteva** taşır ve **proleter devrimin asli unsurlarındandır**.

Leninizm, geri ülke devrimlerine, burjuva-demokratik gelişme süreçleriyle karşı karşıya olan sömürge ve yarı-sömürge ülke devrimlerine, bu teorik ve tarihsel perspektifle yaklaştı. Bu perspektifin bütün sonuçlarıyla gerçekleşmesi, söylemeye gerek yok, proletaryanın bu devrimlerde öngörülen rolü oynamasıyla olanaklıydı. Nesnel ya da öznel etkenlerin bir sonucu olarak proletaryanın kendi rolünü oynayamaması koşullarında, burjuvazi bu devrimlerde etkin olacak, toplumsal ve iktisadi içeriğini güdükleştirecek, sınıf doğası gereği feodallerle uzlaşarak toprak devrimine ve siyasal özgürlüğe karşı duracak, emperyalizmle uzlaşarak sınırlı bir siyasal bağımsızlığın elde edilmesiyle burjuva demokratik hareketi sona erdirecekti. Bir çok ülkede ve bu arada Türkiye'de böyle oldu.

Tarihsel sürecin yaşanışındaki büyük çeşitlilikler, farklılıklar ve özgünlükler ne olursa olsun, dünyanın sömürge ve yarı-sömürge ülkelerinin bugün dünle kıyaslanmayacak ilerlemeler ve değişimler yaşadığı nesnel tarihsel bir gerçektir. Bu gelişme biçimlerinin birilerinin kafasındaki soyut şemalara, önyargılara uymaması, nesnel olarak yaşanmış oldukları gerçeğini bir nebze olsun değiştirmez. Yüzyıllık bir zaman kesiti içinde bu ülkelerin yaşadığı iktisadi, toplumsal ve siyasal süreçlere, geride bıraktıkları gelişme evrelerine rağmen, bugün artık bu ülkelerin herbirindeki yeni iktisadi ve toplumsal koşulları somut olarak incelemek ve içinde bulundukları devrim aşamasını, karşı karşıya bulundukları devrim görevlerinin muhtevasını ve niteliğini buna göre saptamak ve tanımlamak yerine, dünyanın koşulları için ortaya konmuş çözüm ve tanımları tekrarlayanlar, Marksizmin devrimci yönteminden ve teorisinin devrimci ruhundan bütünüyle kopmuşlardır.

Emperyalizme, uluslararası mali sermayeye karşı mücadelenin her evredeki somut tarihsel anlamına, toplumsal ve iktisadi muhtevasına bakmadan, her durumda salt "demokratik" ya da "ulusal" olarak tanımlamak, böyle görüp bu şekilde ele almak, burjuva demokratik bir önyargıdır. Kapitalist bir ülkede milliyetçi-liberal bir platformun ifadesidir. 1960'larda Yön Hareketi'nin platformu buydu. Kendine milli kurtuluş savaşını tamamlama misyonu yüklemesi nedensiz değildi. Yön'ün ideolojik uzantısı durumundaki MDD Hareketi'nin ikinci milli kurtuluş savaşı şiarı atması da aynı şekilde nedensiz değildi. Milli kurtuluş, burjuva kurtuluştur. Her ikisi de burjuva milliyetçi konumda olan bu akımların, kapitalist emperyalizmle uzlaşarak burjuva ulusal gelişmenin artık tali plana düşmüş sorunları ve

görevlerini temel almaları, emperyalizme, uluslararası mali sermayeye karşı mücadeleyi burjuva-ulusal gelişmenin ihtiyaçları çerçevesinde değerlendirmeleri doğaldır. Ama marksistler için, işçi sınıfının bilinçli temsilcileri için, burjuva ve ulusal gelişme sürecini esas olarak tamamlamış bir toplum, somut olarak Türkiye, neden hala burjuva demokratik devrim aşamasında bulunsun ve böyle bir ülkede, "emperyalizme ve komprador kapitalizme karşı mücadele" neden hala burjuva demokratik bir muhteva taşısın? Böyle düşünebilenler, kendilerine marksist deseler bile, gerçekte Yön ve MDD Hareketlerinin küçük-burjuva milliyetçi yankılarından öte bir şey değildirler.

Emperyalizme karşı mücadele farklı toplumsal ve iktisadi koşullarda farklı bir anlam ve muhteva taşır. Feodal ya da yarı-feodal bir toplumda, içte feodalizmden kurtuluş, dışta emperyalizmden kurtuluşla çakışır; ikisi bir arada, toplumun burjuva ulusal gelişmesinin, ulusal kurtuluşun, burjuva demokratik kurtuluşunun ifadesi olur. Yüzyılın başında ve kaba bir dönemlemeyle ilk yarısı boyunca, sömürge ve yarı-sömürge ülkeler bu süreçlerle, ulusal kurtuluş, burjuva kurtuluş süreçleriyle yüzyüze idiler. Oysa kapitalist bir toplumda durum tümüyle farklıdır. Artık sözkonusu olan sermayenin egemenliğinden kurtuluştur, sosyal kurtuluştur. İçte sermaye egemenliğine karşı mücadele, dışta onun uluslararası dayanaklarına, bir parçası olduğu uluslararası mali sermayeye karşı mücadeleyle birleşmiştir; dünya sermaye cephesini yarmak ve dışına çıkmakta ifadesini bulan bir proleter devrim mücadelesidir. Anti-kapitalist, sosyalist bir muhteva taşır. Birinci tarihsel durumda sözkonusu olan "ulusun" emperyalizmden ve feodalizmden kurtuluş mücadelesiyken, ikinci tarihsel durumda artık sözkonusu olan proletaryanın ve tüm çalışan ve sömürülen emekçi yığınların uluslararası ve yerli sermaye egemenliğinden kurtuluş mücadelesidir.

TDKP *Kongre Belgeleri* bir vesileyle **bugünün Türkiye'si için** önerdiği UDHD'yi şöyle tanımlıyor: *"UDHD, burjuva bir karakter taşır ve ancak ulusal kurtuluş (emperyalizmden ve feodalizmden kurtuluş) sorununu çözümleyebilir"* (s.362)

Soyut olarak doğru olan bu tanım, çağdaş Türkiye için devrim programı haline getirildiğinde, Yön ve MDD Hareketi'nin burjuva demokratik bir yankısına dönüşür. Türkiye'de hala gündemde olanın ulusal kurtuluş, *"emperyalizmden ve feodalizmden kurtuluş"*, yani sözün kısası, **burjuva kurtuluş** olduğunu savunanlar modern sınıf ilişkilerini, burjuva toplumumuzdaki temel sınıf ilişkilerini ve çatışmasını örtmeye çalışan liberaller olabilir ancak.

Son olarak şunu da belirtelim. TDKP'nin, "gerçek bir sanayi kapitalizmi" olarak görmediği için, sosyalist devrimin değil demokratik devrimin muhtevası içinde ele aldığı "uluslararası mali sermayenin uzantısı kapitalizm", mali sermaye çağının tek gerçek kapitalizmidir. Mali sermayenin dünya egemenliği çağında, kapitalizmin uluslararası bir iktisadi sisteme dönüştüğü bu çağda, "milli kapitalizm" gerici bir küçük-burjuva ütopyasıdır. Bugünün Türkiye'sinde **egemen olan** uluslararası mali sermayenin "uzantısı" kapitalizme karşı devrim, gerçek ve katıksız bir proleter devrimidir. Bunu anlayamayan, emperyalizm ve proleter devrimler çağından hiç bir şey anlayamamıştır.

Bulgaristan: Emperyalizmin fiili yönetimi

Doğu Bloku ülkelerinde 1989'dan itibaren gelişen sözde "reform" hareketleri, kitleler içinde, batı sermayesiyle bütünleştikleri, onun denetimine girdikleri ölçüde ekonomik gelişmeye kavuşacakları hayalini yaydılar.

Özellikle yeni burjuva kast Batı emperyalizmine uşaklığı ölçüsünde ekonomik ve politik güç kazanabileceğini biliyor ve hesaplarını bunun üzerine yapıyordu. Bu yeni kast kapitalist gelişme süreci içinde ortaya çıkan bir sınıf olmadığı için kendi öz dinamiği üzerinden bir gelişme yaşama olanaklarından yoksundu. Ancak emperyalizmin güçlü desteği sayesinde bunu başarabilirdi. Tekellere dayanarak, varlığını onlara bağlayarak gelişebilir ve yaşama imkanı bulabilirdi.

Emperyalist merkezler bu yeni burjuva kesimleri "demokrasinin savunucuları" olarak lanse ederek onlara açık destek sundular. Bu süreçte kitlelere yoğun bir biçimde serbest pazar ekonomisinin nimetlerinin propagandası yapıldı, refahtan alacakları pay üzerine yaratılan yanılsama pekiştirilmeye çalışıldı. Böylece geçiş sürecinin ihtiyaçları doğrultusunda kitleler yönlendirildiler.

Bulgaristan'da geçiş sürecinin ilk adımı ülkede var olan sanayi altyapının tasfiyesine başlanmasıyla atıldı. Çok kısa bir süreçte Batı tekellerinin tam denetimine girildi. Tekellerin etki alanı dışında bir ekonomik etkinlik göstermenin mümkün olamayacağı bu süreçte ortaya çıktı. Tüketim maddelerinden mali girdilere kadar herşey bu tekeller tarafından denetlenmeye başladı. Adeta yeni sömürgeciliğin bütün mekanizmaları işletildi. Ekonomi üzerindeki denetim politik denetimi kolaylaştırdı. Geçmiş politik deneyimleri olmayan ve eski rejim muhaliflerinden oluşan yeni yönetici grup, Bulgaristan'da devlet yönetiminin IMF'nin eline verilmesinde hiçbir zorluk çekmedi.

Bulgaristan, 10 Kasım 1989'da, 1956'dan bu yana Komünist Partisi başkanı olan Todor Jivkov'un istifasıyla bu sürece girdi. Diğer Doğu Bloku ülkelerinin tersine, Bulgaristan'da "reform" süreci toplum geneline yayılan bir kriz biçiminde yaşanmadı. Bunda '70'li yılların sonuna kadar komşu ülkelerle karşılandırıldığında belirgin bir farklılık gösteren yüksek yaşam standartları etkili oldu. Halk yaşamını devrim öncesinde bir tarım toplumu olan Bulgaristan'la kıyaslıyordu.

Fakat perestroykayla başlayan süreçte Komünist Partisi içinde Batı yanlısı güçlü bir eğilim ortaya çıktı. Böylece Komünist Partisi dışında kendisini serbest piyasa ekonomisi programı üzerinden ifade edecek bir

muhalif oluşumun şekillenmesi de engellenmiş oluyordu. Petyr Madenov'un Jivkov'un yerine geçmesiyle, Batılı tekellerin istemleri doğrultusunda, ülke kapitalist pazara sürüldü.

İMF'nin tam egemenliği

Bulgaristan'da ekonomik yaşam yedi yıl içinde tam bir çıkmaza girdi. 1 Temmuz'dan itibaren bu ülke emperyalist sistemin kan emicisi sayılan IMF tarafından yönetilecek. Parlementoda temsil edilen bütün partiler, aldıkları ortak bir kararla, "ekonomik gelişmeyi sağlamak için" bütün yönetim işlerini IMF bürokratlarına bıraktıklarını, yönetimden el çektiklerini duyurdular. IMF ülkede ekonomik gelişmenin temposu, para piyasası, faizler, vergiler, kamu hizmetleri ve devlet işletmelerindeki ücret tespiti vb. konularda tek sorumlu kurum olacak.

İMF bürokratları daha göreve başlamadan emekçilere yönelik ilk saldırı planlarını açıkladılar. Her türlü sübvansiyona son verileceğini, verimsiz banka ve işletmelerin kapatılacağını, sistemli bir mali disiplinin uygulanacağını duyurdular. Bu hedef doğrultusunda Merkez Bankası da IMF bürokratlarınca yönetilecek. ABD ile Alman sermayesi arasında para birimine ilişkin rekabet, Alman markının başarısı ile sonuçlandı. Mali piyasa Alman markı üzerinden iş görecektir. Bu sonuç Alman sermayesinin ekonomik ve politik gücünü göstermektedir. Bu ülkeye yapılan yabancı sermaye yatırımlarının yarısından fazlası Alman tekellerince gerçekleştirilmektedir. Ucuz bir işgücü pazarı olan Bulgaristan'ın Avrupa Birliği'ne girmesinde hamilik rolünü Alman burjuvazisi üstlenmiştir. Bu çerçevede başta Dışişleri Bakanı Kinkel olmak üzere üst düzey bürokratlar son aylarda sık sık Sofya'yı ziyaret etmektedirler.

İMF bürokratları çalışmalarını tam da bu dönemde yoğunlaştırmışlardır. Hükümete mali istikrarı sağlayacak bir istikrar tedbirleri paketi onaylatılmış ve hemen uygulanmaya başlanmıştır. Yüzde 50 payı devlete ait olan işletmeler

acilen özelleştirme kapsamına alınmıştır. Başta ulusal elektrik kurumu ve telekomünikasyon işletmesi olmak üzere diğer işletmeler emperyalist tekellere "hibe" edilmeye başlanmıştır.

Kitlesel yoksullaşma yaygınlaşıyor

Bulgaristan halkı, yönetimin resmi olarak IMF'nin eline geçmesinden önceki süreçte de serbest pazar ekonomisinin yıkıcı sonuçlarını yaşıyordu. Sağlıktan eğitime kadar

etkisi günlük yaşamın her alanında hissedilen bir yoksullaşma yaşanmaktadır. Sadece son üç ayda ilaç fiyatları on kat artmıştır. Yönetimdeki yeni burjuva kast emperyalistlerin güvenliğini kazanmak için saldırı politikalarında son derece pervasız davranmaktadır. Daha şimdiden bir çok okulun kapısına kilit vurularak öğretmenlerin görevlerine son verilmiştir. İlk defa 1944 öncesini andıran bir kitlesel yoksullaşma baş göstermiştir. Okuma yazma bilmeyenlerin oranı giderek artmaktadır.

Son yedi yıldır IMF'nin önerileri doğrultusunda uygulanan ekonomik politikalar, ülkeyi her yönüyle bir kaos ve çürümenin içine yuvarlamıştır. Ekonomik-sosyal yoksullaşmanın yanı sıra, Osmanlı egemenliğine ve Hitler faşizminin ordularına karşı kurtuluş mücadelesi vererek özgür bir toplum yaratma coşkusuyla bölgede başı dik bir biçimde yaşayan bu halk, bugün artık emperyalist kan emiciler tarafından fiili olarak da yönetilecektir. Fakat hiç bir halkın böyle bir onursuzluğu uzun bir dönem kaldıramıyacağını da tarih sayısız kez göstermiştir.

Emperyalist boyunduruk kırılmalı

Bugün Balkan işçi sınıfı ve emekçileri emperyalist-kapitalist sistemin derinleşen krizinin tüm sonuçlarını açık bir biçimde yaşamaktadırlar. Çok kısa bir süreçte emperyalizmin girdabına girmeleri ve bunun ağır sonuçları ile yüzyüze kalmaları dünya devrim mücadelesi açısından önemli bir gelişmedir.

Öte yandan emperyalist-kapitalist egemenlik koşullarında siyasi devlet bağımsızlığının sınırlarının ne olduğunu/olacağını da özellikle Bulgaristan örneği üzerinden görmek mümkündür. Emperyalistler açık bir işgale, eski sömürgeci yöntemlere başvurmada, göstermelik bağımsızlığı "koruyarak", bir ülkeyi tamamen egemenliği altına alabilmekte, fiili olarak yönetebilmektedir. Bu ülkeler gerçek bağımsızlıklarına ancak emperyalist-kapitalist sistemin dışına çıkarak kazanabileceklerdir.

Alman emperyalizminin saldırgan geleneği diriliyor

Son NATO görüşmeleri kapitalist tekellerin dünyayı yeniden bölüşme mücadelelerine sahne oldu.

Bugün üç emperyalist merkez ve özellikle de Avrupa'da alt merkezler arasındaki güç ilişkileri değişmiştir. "Doğu Blok"unun dağılmasıyla güç dengeleri altüst olmuş, yeni gerçeklikler ortaya çıkarmıştır. Bu durum emperyalist dünya egemenliği için "yeniden bir düzenlenmeyi" zorunlu kılmaktadır. Bu çerçevede özellikle Alman emperyalizmi yayılmacı ve saldırgan bir politika izlemektedir.

20. yüzyıl dünya savaşları çağı, aynı zamanda Alman emperyalizminin özgün bir saldırganlığına ve yayılmacılığına sahne olmuştur. Bu saldırganlık Almanya'nın özgün tarihinden de kaynaklanmaktadır.

Bütün emperyalist ülkeler barbardır. İnsan düşmanı, katliamcı ve imhacıdır. Ama Alman emperyalizmi kendine özgü barbar özellikler taşır. Alman emperyalizmi tarih sahnesine nispeten geç çıktı. Gözlerini açtığında, dünya diğer emperyalist güçler arasında bölünmüştü. Nüfuz alanlarını genişletmek için oldukça saldırgan bir çizgi izledi, diğer emperyalistlerin pazar alanlarından pay talep etti. Hitler faşizmi bunun bir ürünü idi.

Almanya ikinci emperyalist savaştan 1989-90 yıllarına kadar temkinli davrandı. Fakat bugün Alman emperyalizmi pazar alanlarını genişletme talebini yeniden ve daha açık bir biçimde yükseltmektedir. Alman tekelleri artık yeni egemenlik alanlarına yönelmektedir. Yeni askeri stratejiler buna uygun olarak çizilmektedir. Tekellerin istemlerini dile getiren Savunma Bakanı Rühe'nin '91 yılında yaptığı bir konuşma son derece çarpıcıdır: "Bizim ekonomik, teknolojik ve mali başarımız, Alman dış politikasının kendi kendini sınırlamanın eski normlarına uygun düşmemektedir."

Devlet Başkanı Roman Herzog ise '95 yılında yeni saldırgan yönelimi şöyle ifade ediyordu: "Alman politikasının globalleşmesi kaçınılmazdır. Biz askeri gücü kullanmaya hazır olmalıyız."

Somali, Bosna son olarak Amavutluk'a askeri müdahale bu saldırgan politikanın ilk işaretleridir. Alman emperyalizminin dünya egemenliği mücadelesi her dönem savaşlara yolaçmıştır. Bugün de en sinsi ve saldırgan güç durumundadır. Her adımının izlenmesi devrimin çıkarları ve emperyalist barbarlığın teşhiri açısından önem taşımaktadır.

Güney Afrika:

Demokratik ulusal programdan neo-liberal çizgiye...

Mayıs 1994'te siyah halkın büyük desteğiyle devlet başkanı seçilen Nelson Mandela yaptığı konuşmada, "büyük bir insanlık yıkımından, hepimizin gurur duyacağı yeni ve özgür bir toplum yaratacağız" diyor ve ekliyordu: "Politik özgürlüğümüzü sağladık, şimdi sıra yoksulluğu, acıyı, cinsiyet ayrımını ve diğer baskı unsurlarını yok etmede."

Büyük bedeller ödeyerek zor bir dağ tırmanan halk, dağın ucuna ulaştığında, önlerinde daha aşılacak çok yüksek dağlar olduğunu gördüler. Nitekim Mandela'nın devlet başkanı seçilmesinin ardından üç yıl geçmesine rağmen siyah halkın toplumsal konumunda herhangi bir değişim söz konusu değil. Bugün de halk yoksulluk, sefalet, acı ve horlanmayla yüz yüze. Yıllardır bütün umudunu Afrika Ulusal Kongresi'nin (ANC) iktidara gelmesine bağlayan emekçi yığınlar büyük bir düş kırıklığı yaşıyorlar.

Her şey barış için!

Uluslararası sermaye ve ülkedeki burjuva medyanın baskısının etkisiyle, ANC, seçim öncesinde Mandela'ya, halkın "gerçekçi" olmayan beklentileri üzerine propaganda yapmaması telkininde bulundular. ANC yönetime geldikten sonra da buna uygun davrandı. Egemen kapitalist sınıfın çıkarlarına ters düşerek herhangi bir ekonomik-politik karar almaktan kaçındı. Kapitalistleri küstürmeyelim gerekçesiyle ANC tabanından yükselen karşı sesler zamanında susturuldu. Güney Afrika egemen burjuva sınıfı özel mülkiyetini anayasal koruma altına almayı başardı. Yeni anayasada ırkçılığı yasaklayan programın karşısına özel mülkiyetin dokunulmazlığı konuldu. Mandela yönetimindeki ulusal birlik hükümetine, ülkenin en büyük tekelinin yöneticisi olan Derek Keys'i Maliye Bakanı olarak atandı. ANC'nin sağcı önderliği bu kararı uluslararası mali sermayenin gücünü sarsmama gerekçesiyle aldığını açıkladı.

Derek Keys, De Klerk'in Ulusal Parti'si için hazırlamış olduğu ekonomik-politikayı ANC hükümetinin denetiminde uygulamaya koydu. Ücretlerin dondurulması ve özelleştirme gündeme getirildi. Kapitalist sınıfın programını uygulamanın bir diğer adımı da, Merkez Bankası sorumluluğuna büyük bir bankacı olan Chris Stals'ın getirilmesi oldu.

ANC, ülkenin en büyük sendika federasyonu olan KOSTA'nın da desteğini arkasına alarak, kendi hükümeti altında bir dönüşüm ve gelişme programını uygulayacağını açıklamıştı. Bu program, ulusal demokratik bir gelişme programı olarak sunuldu. Bu program özet olarak şöyle savunuldu: Bazıları ekonomiyi

geliştirdikten sonra yoksulların durumunda düzeltmelere gidilmesini öneriyorlar. Buna hayır diyoruz. Ekonomik gelişme tabi ki sağlanmalıdır. Daha fazla üretmeliyiz. Ama yoksulluğun kökünü hemen bugünden kazımaya başlamalıyız. İnsanlarımızın bekleme sabrı çoktan tükenmiştir."

Uygulanması öngörülen program halkın temel sosyal ihtiyaçlarını gidermeyi amaçlamaktaydı. Halk kitleleri bu açıdan programı sevinçle karşıladılar. Program; beş yıl içinde bir milyon konutun yapılmasını, 2.5 milyon ailenin elektriğe kavuşturulmasını, su sorununun çözümünü, sağlık, eğitim, altyapı, işçilerin sosyal ve siyasal haklarının düzeltilmesi ve ordunun bir reformla demokratikleştirilmesini içermektedir.

ANC'nin yönetime gelmesinden sonra bu programın uygulanmaya konulması bir yana, kitleler yeni saldırılarla yüzyüze kaldılar. Egemen kapitalist sınıf kendi saldırı programını dayattı. Sermaye sınıfının bilinen ekonomi politikaları uygulanmaya başlandı. Bu ekonomik politikanın geliştirilmesinde Dünya Bankasının iki uzmanı da yer aldı. Özelleştirmeler sonucunda Johannesburg'un yoksul varoşlarında birçok klinik kapatıldı. Eğitime ayrılan pay sürekli olarak düşürüldü. Sigorta ve emeklilik sorununda Şili modeli uygulamaya konuldu. Bu amaçla bir çok huzurevi kapatıldı. Bu "başarılar"ından dolayı ANC'nin Ticaret ve Sanayi Bakanı IMF'nin yıllık toplantısında övücü sözlerle alkışlandı.

Güney Afrika egemen burjuvazisi bu gelişmeler karşısındaki hayranlığını saklamıyor. Temsilcilerinden biri bunu şöyle dile getiriyor: "*Hükümetin müdahaleci bir politika izliyeceği korkusu yaygındı, fakat bugün tersi yaşanıyor.*"

Kitlelerin gelişen tepkisi

ANC'nin hükümetine umudunu bağlamış bulunan kitleler ilk etapta bu gelişmeleri -kullanılan popülizmin de etkisiyle- sessizce izlediler. Fakat bu durum uzun sürmedi. Bugün neo-liberal politikalara karşı geniş bir halk muhalefeti oluşmuş bulunuyor. IMF'nin direktörü Michael Camdessus ziyareti büyük bir kitle gösterisine yol açtı. Gösteriden sonra bir çok muhalif örgüt "Güney Afrikada'ki neo-liberalizme karşı mücadele" kampanyası temelinde işbirliğine gitti.

Tabandan gelişen bu muhalif kitle inisiyatifi ANC'yi saflaşmaya zorlamaktadır. ANC önderliği uzun dönemde kitlelerin gelişen tepkisinin önüne geçemeyeceğinin bilincindedir. Nitekim işçi sınıfı başta olmak üzere diğer emekçi kitleler son dönemde hükümete karşı genel bir direnişin ilk

işaretlerini vermişlerdir.

Zira kitleler beyaz burjuvazinin egemenliği koşullarında, hükümettekiler siyahlardan da oluşsa, kendi durumlarında hiçbir düzelme olamayacağını giderek daha iyi görmekte-dirler. Sermayeyi hedef almayan bir mücadelenin sonuçsuzluğu kısa bir sürede ortaya çıkmıştır. Irkçılığa karşı mücadelenin egemen beyaz sermayeye karşı mücadeleyle ne ölçüde birbirine bağlı olduğunu, iç içe geçtiğini, bu sorunun çözümünün sistemin kendisine karşı mücadeleden ayrı ele alınmayacağını bizzat yaşayarak görmekte-dirler.

Beyaz sermaye, elindeki ekonomik ve siyasal gücü kullanarak, önce ANC'nin zaten uzlaşmaya eğilimli olan önderliğini "terbiye" etti. Bu süreçte siyah halkın yoğunlukta olduğu sanayi bölgelerinde çıkan çatışmalarda emekçi kitleler ve ANC güçlerinin karşı karşıya gelmesi, ANC'nin kitle gücünü önemli ölçüde zayıflattı. Bu gelişmeleri kendi lehine dönüştüren beyaz patronlar, ANC'nin seçim kasalarına para aktararak önderliği kazanma yolunu tuttular. Bu yaklaşım uluslararası sermayenin baskısıyla da birleşince, ANC hükümeti üzerinde tam denetim sağlandı.

Beyaz sermayenin bağımlı bir siyah burjuva kast yaratma çabası

Güney Afrika burjuvazisi, 80'li yıllarda, kiteselleşen ve sert boyutlar kazanan mücadelenin yarattığı sonuçlar temelinde, siyah nüfus içinde kendilerine dayanak olacak bir "orta siyah sınıf" oluşturma çabası içine girdi. Fakat bu girişim ülkenin ekonomik yaşamını elinde tutan uluslararası dev tekellerin desteğini kazanamadı. Oysa böyle bir "orta siyah sınıf"ı yaratmak ancak bu tekellerin ekonomik ve politik tercihleriyle sağlanabilirdi.

Böyle bir girişim siyah ANC yönetimi altında mümkün gibi gözüküyordu. Mandela'nın devlet başkanı olarak, iktidarın getirdiği kazanımlarla ekonomik pay

isteyen siyah elit, belli ayrıcalıklar talep eden bir hareket oluşturdu. Siyahlar içinde sınıfsal farklılaşmanın bir ifadesi olarak oluşan bu grup, çok geçmeden siyah yönetim altında politik aygıtı istediği gibi kullanamayacağını gördü. Sermayenin gücü beyaz burjuvazinin elinde toplandığı için, siyah elitin politik çıkışları bir sonuç vermedi. Yeni "siyah burjuvazi"nin egemen beyaz burjuvaziye dayanmadan, onun desteğini almadan konumunu koruması olanaksızdı.

Bu gelişmeleri fırsat bilen "Anglo American" tekeli iki işletmesini "siyah burjuvazi"ye sattı. Oluşturulan konsorsiyumun başkanlığına da ANC'nin genel sekreteri Cyril Romaphosu getirildi. ANC'yi politik bir güç olarak tam denetim altına almayı hedefleyen bu strateji uluslararası sermaye çevreleri tarafından da desteklendi. Beyaz egemen burjuvazi bu süreçte kendine bağımlı bir "siyah burjuva katman" yarattı. Bu sayede Anglo American tekeli Güney Afrika'nın politik yönelimlerinde de önemli bir etkiye sahip bulunmaktadır. ANC içinde başından itibaren yeralan ve sendika bürokrasisi üzerinde etkin olan sahte Komünist Partisi, burjuvaziyle işbirliğinin önemli dayanağını oluşturmaktadır.

Bu koşullarda ülkedeki en etkili siyasal güç işçilerin sendikal ve bağımsız inisiyatifleri, daha doğrusu taban örgütlenmeleridir. ANC, sendika federasyonu COSATU'nun bürokratlarına dayanarak işçi sınıfını gelişen mücadelesini bastırmaya çalışıyor. Fakat son ayların gelişmelerinin de gösterdiği gibi, bunda artık başarılı olamıyor. İşçilerin ANC polisiyle sert çatışmaları bunun ilk belirtileridir. Yönetim bu gelişmelerin bilincindedir. Avrupa finans merkezlerini destek dilemek için gezen ANC yöneticisi Thabo Mbeki, "yoksullar ayaklanırsa bu defa bize de yönelir" kaygısını dile getirirken, en yalın biçimiyle Güney Afrika'daki son durumu ifade ediyor.

ANC: İnsan hakları hareketinden politik mücadeleye...

Güney Afrika 1910 yılında İngiltere tarafından bağımsız bir devlet statüsüne kavuşturulmuştu. Bundan iki yıl sonra, 1912'de Afrika Ulusal Kongresi (ANC) egemen sınıfın yaygınlaştırdığı ırkçı politikalara karşı mücadeleyi başlattı. ANC başlangıçta genel insan haklarını savunan, hümanizmi temel alan bir hareket olarak faaliyet gösterdi. 40'lı yıllardan sonra genel insan hakları taleplerinin yanısıra siyahların lehine bazı reform talepleri ve anayasa değişiklikleri istemleri yükseldi.

1948'den sonra Malans önderliğindeki beyaz burjuvazinin Ulusal Parti hükümeti birçok yasaı iptal ederek toplumsal yaşamda ırkçı Apartheid sistemini kurumlaştırmaya başladı. Irkçılığın yasallaştırılması genel bir halk direnişinin de zeminini yarattı. '50'li yıllarda ANC'nin üye sayısı 7 binden 100 bine çıktı.

ANC'nin politik sistemi hedef alan bir karakter kazanması, 1943'te Nelson Mandela, Oliver Tambo ve Valter Sisulu tarafından kurulan gençlik kolunun çıkışıyla gündeme geldi. 1944'te yayımlanan bir manifestoyla sadece Apartheid sistemine karşı mücadelenin yeterli olmadığını altı çiziliyor, Afrikalıların birliği savunuluyordu. Bu ise barışçıl bir kitle hareketinin geliştirilmesine bağlı ele alınıyordu. Bu yöndeki eğilim siyah halk dışındaki diğer ilerici güçlerle de ittifakı gündeme getiriyordu. Bu temelde bütün örgütler, 1956 yılında, 2.800 delegenin katılımıyla bir halk kongresi gerçekleştirdiler.

Kıtada gelişen ulusal kurtuluş hareketlerinin yarattığı genel atmosfer, ANC'nin mücadelesine de yeni bir ivme kazandırdı. Bu dönemde en önemli gelişme mücadelede işçi sınıfının belirginleşen rolüdür. Değişik toplumsal kesimleri Apartheid sistemine karşı mücadele cephesinde birleştiren ANC heterojen bir yapıya sahipti. Irkçılığın genel bir barışçıl kitle hareketinin baskısı sonucunda kaldırılabilceğini düşünüyordu. Bu hayaller, 26 Haziran 1952'de, Apartheid'e karşı düzenlenen bir gösterinin devlet güçleri tarafından katliamla bastırılması sonucunda kayboldu. Silahlı saldırılara mücadeleciler bir geleneğe sahip olan işçi sınıfının grevleri eşlik etti. ANC önder kadroların zindanlara atılması mücadelenin gelişmesine engel olamadı. Mücadelenin kitlesel karakteri ve işçi sınıfının ağırlık kazanması, yeni bir sürecin başlangıcı oldu. Öte yandan, Sovyetler Birliği'nin dağıldığı ve soğuk savaşın sona erdiği koşullarda, Apartheid artık sistem için atılması gereken bir yük haline gelmişti. Tüm bunlara bağlı olarak estirilen demokratikleşme rüzgarları ve diyalog süreci çerçevesinde Güney Afrika'da ulusal uzlaşma gündeme geldi.

ANC'nin bu süreçteki stratejisinin odak noktasını, iç savaştan kaçınılması ve ulusal uzlaşmanın sağlanması oluşturuyordu. ANC'nin ulusal burjuva yönetimi sınıf mücadelesinin derinleşmesinin önüne her türlü engeli örmeye çalıştılar. Apartheid'e karşıtlık esastı. Toplumsal ilişkilerde herhangi bir değişim gündeme getirilmedi. Ekonomik ve askeri güç, polis ve devletin diğer kurumları eski egemen gücün denetiminde kaldı. Savunma bakanlığına bir siyah getirildi, fakat

bütün devlet aygıtı olduğu gibi korundu. Bu koşullarda ANC üyesi savunma bakanının ordu üzerinde hiçbir etkisi yoktu, olamazdı.

ANC toprak ilişkilerine dokunma cesareti ve kararlılığı gösteremedi. 60 bin beyaz büyük çiftlik sahibi ve tarım tekeli Güney Afrika'nın bütün ekili tarım alanını denetiminde bulundurmaktadır. ANC hükümeti toprağın %30'unu küçük üreticilere dağıtacağını vaad etmesine karşı bugüne kadar somut hiçbir adım atmadı. İşsizlik oranı giderek yükselmektedir. Sınıf mücadelesinin aldığı boyuta karşın Mandela kitlelerin taleplerine hiçbir yanıt verememektedir.

ANC önderliğinin hükümet olarak attığı ilk adım büyük tekellerin çıkarlarıyla çelişkiye girmek, bu kast ile uzlaşmak oldu. Böyle olunca da egemen burjuvazi için Ulusal Parti alternatif olmaktan çıktı. Sovyetler Birliği'nin dağılması da burjuvazinin ANC'ye destek sunmasında etkili oldu. Siyah nüfusun orta burjuva katmanının etkili hale geldiği ANC şimdilik hegemonyasını korumakta, fakat pekiştirememektedir.

Yaygınlaşan kitle eylemleri ve işçi grevleri ANC'nin izlediği ekonomik-politikaya yönelmektedir. Sermaye ve emek arasında uzlaşma sağlamaya çalışan ANC'nin uzun süreli başarılı olamayacağı açıktır. İşçi sınıfının mücadelesi ANC denetimindeki sendika yönetimleri tarafından son üç yıldır engellenebildi. Fakat bu sürecin kendisi mücadele deneyimine sahip olan işçilerin taban örgütlenmelerine ve mücadele inisiyatiflerine yeni bir ivme kazandırmaktadır. Bir süreçte bir çok bağımsız devrimci sendika militan eylemlerinin geliştirilmesinin esas unsurları oldu.

Sertleşen mücadelenin yarattığı sorunların hafifletilmesi amacıyla Mandela, ANC'yi başından itibaren sağcı bir çizgi izlemekle eleştiren Pan Afrikan Kongre'yi (PAC) yönetime katılmaya ikna etmeye çalışmaktadır.

İşçi sınıfı başta olmak üzere siyah kitleler sosyal sorunlardan soyutlanmış bir Apartheid mücadelesinin yaşamlarında hiçbir değişiklik yaratmadığını görmektedirler. Psikolojik ve sembolik boyutlarda halk için bazı dönüşümlerin gerçekleştiği doğrudur. Apartheid bir köleci sistem ilişkisiydi. Bu yasa halkın büyük bir kesimin hareket alanını kısıtlıyor, siyahları "vatandaş" saymıyordu. Dolayısıyla bu alandaki adımların kuşkusuz bir anlamı vardır.

Fakat siyah emekçi kitleler Apartheid sisteminin temel sorunlarıyla hala da karşı karşıyadır. Egemen sınıfın ekonomik ve politik gücünü tasfiye etmeden ırkçılık/Apartheid sorununu gerçek bir çözüme kavuşturmak da mümkün değildir. "Apartheid" çerçevesine sıkışan bir mücadele, ödenen onca bedele rağmen, kitlelerin temel sorunlara hiçbir çözüm getirememiştir. Yoksulluk, sefalet, işsizlik vb. sorunları üreten kapitalist toplumsal sistemdir. Bu sistemi hedef almayan hiçbir toplumsal mücadele gerçek ve kalıcı çözümlere ulaşamayacaktır. Sistem çerçevesinde bir "demokratikleşme" ve "siyasal çözüm"ün sınırlarının ne olduğunu ve olacağını anlatan öngörülerin yanı sıra, ulusal olarak karşıımızda durmaktadır Güney Afrika.

Fransız emperyalizmi Afrika'da zor durumda!

Emperyalizm Afrika ülkelerini on yıllardır sömürmektedir. Taş üstünde taş bırakmadığı Kara Afrika'da bugün bir yeniden paylaşım süreci yaşanmaktadır. ABD'nin perde arkasındaki inisiyatifli ile başlayan rekabet, Fransız emperyalizminin aleyhine ilerlemeye devam ediyor. Kara Afrika kıtasındaki Fransız

egemenliğinin çöküşü, çorap söküğü gibi ilerleyip hız almaktadır.

Ruanda ve Zaire'den sonra sıra Kongo'ya gelmiş durumdadır. Birkaç hafta önce mevcut başkan Pascal Lissouba ile eski başkan Denis Sassou-Nguesso taraftarları arasında başlayan yoğun çatışmalar Fransız birliklerinin doğrudan müdahalesine rağmen yatıştırılmadı. Değişik kliklerin 'Zoulou', 'Ninjas' ve 'Cobra' diye adlandırılan milis güçleri başkent Brazzaville'yi yoğun top ateşine tutmaya devam etmektedirler.

Mobuto'nun kovulması vesilesiyle de belirttiğimiz gibi, sorun şu veya bu devletle sınırlı kalmamaktadır. Bölgedeki geleneksel Fransız egemenliği toplu bir sarsılma yaşıyor.

Zaire'deki iktidar değişikliğini izleyen günlerde komşu ülke Kongo'da da çatışmaların başlaması, başlangıçta Afrika'nın alışkın olduğu münferit bir polisiye olay olarak tanıtılmaya çalışıldı. Ancak, Fransa'nın doğrudan müdahalesinin ve bölgedeki diğer Fransız yanlısı devlet başkanlarının arabuluculuğu gelişmeleri yatıştıramadı. Bunun umutsuz bir çırpınış olduğu hızla ortaya çıktı.

Ne var ki, Brazzaville'in ateşe verilmesinin, sakinlerinden boşaltılmasının nedeni Fransız emperyalizminin egemenliğine karşı gelişen bilinçli bir mücadele değildir. Brazzaville sokaklarında dehşet saçan, sivil halkı haraca bağlayan katiller şebekeleri, bu çetelerin sırtlarında yarışan emperyalist güçlerin truva atları olmaktan öte gitmiyorlar.

Nasıl ki Zaire'nin dev yeraltı zenginliklerinin paylaşımı üzerinde süren savaş Zaire halkının yaşadığı sefaletin ve yıkımın başlıca nedeni ise, Kongo'nun petrolü üzerinde tezgahlanan emperyalist oyunlar da Kongo halkı için aynı anlama gelmektedir. Zira, bu ülke Fransız

Elf Aquitaine tekeli tarafından gaspedilmiş dev petrol rezervlerine sahiptir. Elf Aquitaine'e rakip ABD petrol tekelleri bölgede Fransız emperyalizminin ayağının kaymaya başlamasıyla birlikte intikam saatinin geldiğini, Elf Aquitaine'i

kovup Kongo petrolüne el koymanın fırsatının doğduğunu düşünmektedirler.

Fransız emperyalizmi gelişmelerin önünü kesmek, Elf Aquitaine'in petrol imtiyazlarını korumak için büyük bir hızla Orta Afrika Cumhuriyeti'ndeki askeri üslerinden Brazzaville'e takviye birlik sevketti. Askeri müdahalenin mevcut gidişatı daha da hızlandıracağı riski belirince ise 'Pelikan' operasyonu birlikleri aynı hızla geri çekildiler.

Fransız emperyalizmi için artık Kara Afrika'da ihtiyatlı davranmak da yetmemektedir. Paris, bir zamanlar insan kasabı olmakla ün yapan Bokassa'nın imparatorluğu olan Orta Afrika Cumhuriyeti'ne güvenilir üs gözü ile bakıyordu. Kıtadaki en önemli Fransız askeri üsleri bu ülkede bulunmaktadır. Ülkede konumlandırılmış Fransız birlikleri, ortak Afrika askeri gücü Misab askerleri ve devlet başkanlığı muhafız alayları işbirliği içerisinde ağır silahlar kullanarak olayları bastırmaya çalıştılar. Ancak, çatışmalar dinmek bir yana başkent Bangui ve çevresine yayılmaya başladı.

Kongo'dan sonra Orta Afrika Cumhuriyeti'nde de çatışmaların patlak vermesini Fransız basını "Bangui de gidiyor!" diye ilan ederek "Paris'in ardarda tutuşan eski sömürgelerini destekleme kudreti artık yoktur" gerçeği teslim etmek zorunda kaldı. Fransız egemenlik alanlarının domino taşları gibi birbirlerini izleyerek düşmeleri, bölgede halen sakin gibi görünen, Gabon, Togo, Fildişi Kıyısı, Senegal vb. ülkelerdeki mevcut iktidarların etkelerini tutuşturdu. Sayısız ezilen halkın başına onyıllardır mussallat edilmiş bu Fransız piyonu sabıkalı hırsız şebekesi şimdi de kendi aralarında günü birlik zirve düzenliyor, Mobuto'nun akibetine uğramamak için birlikte nafile kurtuluş yolları arıyor.

2 Temmuz '93'te 35 aydın diri diri yakıldı Sorumlusu Devlettir! Unutmadık! Unutturmayacağız!

**Ben yanmasan
sen yanmasan
biz yanmazsak
nasıl çıkar karanlıklar
aydınlığa...**

Sivas katliamının üzerinden 4 yıl geçti. Ancak 35 aydın diri diri yakan alevler henüz sönmeyi. Sivas katliamını Gazi, Gazi'yi 1 Mayıs izlemiştir. Ülkemiz bugün hala daha koca bir yangın yeridir.

Sermaye devleti, o gün, koynunda büyüttüğü dinsel gericiilik üzerinden tezgahladığı provokasyonun "alev" almasını ellerini ovuşturarak seyretmişti. Sivas'ta günler öncesinden yapılan hazırlıklara dayanan, sistemli bir tarzda kışkırtılan histeri nihayet patlama noktasına ulaşmıştı. Artık iş, uluyarak harekete geçen güruha yolu düzlemekte kalmıştı.

Hedef çok önce belirlenmişti. Madımak oteline gelindiğinde, oraya kaldırım taşları yığılmıştı bile. Devletin kolluk güçleri, ya ortalıkta görünmemeyi tercih etmiş, ya da işin amigoluğuna soyunmuştu. Haber Ankara'ya ulaştığında, hiç bir devlet yetkilisi önlem almayı gerekli görmemişti. Tersine, bilinçli bir tarzda olayları engelleyecek bir gücün Sivas'a yollanmasının önüne geçmiştir.

Kendi elleriyle 37 insanın ölüm fermanını imzalayan devlet yetkilileri arasında, o dönem SHP'nin başkanlığını yapan Erdal İnönü de vardır. Kısacası sağlı-sollu tüm düzen partileri, devletin tüm kurumları, tezgahlanan provokasyonun uygulayıcıları ve destekçileri olarak hareket etmişlerdir. Kışkırtıcı yayınlarına günler öncesinden başlayan burjuva medyadan, katliama çanak tutan devletten güç alınmasa, görevi yangını söndürmek ve insanları kurtarmak olan itfaiye çalışanlarının, yangın merdivenindeki Aziz Nesin'e saldırımları düşünülebilir mi hiç?

Kavrulmuş bedenlerin küllerini havaya savuran Madımak otelinin henüz dumanları tüterken burjuva medya saldırılarını sürdürüyordu. Günlerce Aziz Nesin'in ve Madımak'ta diri diri yanan diğerlerinin halkı kışkırttığı, değerleri ve dini duygularıyla oynadığı üzerinden yayın yapıldı. Kimi zaman daha açık, kimi zaman ise satır aralarında, bu "suçu" işleyenlerin yakılmayı hak ettikleri savunuldu.

Faşist şeriatçıların arkasında gizlenen devlet

"Sivas'ın katili devlettir! Hesap soracağız!" sloganlarıyla öfkelerini sokaklarda, alanlarda ifade etmeye başladılar, devlet de tutumunu değiştirdi. Bu kez, Madımak'ı yakan dinsel gericiilik tek suçlu, tek sorumlu olarak önplana çıkarıldı. Olay, Alevi-Sünni çatışması olarak lanse edilmeye, öfkeler dinsel gericiliğe çevrilmeye çalışıldı. Laiklik savunusu üzerinden kendisini aklamak isteyen devlet, Sivas'ın ardından gelişen hareketliliği de böylece düzen sınırları içerisinde tutmaya yeltendi.

Sermaye düzeni, hiç bir taleplerini karşılayamadığı, derin bir sefalet ve yıkıma ittiği, dahası azgın bir devlet terörü ile ezmeye çalıştığı ezilen emekçi

yığınları oldum olası dinsel, mezhepsel ve ulusal olarak bölmeye çalışıyor. Toplumsal muhalefetin yöneldiği hedefleri saptırabildiği oranda saldırılarına ciddi bir engelle karşılaşmadan hız veriyor.

Sivas, Gazi, 1 Mayıs ve son dönemde yoğunlaşan faşist saldırılar, geçmişten bugüne sayısız kere şahit olduğumuz devlet provokasyonlarıdır. Katliam ve provokasyonlarla amaçlanan bir yandan toplumsal muhalefete "mesaj" vermek, yığınları sindirmek, devrimci öncüden yalıtmaaktır. Temel amaçlardan bir diğeri ise toplumsal muhalefetin yönünü kendi içine çevirmektir. Oklarını sahte hedeflere doğrultmaktır.

Sivas'ın katili devlet bugün de benzer bir oyun sahneliyor

Bugün bu oyunun farklı bir perdesi sahnededir. MGK'nın komutanlığında hareket eden sermaye cephesi, Susurluk'tan sonra düzene yönelen toplumsal muhalefeti şeriat karşıtı bir çizgiye çekmek için dinsel gericiiliği hedef tahtasına oturtmaktadır. Laik kemalist düzenin savunusu üzerinden kendi iğrenç gerçekliğini meşrulaştırmaya çalışmaktadır.

Bugün, "şeriat umacı" üzerinden yaratılan toplumsal atmosferden sıyrılıp,

Sivas'a dönüp bakmanın çok özel bir anlamı var. Zira Sivas katliamı, dinsel gericiiliğin arkasındaki katil devletin net bir tarzda görüldüğü bir olaydır. Sivas, bu ortaçağ kalıntısı güruhların faşist sermaye iktidar tarafından nasıl kullanıldığını çarpıcı bir tarzda ortaya koymaktadır.

O gün Madımak otelini sarıp sarmalanan alevleri elleri ovuşturarak seyredenler, bizzat olayları tezgahlayıp yönlendirenler bugün sözde şeriat karşıtlığına, laikliğin savunuculuğuna soyunmuşlardır. Oysa salt Sivas olaylarının görüldüğü mahkemelere

bakmak bile, sermaye devletini azmettirdiği katilleri nasıl kollayıp koruduğunu ortaya sermek için yeterlidir. Halen sürmekte olan dava, bir kaç göstermelik tutuklama dışında bir sonuç üretmemiştir. Dahası Sivas katliamına

birinci derecede karışmış olan bir çok sanık serbest bırakılmıştır. O dönem kurban seçilerek tutuklanan katillerden bir çoğu ise bugün onları azmettirenin devletin olduğunu ve bu çerçevede bir çok bilgi/belgeyi açıklayacakları tehditinde bulunarak, kendilerini kurtarmaya çalışmaktadırlar.

Asıl kendisini kurtarmaya, aklamaya çalışan ise sermaye devletidir. Susurluk'un geniş kitleler nezdinde açığa çıkarttığı çürümüş düzen, çeteleşen devlet olgusu bugün şeriat-laiklik ikilemi içerisinde büyük ölçüde boğuntuya getirilmiştir. Örneğin, Gazi katliamına neden olan devlet provokasyonu tutturamayan, kitleler Alevi-Sünni, Türk-Kemalist temelde birbirine girmek yerine militan bir tarzda devlete yönelmişken, Susurluk sonrası aynı şeyden söz etmek mümkün değildir. Sermaye devleti, sokaklara "karanlığı devrim aydınlatacak!" sloganlarıyla

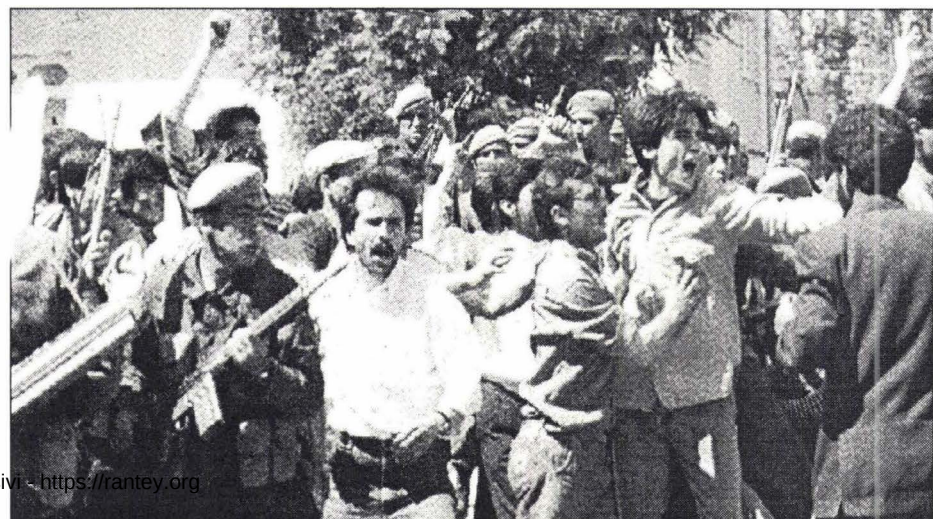
taşan toplumsal muhalefet üzerindeki denetimini çok hızlı bir tarzda ele geçirmiş, dahası onu kendi ihtiyaçları doğrultusunda yönlendirmek alanında küçümsenmeyecek mesafeler almıştır.

2 Temmuz'da alanlara! Katil sermaye devletine karşı mücadeleye!

Tam da bu nedenle Sivas katliamının 4. yıldönümü özel bir önem taşımaktadır. Sermaye devletinin önünde iki tercih şansı vardır. Ya kitle hareketinin durgunluğundan, devrimci hareketin zayıflığından güç alarak 2 Temmuz'da yapılacak gösterileri yasaklamak, şiddetle dağıtmak yoluna gidecektir. Fiziki bir üstünlük kurmaya çalışacaktır. Ya da, Susurluk'tan bu yana geçen zaman zarfında toplumsal muhalefet üzerinde kurduğu politik tahakküme güvenerek, Sivas anımlarını kendi ihtiyaçları doğrultusunda kullanacaktır. Bu durumda 2 Temmuz gösterileri, laik-kemalist düzenin savunusu üzerinden MGK politikalarına, darbe senaryolarına zemin hazırlayan bir kaldıraç işlevi görecektir.

Kuşkusuz bu planları tersine çevirmenin koşulları mevcuttur. Herşeyden önce, "Sivas'ın katili devlettir!" gerçekliği ezilen emekçi kitlelerin bilincinde yer edinmiştir. 2 Temmuz anımları vesilesiyle bu bilinç kışkırtılırsa, etkili bir devrimci propaganda ve örgütlenme faaliyeti ile gösterilere kitlesel bir katılım sağlanır ve eylemlere düzen karşıtı bir içerik kazandırılırsa, bu, bugünün boğucu toplumsal atmosferinin yırtılması anlamına gelecektir. İçinden geçtiğimiz dönemde Sivas katliamının şeriat karşıtı değil, düzen karşıtı bir temelde lanetlenmesinin özel önemi, tam da toplumsal muhalefetin yüzünü yeniden gerçek hedefine döndürmekte yatıyor. Bu başarılırsa, gelişmeler üzerindeki inisiyatifini büyük ölçüde kaybeden devrimci hareketin sürece müdahale imkanları da artacaktır.

**2 Temmuz'da Alanlara!
Sivas'ın Katili Sermaye Devletine
Karşı Mücadeleye!**

Komün ruhu Enternasyonal'le yaşıyor!

Pierre Chretien Degeyter Enternasyonal'in ölümsüz bestecisi

Belçikalı bir tomacı olan Pierre Chretien Degeyter, 1848 devriminin yaşandığı günlerde Gand'da doğdu. Çeşitli fabrikalarda çalışan Degeyter çevresindeki işçi arkadaşlarıyla birlikte bando çalışmalarına başladı. Düzenlenen gecelere katılıyorlar, konserler veriyorlardı. Bu dönem müzik bilgisini edindiği, deneyimlerini arttırdığı ve çeşitli besteler yapmaya başladığı bir dönem oldu Degeyter için.

1888 yılında bestelenen Enternasyonal'in yaygınlaştığı ve işçi sınıfı içinde ün yaptığı 1921 yılında Degeyter yoksul ve hastaydı.

1928 yılında III. Enternasyonal'in 6. Kongresi'ne çağrılan Degeyter delegeler tarafından coşkuyla karşılandı. Kongrenin açılışında orkestrayı o yönetti ve Enternasyonal üç kez coşkuyla söylendi. Mavrice Thorez bu günü yıllar sonra şöyle yazmıştır: "Degeyter ile 1928'de karşılaşmamızı hatırlıyorum. Enternasyonal'i çalan orkestrayı yönetirken gözyaşlarını tutamamıştı. Ve üç kezden sonra orkestra üyeleri kendisini kucaklayarak havaya fırlatmıştı. Ağlamayan kalmamıştı..."

Degeyter, geri döndükten sonra St. Denis'te yaşamını sürdürdü. 27 Eylül 1932'de öldüğü güne kadar işçi sınıfı kavgasının içinde oldu.

İşçi sınıfına bıraktığı büyük miras, bugüne kadar bir mücadele simgesi olarak taşınıyor, taşınacak...

**Uyan artık uykudan uyan
Uyan esirler dünyası
Zulme karşı hıncımız volkan
Kavgamız ölüm dirim kavgası
Yıkılım bu köhne düzeni
Biz başka alem isteriz
Bizi hiçe sayanlar bilsin
Bundan sonra herşey biziz
Bu kavga en sonuncu
Kavgamızdır artık
Enternasyonal'e
Kurtulur insanlık**

71 gün süren Paris komünü insanlığa, devrimci ruha birçok armağan bırakarak gömüldü tarihe. Paris komünarlarından armağan barikat ateşleri, dünyanın dört bir yanında çeşitli kereler körüklendi sokak savaşlarında. Versailles birlikleri 21 Mayıs'ta Paris'e girmeye başladıklarında komünarlar ev ev, sokak sokak kurdukları barikatlarla saldırıyı püskürtmeye uğraşıyorlardı. Kahramanca savaşmalarına rağmen kuşatmayı yarmada başarılı olunamadı. Fransız burjuvazisi Komün'ü yenilgiye uğrattı. Kadın, erkek, genç, yaşlı onbinlerce kişi kurşuna dizildi. İstenilen Komün ruhunu sonsuza kadar boğmaktı kuşkusuz. Fakat burjuvazi, "esirler dünyası"nın bu ruhu kuşanıp defalarca karşısına dikilmesini engelleyemedi. Onun tüm dünya proletaryasına kazandırdığı, sözleri komün üyesi bir işçi tarafından Kanlı Hafta'nın hemen ertesinde yazılan "Enternasyonal" bugün hala bu ruhu tazelemektedir bilinçlerimizde ve yüreklerimizde.

Enternasyonal şiiri 29 Haziran 1871'de komünar Eugene Pottier tarafından yazıldı. Şairinin ölümüne kadar hakettiği ilgiyi görmedi. 1887 yılında Pottier'in diğer şiirleriyle

**Tanrı, paşa, bey, ağa, sultan
Bizleri nasıl kurtarır
Bizleri kurtaracak olan
Kendi kollarımızdır
İsyan ateşini körükle
Zulmü rüzgarlara savur
Kollarının bütün gücüyle
Tavı gelen demire vur
Bu kavga en sonuncu
Kavgamızdır artık
Enternasyonal'e
Kurtulur insanlık**

birlikte, yayınlanmasından bir yıl sonra bir belediye meclisi üyesi tarafından işçi Pierre Chretien Degeyter'e bestelenmesi için verildi. Müzikle uğraşan Belçikalı bir torna işçisi olan Degeyter'in bestelediği "Enternasyonal", artık sosyalist işçi hareketinin savaşım marşıydı. İlk kez 23. Temmuz günü Lille'li işçiler tarafından sendika odasının düzenlediği bir toplantıda söylendi. Kısa sürede işçiler tarafından benimsenen marş önce Fransa'da yaygınlaştı. 30 yıl sonra Enternasyonal marşı tüm dünya işçilerinin marşı haline geldi. Uzun yıllar Sovyetler Birliği'nin milli marşı olarak kaldı. Tüm dünya dillerine çevrilerek dünya proletaryasının kavga bayrağı oldu.

Kuşkusuz Enternasyonal'in "esirler dünyası" tarafından bu denli sahiplenilmesi niteliğinden bağımsız değildir.

Pottier'in Enternasyonal şiiri proletaryanın bilimsel ideolojisinin imgeler yoluyla anlatıldığı bir manifesto olarak değerlendirebiliriz. Bu özellikleriyle sanatın sınıf savaşımında

nasıl kullanılacağı konusunda önemli bir örnektir de. Esirler dünyasını bilinçli bir uyanışa, isyan ateşlerini tutuşturmaya çağrı, bilimsel sosyalizmin zaferine sonsuz bir inanç, herşeyin insanlığa ait olduğu bir toplumsal formasyon, işçi sınıfının kendi gücüne duyması gereken güven çeşitli zengin imgelerle anlatılır dörtlülüklerde. Bu dörtlülüklerden gelişen düşüncelerse nakaratta somutlaşır ve nakarat şiirin ana fikrini verir. Bu özelliğiyle şiirin nakarat kısmının dörtlülüklerden beslenen ve onları besleyen bir niteliği vardır. Kısacası Enternasyonal şiiri bir

**Hem fabrikalar hem de toprak
Herşey emekçinin malı
Tufeyliye tanımayız hak
Dünya emeğin olmalı
Cellatların döktükleri kan
Kendilerini boğacak
Bu kan denizinin ufkundan
Kızıl bir güneş doğacak**

**Bu kavga en sonuncu
Kavgamızdır artık
Enternasyonal'e
Kurtulur insanlık**

proleter devrimci sanat eseri klasığıdır.

Enternasyonal'in bestesinin öz ve biçimiyle devrimci ruha seslenen, insanlarla kolayca bağ kurabilen, sıcak bir yapısı vardır. Bu özellikleriyle estetik olarak kendi türünden alışlageldik marşlardan ayrılır. Kaba militarist bir nitelik taşımaz. Asık suratlı değildir. Boyun eğen bir yapısı da yoktur. Aksine "isyan ve kavga" temalarını coşkulu ve neşeli bir tempoyla işler.

Şiirle paralel olarak bestede de tüm hazırlık nakarata doğrudur. Dörtlülüklerle gitgide artırılan coşku nakarat kısmında bir patlamaya dönüşür. Giderek artar. Gerilimin hedefi nakaratın son dizesindeki "Enternasyonal"e yapılacak vurgudur. Marş bu şekilde yapılan vurguyla sona erer.

Tüm bunlar, varolan marş formunun proleter bilinçle kaynaştınlarak sergilenen ilerilik, sözlerle müzik arasındaki uyum, komün günlerinden sıyrılıp bugüne gelen Enternasyonal Marşı'nın bugün tüm dünya proletaryasına malolmasında büyük bir yer tutmuştur.

Enternasyonal Marşı proleter devrimler çağında, bir devrim ülkesinde sosyalizm mücadelesi yürütme şansına sahip olan bir Türkiye'li komünistler için önemli bir birikimi ve geleneği ifade eder. Komünistlerin, sınıf dayanışmasını, mücadeleyi, kendi özgücüne güvenmeyi, bilinçli bir isyanı anlatan bu marşı işçi sınıfı ve emekçi kitlelere maletmekte, onu yaygınlaştırmakta özel bir sorumlulukları vardır.

Hiç kuşku yoktur ki Enternasyonal Marşı kendi dilimizdeki anlamını en güzel, burjuvazinin sınıf diktatörlüğünü yıkıp kızıl bayraklarımızı sermaye düzeninin çürümüş burçlarında dalgalandıracağımız günlerde, kölelik zincirlerinden kurtulan milyonların korusuyla söylendiğinde bulacak..

Paris Komünarı Pottier

"Ünlü işçi türküsü Enternasyonal'in ('Uyan artık uykudan uyan, uyan esirler dünyası') yazarı işçi-şair Eugene Pottier öleli, Kasım 1912'de, tam 25 yıl oldu.

Bu türkü bütün Avrupa dillerine çevrilmiştir. Hemsadece Avrupa dillerine değil, bulunduğu ülke neresi olursa olsun, yazgı nereye sürüklerse sürüklesin, ülkelerinden uzaklarda dilini bilmediği bir yerde ne kadar yabancılik duyarsa duysun, bilinçli bir işçi-önlü 'Enternasyonal' türküsüyle birçok arkadaş, birçok dost edinebilir.

Bütün ülkelerin işçileri, savaşımalarının öncüsü olan işçi-şairin türküsünü tekrarele almışlar ve bu türküyü işçi sınıfının bütün dünyada söylenen türküsü haline getirmişlerdir.

Bugün bütün ülkelerin işçileri Eugene Pottier'i saygıyla anıyorlar. Şairin karısı ve kızı halen sağdır ve 'Enternasyonal' yazarının çektiği gibi aynı yoksulluğu çekiyorlar. Eugene Pottier 4 Ekim 1816'da Paris'te doğdu. Pottier, "Yaşasın Özgürlük" adlı türküsünü 14 yaşındayken yazdı. 1848'de işçilerin burjuvaziye karşı giriştikleri büyük mücadelede barikatlar üzerinde dövüştü.

Pottier yoksul bir ailenin çocuğuydu ve tüm yaşamı boyunca ekmeğini önce ambalaj işçiliği, sonra da kumaş baskıcılığı yaparak kazanan yoksul bir insan, bir proleter

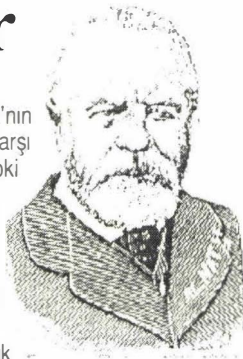
olarak kaldı.

1840'tan itibaren Fransa'nın bütün önemli olaylarına karşı kavga türkülerıyla tepki gösterdi. Geride kalanları bu ezgilerle uyardı, işçileri birleşmeye bu türkülerle çağırırdı. Burjuvaziye ve ülkenin burjuva hükümetlerini bu ezgilerle kınadı.

Pottier, 1871'de büyük Paris Komünü'ne üye seçildi. 3600 seçmenin 3352'sinin oyunu aldı. Şair, bu ilk proleter hükümetin aldığı tüm Komün tedbirlerine katkıda bulundu.

Komün'ün çöküşü üzerine Pottier, önce İngiltere'ye, sonra da Amerika'ya sığınmak zorunda kaldı. Ünlü 'Enternasyonal' türküsünü 1871 Haziran'ında, diğer bir deyimle kanlı Mayıs yenilgisinden hemen sonra yazmıştır.

Komün ezilmiş... ancak Pottier'in 'Enternasyonal'i Komün'ü bütün dünyaya yaymıştır. Ve Komün şimdi her zamankinden çok daha canlıdır. (...) (Lenin, Eserler, C.30, S. 197-198, Almanca baskı)

EKİM

**İşçi sınıfının kurtuluşu
kendi eseri olacaktır!**

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN!

Sayı:171, 15 Haziran '97

Ordu ve irtica

Ordunun iki numaralı generali Sincan'daki tank gösterisinin ardından Amerikan basınına yaptığı açıklamada, bu eylemle rejime "balans ayarı" yaptıklarını söylemişti. Aynı general son Genelkurmay brifinglerinin ardından yine Amerikan basınına verdiği bir demeçte, bu kez açık bir dille ordunun "hükümete savaş açtığı"nın tüm dünyaya ilan etti. Bahsi geçen general ordunun siyasal yaşama dolaysız kaba müdahalelerinin olduğu kadar, ordu tarafından belirlenen ve uygulanan ABD-İsrail eksenine dayalı dış politikanın da sembolü durumunda biridir. İşte bu konumdaki bir generalin ABD basını üzerinden dile getirilen açıklamaları, rejimin siyasal cephesinde işlerin bugün geldiği noktanın ve aldığı biçimin en veciz bir ifadesidir.

Resmi düzen propagandasının şu dönem özellikle öne çıkardığı söyleme bakılırsa, Türkiye "demokratik-laik bir sosyal hukuk devletidir". Oysa siyaset sahnesinde sergilenen oyunlar zinciri, ancak herhangi bir "muz cumhuriyeti"nde görülebilir türdendir. Tek farkı, sergilenen oyunun bol gerilimli bir uzatmalı seyir izlemesidir.

Ordu Sincan'daki tank gösterisiyle darbe sopasını eline almıştı. Onu izleyen 28 Şubat tarihli MGK toplantısı kararları bu sopaya gerekli siyasal-hukuksal dayanakları sağladı. Amerikancı generaller toplumun karşısına irticaya karşı laikliğin ve çağdaşlığın bekçisi rolünde çıktılar. Dikkate değer olan, iç politikadaki bu "çağdaşlık" çıkışının, dış politikada saldırgan ABD-İsrail-Türkiye eksenini pekiştiren adımlarla tamamlanmasıydı. Her MGK toplantısı sürecinde gerilimi gitgide artırılan bu "irtica karşıtı" basınç, son Genelkurmay brifingleriyle birlikte hükümete karşı açık bir savaş ilanı biçimini aldı.

Bu kuşkusuz yeni bir durumdur. Sincan'daki tank gösterisi sayılmazsa, son ayların "irtica karşıtı" çıkışları "anayasal bir kurum olan" MGK platformu üzerinden sergileniyordu. Türkiye'nin kendine özgü parlamenter sisteminde MGK, hükümetin ve parlamentonun üstünde olduğu için, parlamento

MGK kararlarını yasallaştıran, hükümet ise uygulayan durumunda olduğu için, generallerin siyasal yaşama dolaysız müdahaleleri hala bu MGK örtüsü içinde yasal ve anayasal kılıfta sunulabiliyordu. Oysa son brifingler Genelkurmayın dolaysız icraatları olmuştur ve bu arada, ordunun yeni bir "tehdit önceliği" değerlendirmesi yaptığı, "durumdan vazife çıkardığı", kendini de buna göre yeniden konumlandığı açık-seçik ortaya konulmuştur. Ordu güya, anayasal ve yasal açıdan bağlı bulunduğu hükümete, "irtica odağı" olarak nitelediği hükümetin büyük ortağı Refah Partisi'ne açık bir savaş ilan etmiştir. Bu savaş ilanından beri bizzat ordu tarafından darbe geldi, geliyor propagandası pompalanmakta, böylece ordu iradesi fiilen siyaset yaşamına dayatılmaktadır.

Bugün siyaset yaşamında tüm tartışmalar ve adımlar "gelmekte olan" askeri darbe ekseninde sürüyor. Mevcut hükümet "gelmekte olan" darbeyi durdurmak için başbakan değişikliği ile erken erken seçime gitmeye hazırlanırken, tüm umudunu ordunun mevcut hükümet üzerindeki basıncına bağlamış olan resmi muhalefet ise, generallerin arzuladığı türden bir milli mutabakat hükümeti oluşturmak, mevcut parlamentoyu hiç değilse bir süre için ordunun yeni planları çerçevesinde bir "kurucu meclis" olarak çalıştırmak için uğraşıyor. Bu aynı günlerde rejimin uluslararası efendisi ABD de dolaysızca devreye giriyor; güya hem "gelmekte olan" darbeyi durdurmaya çalışıyor ve hem de generallerin "laik-demokratik düzenin savunulması" çizgisine desteğini sunuyor. Generallerin "savaş ilanı"ndan günler sonra, hükümet başkanı ıkına sıkına orduya yetkilerini hatırlatıyor ve düzen medyası, başbakanın bunt ABD'nin bugün için bir darbeye karşı olduğu açıklamasından aldığı güçle yapabildiğini, açık açık yazıp söyleyebiliyor. Ve bol gerilimli bir uzatmalı gösteri halinde süren bu oyuna, orduyu "devrimci" ilan ederek ve "Türkiye'nin devrimci demokrasi dönemine girdiğini" ciddi ciddi iddia ederek Perinçekçi devlet

solu da kendi rengini katıyor.

Türkiye'de sosyal mücadelelerin büyük bir sıçrama yaptığı ve bu zeminde solun büyük bir güç kazandığı '60'lı yıllardan beri, ordu ve dinsel gericilik, düzenin iki temel dayanağı ve silahı olarak öne çıkmışlardır. Ordunun işlevi bellidir. Alt sınıfların sosyal mücadelelerini belli periyotlarla gündeme getirilen askeri darbelerle dizginlemek ve bunun ürünü olan devrimci birikimi ezmek. Ordunun emekçi sınıf ve katmanların ileri kesimlerine karşı yaptığını, düzenin bizzat besleyip desteklediği dinsel gericilik ise, aynı sınıf ve katmanların geri kesimleri üzerinden farklı bir biçimde yapageldi. Ordu ileri kesimleri dizginleyip ezerken, dinsel gericilik aynı şeyi geri kesimleri aldatıp afyonlayarak yaptı. '70'li yıllardaki devrimci yükselişten büyük ürküntü duyan sermaye düzeni, 12 Eylül'ün ardından dinsel gericiliğe siyasal ve kültürel cephede görülmemiş bir geniş alan açtı. Bugün "irtica karşıtı" rolü oynayan ordu, 12 Eylül icraatıyla bu alan açma operasyonunun doğrudan planlayıcısı ve uygulayıcısıydı. Türk-İslam sentezi bu dönemde resmi ideoloji haline getirildi, imam-hatip okulları, camiler, kuran kursları vb. bu dönemde en büyük patlamayı yaptı. Bizzat ordu Kürt halkının özgürlük mücadelesine karşı dinsel ideolojiyi bir silah olarak kullanma yoluna geçti. Ve en önemlisi, 12 Eylül'de süngü zoruyla uygulanan iktisadi ve sosyal politikalar yığınları görülmemiş bir yoksulluğa, sosyal-kültürel yıkıma sürükledi. Her türlü ilerici çıkışın ve demokratik hakkın boğulduğu, yığınların yoksullukla elele giden bir çaresizliğe mahkum edildiği bu sosyal-kültürel ortam, dinsel gericiliğin palazlanmasına son derece uygun bir zemin oluşturdu.

Özetle, toplumsal gelişmeye ve devrime karşı bir dalga kıran rolü oynasın diye dinsel gericiliği düzen bizzat kendisi besledi; ordu ise ona her seferinde yol açtı, zemin düzledi. Ne var ki bu toplam süreç, resmi dilde "irtica" olarak nitelenen dinsel gericiliği kontrol edilebilir sınırların ötesinde bir etki ve

güce kavuşturdu. "İrtica", yığınların geri kesimlerini dizginleyen ve düzene bağlayan bir imkan olmanın ötesine taşıdı; genel toplum ve devlet düzenine kendi ruhunu ve rengini verme iddiasını uygulamaya geçirecek bir gelişme düzeyine ve konuma ulaştı.

Gelinen yerde dizginlenmesi, güç ve etkisinin tırpalanması, düzen için kabul edilebilir sınırlar ve işlevler içine çekilmesi gerekiyor. Kurulu düzenin vurucu gücü ordu şimdi bunu yapıyor. "Durumdan" çıkarılan "vazife" budur.

Daha Refah Partisi'nin büyük ortak olarak hükümet kurduğu bir sırada, tekelci burjuvazinin bu eğilime seyirci kalmayacağını, RP'den bir süre yararlandıktan sonra onun hükümetteki varlığını yeni oyunlar tezgahlamak için bir imkan olarak kullanma yoluna gideceğini vurgulamıştık. Sincan'daki tank gösterisiyle birlikte bu süreç başladı. Bu çıkışın zamanlamasını ve hedeflerini *Güncel Gelişmeler ve Devrimci Görevler*'in 3. ve özellikle 4. bölümünde genişçe irdelemiştik. (Ekim, sayı: 162-163, 1 Şubat '97 ve 15 Şubat '97, başyazılar). Sürecin seyri bu değerlendirmeleri her temel noktasında doğrulamış bulunuyor.

Bu siyasal oyunun vahim yanı, toplumsal muhalefeti şaşırtmada ve etkisizleştirmede, dahası sosyal-demokratların ve hain sendika bürokratlarının marifetiyle bizzat generallere yedeklenmesinde sağlanan görülmemiş kolaylıktaki başarıdır. Neredeyse 30 yıldır dinsel gericiliği kullanarak ilerici toplumsal muhalefeti dizginleyenler, şimdi toplumsal muhalefeti yedekleyerek dinsel gericiliği dizginlemeye çalışıyorlar.

Türkiye'nin bugünkü tablosu gitgide ağırlaşan bir siyasal kriz tablosudur. Oysa böyle bir ortamda devrimci hareket ve kitle hareketi kendi cephesinden son yılların en zayıf, dağınık ve etkisiz tablosunu sunmaktadır. Bu, generallerin oynadığı oyunun şu aşamadaki en büyük avantajıdır.

BİRA KUJİ

*Kurdim Kurdistanin her bijî
Pise şerê îhanet û bira kuji
malên talan bune û xortên diji
ji zilmê revîn belabun û icarjî
yekîti dîrevîne çeşê weka
berzanjî*

*Lingekite beğdayî yekjî enkerê
Piştaxu daye faşistê duhê*

dema nezanî

Çikas qedır rumet lite buye

bî zarî

Tu îro heyî sibe tunejî zorok

zare zarî

ev bêbextî jîtera namine bi vî

awazî

Mêzekin bihn done deşt çiya

zinarî

Bindestîyê zu dirizinin zarokên

û aqirî

Em naxwazın kuştin bîratî aşî

her bijî

Vegere an jîlîte dibe ewir

baran bawozî

Yekîti qelra çike başe însanre

welat parêzî

Ehmo qeliyê zila

Ambarlarda Sömürüye Son

Merhaba!

Biz sömürünün had safhada yaşandığı bir sektörde, ambarlarda çalışan bir grup işçiyiz.

Çalıştığımız ambarlarda sebze ve meyve doldurulup yurtdışına ihraç ediliyor. Evet, başta dediğimiz gibi burada sömürü had safhada yaşanıyor. Bir çoğumuz daha önce farklı yerlerde çalıştık ve bütün işyerlerinde yaşadığımız baskı ve sömürünün birbirinden hiç bir farkının olmadığını gördük.

Biraz çalıştığımız koşullardan bahsetmek istiyoruz sizlere. Her ambarda çoğunluğu kadın ortalama 50-60 işçi, Antakya genelindeki bütün ambarlarda ise toplam 8-10 bin civarında işçi çalışıyor. Günde ortalama 13 saat çalışıyoruz. Hatta zaman zaman bu süre çok daha fazla uzayabiliyor. Çoğu işyerinde, çalışılan fazla saatlere karşılık tek kuruş bile verilmiyor. Ücretler hem çok düşük hem de iki-üç ayda bir veriliyor. İki-üç ayda verilmesinin nedeni de patronun aylıklarımızı dövizle yatırıp faizini yemesidir. İşçilerin sigortalı olduğu tek bir ambara bile raslayamazsınız. Özellikle kışın ambarlarda çalışma koşulları çok daha fazla ağırlaşıyor. Örneğin; mallar bozulmasın diye bütün kapılar ve pencereler açık tutuluyor ve hiçbir ısıtma sistemi kullanılmıyor.

Yediğimiz yemekler vitaminsiz ve çok kötü. Patron köpeği için her gün kasaptan et alırken, ayda bir gün yedirdiği etli yemeği sayesinde hepimizin şişmanlayacağını söyleyerek, ne kadar iyi beslendiğimizden bahsedip bizimle alay ediyor. Bunları daha da çekilmez kılan şey ise patron ve uşakları tarafından gördüğümüz hakaretlerdir. Ambarlarda bugüne kadar bizim de içinde bulunduğumuz bir-iki ufak eylemden başka (öğle yemeği süresinin 20 dakikadan 1 saate çıkarılması için bir saat iş bırakma eylemi, yemek boykotu vb.) kitlesel bir tepki oluşturulmamıştır.

Bütün işçi ve emekçilerin yoksullaşmasına neden olan bu sömürü düzenine karşı birleşmez ve örgütlenmezsek eğer, kimbilir daha ne kadar yaşarız bu sömürü ve aşağılanmayı. Patronların devletine ve asalak kapitalist düzenine karşı örgütlenmeli ve üretimden gelen gücümüzün farkına varmalıyız. Ancak o zaman sermayenin çürüten düzenini tarihin karanlık sularına gömebiliriz.

**Sınıfsız Sömürsüz
Bir Dünya İçin İleri!
İşçi Sınıfı Savaşacak,
Sosyalizm Kazanacak!**

**Antakya'dan Kızıl Bayrak okuru
bir grup ambar işçisi**

**Ellerimizde Kızıl Bayrak'larla
tırmanacağız hedeflediğimiz zirveye!**

Bir grup inançlı insanla başlandı yola. Devrime ve Sosyalizme inançlı insanla. Mücadele coğrafyamızın, proleter devrimlerin başlatılması için, dünya kapitalizminin zayıf halkası olduğu inancıyla. Bir gruptu toprağa tohum olundu. Kökleri güneşe bakmaya başladı, yeşerdi, dallandı, budaklandı. Gölgesi büyüyor bu ağacın.

Yeni bir gelenek, yeni bir kültür. İddiamızın simgesi. Yaratılmaya başlandı, yaratılıyor. İşçi sınıfının fabrikalarında. Proletaryanın, tarihte oynadığı devrimci rolün, mücadele coğrafyamızda da oynayacağı inancıyla.

And içilmiş, devrim andı. Sosyalizmin Kızıl Bayrağını dikmek için, kapitalizmin burçlarına. Andımız geçerlidir. Gözaltılar, baskılar, işkenceler, tutsaklıklar yıldıramadı. Komünistleri yıldıramayacak. İşçi sınıfına

güvensizliğin inadına, sessizliğin yırtılacağı inancıyla, eleştirilsek de boş laf kalabalığıyla, iddiamız geçerlidir. Karşılığını kazanarak vereceğiz işçi sınıfının

fabrikalarında.

Ve artık iddiamıza partimize yürüyeceğiz. İhtilaleci komünist partimizin öncülüğünde, ellerimizde Kızıl Bayraklar, tırmanacağız, hedeflediğimiz zirveye.

Görevimiz açık; işçi sınıfının Kızıl Bayrak'ını her zamankinden daha inatla, hırsıyla, komünist bilinçle taşımaktır işçi sınıfının fabrikalarına. Oradan alacağımız gücün kendisi, kızılacaktır emekçi semtlerinin zifiri sokaklarını. Andımız geçerlidir, haftalık Kızıl Bayrak gazetemizi ellerimizden düşürmeden yükselteceğiz.

**Herşey Devrimin ve
Sosyalizmin,
Parti ile Gelecek
Zaferi İçin!
Kızıl Bayrak Yukarı,
Daha Daha Yukarı!**

**Adana'dan bir Kızıl Bayrak
okuru**

KALEMİM POSTAL TÜTER

*Kanın saltanatı sürüyor
burada*

*Ayağım sürüyor
her gittiğim yere
Sanki sadece kırmızı kaldı
renklerden*

*Ölüm de hiç kahırsız
geliyor*

*Dost olup
sarıyor bedenleri
Nere baksam unutmama beni
diyorum*

*Al silahımı hançerimi
Karanlık gibi
sessizce sar beni*

*Hayır hiç anlamı yok
bu dağ başında
Ne bu mektubun, ne de
sevdanın
İkisi de ulaşmayacak sana*

*Dur bir hareket var
Yine kimleri vuracağız
bilmem*

*Kucağında çocukla
kadınımı
Yüreğinde hasretle
bir sevdalıyım*

*Beni de vursalar
Sen üzülme kardelenim
Canım yanmaz, ölümün
gelin gibi beklendiği
bu tuhaf düşün yerinde*

*Bari zarfım beyaz olsun
diyorum
kan sıcıyor...*

Sevda / Ankara

Özgürlüğe Dair

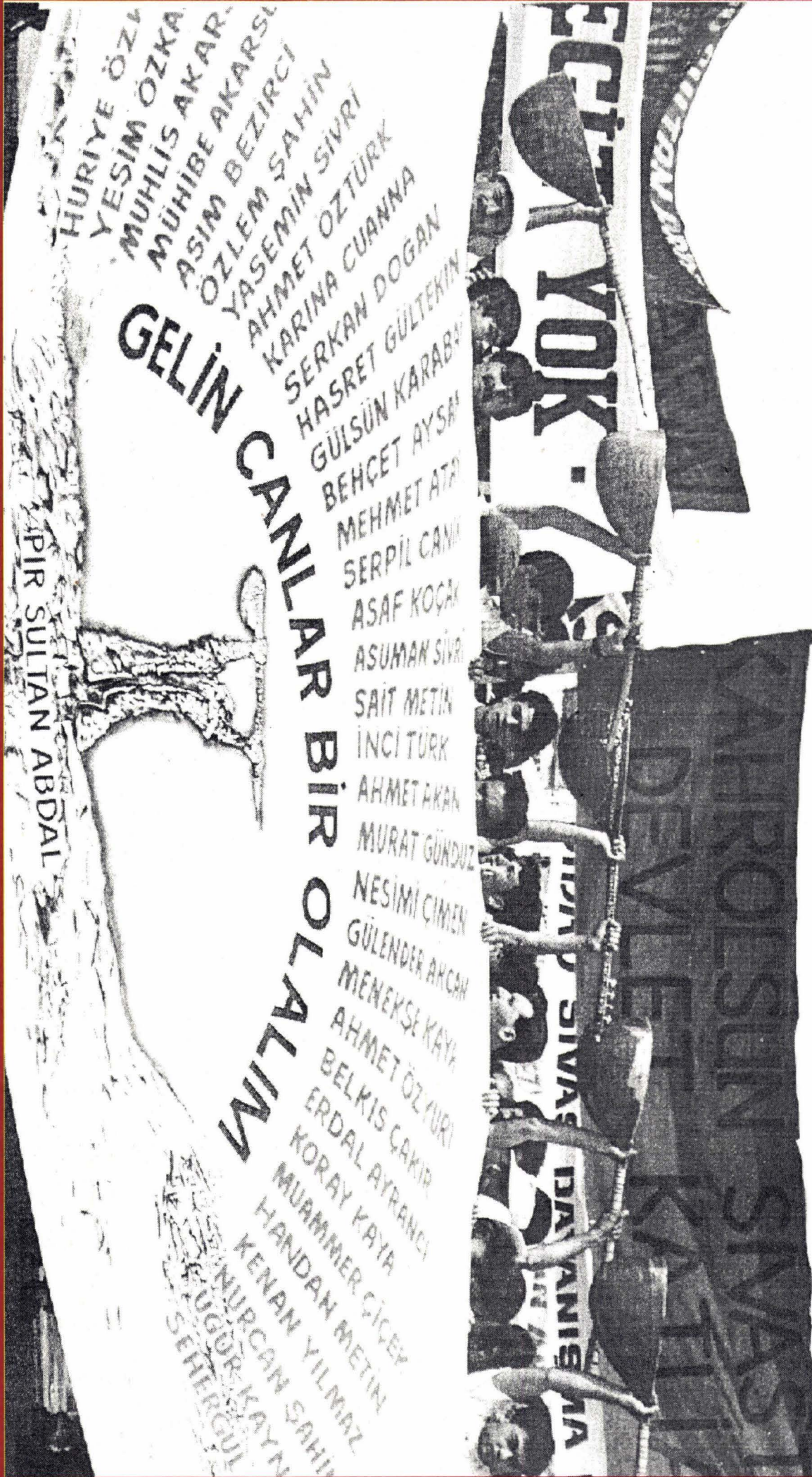
*Muştulanır özgürlük;
turunc kan,
ter içinde
Ayuçlanır güneş
küçük
pencerelerden
Umursamaz
baskı ile zulüm
Söylenir türküler,
çekilir halaylar
telden tele
dilden dile.*

*Nikah kılınır
delikanlı
sabahlara*

*Haykırır
tüm yürekler,
Şafağın sahibi
biz olacağız...*

Kamil / Zonguldak

Sivas'ın katili devlettir Hesabını soracağız!

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>